

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE
FAKULTA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
Katedra plánování krajiny a sídel

**Analýza opatření plánu společných zařízení
realizovaných v rámci komplexních pozemkových
úprav v Ústeckém kraji**

Diplomová práce

Vedoucí práce: Ing. Kateřina Černý Pixová, Ph.D.

Diplomant: Bc. Ivana Vernerová

2024

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Fakulta životního prostředí

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Ivana Vernerová

Regionální environmentální správa

Název práce

Analýza opatření plánu společných zařízení realizovaných v rámci komplexních pozemkových úprav v Ústeckém kraji

Název anglicky

Plan of collective equipment realized in terms of land consolidation program in the Usti region

Cíle práce

Cílem diplomové práce je vytvořit studii, která zhodnotí stávající stav opatření plánu společných zařízení realizovaných na základě projektové dokumentace vypracované při procesu komplexní pozemkové úpravy v daném katastrálním území. Dále pak kritické zhodnocení v souladu s novými principy pozemkových úprav.

Metodika

Zadaná práce bude mít charakter studie. Autorka zpracuje podrobnou literární rešerši k řešenému tématu. Ve spolupráci s příslušným Pozemkovým úřadem zhodnotí stav pozemkových úprav (jednoduchých i komplexních) v jednotlivých k.ú zájmového území (okresu). Ve vybraných, min. 5 katastrálních územích, ve kterých již byla ukončena KoPÚ, zhodnotí na základě terénního průzkumu prvky plánu společných zařízení (cestní síť, protierozní opatření, ekologická opatření a další zeleň, vodohospodářská opatření). Zaměří se především na:

- hodnocení, do jaké míry jsou jednotlivá opatření v krajině realizována oproti projektové dokumentaci,
- hodnocení realizace jednotlivých opatření, tj. zda byly zrealizovány dle dokumentace nebo došlo při realizaci ke změně,
- hodnocení realizace jednotlivých opatření z hlediska technických parametrů v projektové dokumentaci, např.: parametry vozovky, dodržena krajnice, příkop; spon výsadby; parametry protierozních opatření apod.,
- hodnocení stavu realizovaných opatření, tj. zda plní svoji funkci,
- detailnější hodnocení výsadeb, tj. jejich stav, okusy od zvěře, chybějící část výsadby apod.,
- zhodnocení navrženého managementu následné péče a návrh doporučení.

V diskusi pak kriticky zhodnotí navržená opatření PSZ v souladu s novými principy PÚ, které vycházejí z Konceptu PÚ na období let 2021-2025.

Doporučený rozsah práce

dle Nařízení děkana č.02/2020 – Metodické pokyny pro zpracování diplomové práce na FŽP

Klíčová slova

komplexní pozemková úprava, struktura krajiny, plán společných zařízení

Doporučené zdroje informací

- COLLINGE, Sharon K.; FORMAN, Richard T. T. *Ecology of fragmented landscapes*. Baltimore: John Hopkins University Press, 2009. ISBN 978-0-8018-9138-0.
- FORMAN, Richard T. T.; GODRON, Michel. *Krajinná ekologie*. Praha: Ministerstvo životního prostředí České republiky, 1993. ISBN 80-200-0464-5.
- HLADÍK, Jiří; SKLENIČKA, Petr; ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE. FAKULTA AGROBIOLOGIE, POTRAVINOVÝCH A PŘÍRODNÍCH ZDROJŮ. *Analýza pozemkových úprav v ČR od roku 1998 do roku 2004 [rukopis] Jiří Hladík ; školitel Petr Sklenička*. Disertační práce. Praha: 2006.
- KOVÁŘ, Pavel; UNIVERZITA KARLOVA. *Ekosystémová a krajinná ekologie*. Praha: Karolinum, 2012. ISBN 978-80-246-2044-2.
- MAZÍN, V. A., 2014: Pozemkové úpravy v kulturní krajině. Západočeská univerzita v Plzni.
- SKLENICKA, P.; ZOUHAR, J; JANECKOVA MOLNAROVA, K.; VLASAK, J.; KOTTOVA, B.; PETRZELKA, P.; GEBHART, M.; WALMSLEY, A., 2020: Trends of soil degradation: Does the socio-economic status of land owners and land users matter? *Land Use Policy* 95, 103992
- SKLENIČKA, Petr. *Základy krajinného plánování*. Praha: Naděžda Skleničková, 2003. ISBN 80-903206-1-9.
- SPÚ, 2019: Technický standart plánu společných zařízení v pozemkových úpravách. SPÚ, Praha.
- Zákon č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech v platném znění

Předběžný termín obhajoby

2023/24 LS – FŽP

Vedoucí práce

Ing. Kateřina Černý Pixová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra plánování krajiny a sídel

Elektronicky schváleno dne 7. 2. 2024

prof. Ing. Petr Sklenička, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 8. 2. 2024

prof. RNDr. Michael Komárek, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 14. 02. 2024

ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem diplomovou/závěrečnou práci na téma: Analýza opatření plánu společných zařízení realizovaných v rámci komplexních pozemkových úprav v Ústeckém vypracoval/a samostatně a citoval/a jsem všechny informační zdroje, které jsem v práci použil/a, které jsem rovněž uvedl/a na konci práce v seznamu použitých informačních zdrojů.

Jsem si vědom/a, že na moji bakalářskou/závěrečnou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, především ustanovení § 35 odst. 3 tohoto zákona, tj. o užití tohoto díla.

Jsem si vědom/a, že odevzdáním bakalářské/závěrečné práce souhlasím s jejím zveřejněním podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a to i bez ohledu na výsledek její obhajoby.

Svým podpisem rovněž prohlašuji, že elektronická verze práce je totožná s verzí tištěnou a že s údaji uvedenými v práci bylo nakládáno v souvislosti s GDPR.

V..... dne .....

.....
(podpis autora práce)

PODĚKOVÁNÍ

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucí mé diplomové práce Ing. Kateřině Černé Pixové, Ph.D., za odborné vedení, cenné rady a věnovaný čas při tvorbě této práce.

Abstrakt

Diplomová práce analyzuje význam pozemkových úprav jako klíčového nástroje pro efektivní využívání zemědělské a lesní půdy s ohledem na potřeby krajiny. Realizace těchto úprav a společných zařízení zahrnuje nové komunikace, úpravu toků a výsadbu zeleně, což přispívá ke snížení eroze půdy a zlepšení životního prostředí pro obyvatele území. Dále se práce zaměřuje na význam pozemkových úprav pro aktualizaci katastru nemovitostí prostřednictvím nových digitálních map.

Specifickým cílem diplomové práce je zhodnocení stavu existujících prvků plánu společných zařízení, které vznikly v rámci komplexních pozemkových úprav v pěti katastrálních územích v okrese Teplice. Práce se také zabývá konkrétním příkladem úspěšného provedení těchto úprav v katastrálním území Bořislav, Bílka, Rtyně nad Bílinou, Žalany a Žim v okrese Teplice.

Důležitým aspektem diplomové práce je také porovnání zmíněného vodohospodářského opatření s dalšími realizovanými vodohospodářskými úpravami v okrese Teplice.

Jako výsledek této práce je potvrzeno, že komplexní pozemkové úpravy představují efektivní nástroj pro pozitivní rozvoj venkovských oblastí v České republice. Ukazuje se, že stavby provedené v rámci těchto úprav postupně přispívají k zvýšení konkurenceschopnosti a kvality života na venkově.

Klíčová slova

Komplexní pozemkové úpravy, vodohospodářská opatření, sucho, plán společných zařízení

Abstract

The diploma thesis analyzes the significance of land improvements as a key tool for the effective use of agricultural and forest land with regard to the needs of the landscape. The implementation of these improvements and common facilities includes new roads, the modification of streams and the planting of greenery, which contributes to the reduction of soil erosion and the improvement of the environment for the inhabitants of the area. Furthermore, the work focuses on the importance of land improvements for updating the real estate cadastre through new digital maps.

The specific goal of the thesis is to evaluate the state of the existing elements of the plan of common facilities, which were created within the framework of complex land improvements in five cadastral territories in the Teplice district. The work also deals with a concrete example of the successful implementation of these modifications in the cadastral territory of Bořislav, Bílka, Rтынě nad Bílinou, Žalany and Žim in the Teplice district.

An important aspect of the thesis is also a comparison of the aforementioned water management measure with other implemented water management adjustments in the Teplice district.

As a result of this work, it is confirmed that complex land management is an effective tool for the positive development of rural areas in the Czech Republic. It turns out that the constructions carried out as part of these modifications gradually contribute to increasing competitiveness and the quality of life in the countryside.

Keywords

Comprehensive landscaping, water management measures, drought, common facilities

Obsah

1. Úvod	10
2. Cíle práce	11
3. Literární rešerše	12
3.1 Pozemkové úpravy	12
3.1.1 Cíle a význam pozemkových úprav	14
3.1.2 Historie pozemkové úpravy	16
3.1.3 Formy pozemkových úprav	21
3.1.4 Komplexní pozemkové úpravy	22
3.1.5 Jednoduché pozemkové úpravy	23
3.2 Státní pozemkový úřad	24
3.2.1 Financování pozemkové úpravy	25
3.3 Proces pozemkových úprav	26
3.3.1 Přípravná fáze	27
3.3.2 Řízení o PÚ	28
3.3.3 Zahájení řízení	28
3.3.4 Účastníci řízení	30
3.3.5 Úvodní jednání	30
3.3.6 Rozbor současného stavu	31
3.3.7 Zeměměřičské činnosti	34
3.4 Plán společných zařízení	35
3.4.1 Opatření sloužící ke zpřístupnění pozemků	36
3.4.2 Protierozní opatření na ochranu ZPZ	38
3.4.3 Vodohospodářská opatření	39
3.4.4 Opatření k ochraně a tvorbě ŽP	39
4. Metodika	41
5. CHARAKTERISTIKA VYBRANÝCH ÚZEMÍ	42
5.3 Katastrální území Bílka	43
5.4 Katastrální území Rтынě nad Bílinou	44
5.5 Katastrální území Žalany	44
5.6 Katastrální území Žim	44
6. Současný stav pozemkových úprav v okrese Teplice	45
6.1. Komplexní pozemková úprava Bořislav	47
6.1.2 Navržené PSZ Bořislav	47
6.1.3 Realizované prvky PSZ Bořislav	50
6.1.4 Zhodnocení navržených prvků PSZ v KoPÚ Bořislav	57

6.2	Komplexní pozemková úprava Bílka	58
6.2.1	Navržené PSZ Bílka	58
6.2.3	Realizované prvky Bílka	61
6.2.4	Zhodnocení realizovaných opatření v k.ú. Bílka.....	62
6.3.1	Navržené PSZ Rtyně nad Bílinou	63
6.3.3	Realizované prvky Rtyně nad Bílinou.....	65
6.3.4	Zhodnocení realizovaných prvků k.ú. Rtyně nad Bílinou.....	72
6.4.	Komplexní pozemková úprava Žalany	72
6.4.1	Navržené PSZ Žalany	73
6.4.2	Zrealizované PSZ Žalany.....	75
6.4.3	Zhodnocení navržených prvků PSZ v k.ú. Žalany	79
6.5	Komplexní pozemková úprava Žim	79
	Základní informace o KoPÚ Žim nám uvádí tabulka č. 25.....	79
6.5.1	Navržené prvky PSZ KoPÚ Žim	80
6.5.2	Zrealizované prvky PSZ KoPÚ Žim.....	82
6.5.3	Zhodnocení navržených prvků v k. ú. Žim	95
7.	Výsledky	97
7.1	KoPÚ Bořislav	97
7.2	KoPÚ Bílka.....	98
7.3	KoPÚ Rtyně nad Bílinou.....	99
7.4	KoPÚ Žalany	100
7.5	KoPÚ Žim	101
7.6	Souhrnné vyhodnocení navržených prvků PSZ	103
8.	Diskuze	104
9.	Závěr a přínos práce.....	107
10.	Přehled literatury a použitých zdrojů.....	109
	Obrázky a tabulky	114

Seznam použitých zkratk

AOPK – Agentura ochrany přírody a krajiny

BC – Biocentrum

BK – Biokoridor

ČR – Česká republika

DPC – Doplnková polní cesta

DSP – dokumentace pro stavební povolení

DPS – dokumentace pro provedení stavby

DÚR – dokumentace pro územní řízení
Ha – Hektar
JPÚ – Jednoduchá pozemková úprava
KN – Katastr nemovitostí
KoPÚ – Komplexní pozemková úprava
K. Ú. - Katastrální území
LBC – Lokální biocentrum
MVN – Malá vodní nádrž
MZe – Ministerstvo zemědělství
NPO – Národní plán obnovy
ObPÚ – Obvod pozemkových úprav
PD – Projektová dokumentace
PSZ – Plán společných zařízení
PÚ – Pozemková úprava
RBC – Regionální biocentrum
RSS – Rozbor současného stavu
SPÚ – Státní pozemkový úřad
TTP – Trvalý travní porost
ÚSES – Územní systém ekologické stability
VKP – Významný krajinný prvek
ZP – Zemědělská půda
ZPF – Zemědělský půdní fond
ŽP – Životní prostředí

1. Úvod

Krajina v České republice je jedinečná a jedna z nekrásnějších ve střední Evropě. Měly by být zachovány její přírodní zdroje. Krajina u nás prošla obrovskými změnami, které byly způsobeny především díky lidské činnosti. Největší změny probíhaly během středověku, v období průmyslové revoluce a během druhé poloviny 20. století v rámci kolektivizace (SPÚ, 2011). Hlavními důvody těchto změn v krajině byly politické a hospodářské vlivy. V důsledku velkoplošného obdělávání půdy došlo k zániku polních cest, přirozených liniových prvků a dalších přírodních a krajinných elementů (Eagri 2012).

Krajina je část zemského povrchu s charakteristickým reliéfem, tvořená souborem funkčně propojených ekosystémů a civilizačními prvky (zákon č. 114/92 Sb.).

Ekologie byla a stále je vědou, na kterou se nehodí rysy nauky vytyčené podle modelu klasické fyziky. Zabývá se ve svém dosahu jevy běžně se dotýkajícími lidských vjemů včetně estetiky, morálky, etiky a dokonce ekonomiky (Kovář 2012).

Krajinná ekologie je výzkumné odvětví, které studuje a předpovídá vznik, vývoj, chování a prostorovou organizaci přírodních územních jednotek především topické a chórické dimenze jako celostních útvarů (NOVOTNÁ, 2001, s. 153).

Od pradávných forem organizace půdy až po moderní legislativní rámec, který pozemkové úpravy reguluje, se mění i přístup k jejich cílům. Tyto cíle, které se při pozemkových úpravách sledují, jsou rozmanité a často se vyvíjejí s ohledem na aktuální potřeby společnosti i ochranu životního prostředí.

Význam pozemkových úprav tkví nejen v zajištění lepšího využití půdy a optimalizaci hospodaření s ní, ale i ve vytváření příznivých podmínek pro rozvoj venkova a udržitelnost venkovského prostředí. Formy pozemkových úprav se dělí především na komplexní a jednoduché, přičemž každá má své specifické využití a efekty (KoPÚ

Předkládaná diplomová práce seznamuje čtenáře blíže s principem pozemkových úprav a zaměřuje se na realizované prvky plánu společných zařízení ve vybraných katastrálních územích v okrese Teplice (Ústecký kraj) s ukončenou komplexní pozemkovou úpravou.

2. Cíle práce

Cílem této diplomové práce je provést studii, která analyzuje současný stav prvků plánu společných zařízení, jež byly implementovány na základě projektové dokumentace vypracované v rámci komplexních pozemkových úprav v pěti katastrálních územích v okrese Teplice. Práce se zaměřuje na literární rešerši týkající se krajiny, pozemkových úprav a plánování společných zařízení. Dále se diplomová práce zabývá hodnocením navržených a realizovaných prvků plánu společných zařízení a jejich souladu se projektovou dokumentací, která byla poskytnuta pozemkovým úřadem v Teplicích.

3. Literární rešerše

Kvůli nepříznivé vodohospodářské situaci se krajina v České republice potýká s negativními jevy. Pozemkové úpravy se zaměřují na cílevědomou činnost, která vede k udržitelnému rozvoji venkova. Pozemkové úpravy pomocí vyjasnění vlastnických vztahů zkvalitňují současné hospodaření, pomocí protierozních opatření zmírňují dopady eroze a také pomáhají zlepšit ekologickou stabilitu krajiny (VÁCHAL, NĚMEC & HLADÍK, 2011).

Pozemkové úpravy jsou součástí krajinného plánování a slouží k ochraně krajiny a zabezpečení racionálního využití pozemků. K tomu využívají právní, organizační, technická a agrotechnická opatření. Je důležité si uvědomit, že prostřednictvím pozemkových úprav dochází k vyřešení složitých vlastnických vztahů (Sklenička, 2003).

Tyto vztahy často brání v realizaci veřejných opatření, která mají sloužit veřejnému zájmu. Jedná se především o lesní a polní cesty, protipovodňová opatření, protierozní opatření a výsadbu nové krajinné zeleně, popřípadě propojení již existující zeleně (Vlasák a Bartošková, 2007).

Pozemkové úpravy patří do okruhu pozemkových reforem, přestože cíle mají jiné. Pozemkové reformy obsahují rozdělení půdy na republikové i lokální úrovni za účelem docílení sociální spravedlnosti, pokud se jedná o vlastnictví půdy, kdežto pozemkové úpravy se zaměřují na přerozdělení půdy na konkrétním místě za účelem ulehčit hospodárny rozvoj zemědělství a získat optimální užívání půdy (DEMETRIOU, 2014).

3.1 Pozemkové úpravy

Pozemkové úpravy, které byly v historii označovány také například pojmem „scelování“, jsou procesem, jehož cíl lze v obecné rovině definovat jako snahu o zkvalitnění životních podmínek a stavu krajiny ve venkovském prostoru (VLASÁK a BARTOŠKOVÁ, 2007).

Pozemkové úpravy jsou souborem technických, organizačních a právních opatření, která slouží k optimalizaci využití půdy v určitém území. Jejich cílem je zlepšit strukturu a účelnost využití zemědělské půdy, zvýšit její výnosnost a udržitelnost, minimalizovat rizika vodní eroze a záplav, zlepšit vodohospodářské poměry, podpořit ochranu krajiny, zvýšit rekreační potenciál venkovských oblastí a zlepšit životní podmínky obyvatel venkova.

Pozemkové úpravy jsou změny v uspořádání pozemků v určitém území provedené za účelem vytvoření půdně ucelených hospodářských jednotek podle potřeb jednotlivých vlastníků půdy s jejich souhlasem a podle celospolečenských požadavků na tvorbu krajiny, životního prostředí a investiční výstavby (BAREŠOVÁ, 1991).

Pozemkové úpravy zahrnují často změny v parcelaci půdy, tj. přerozdělení parcel mezi vlastníky, čímž se vytvářejí větší a efektivněji využitelné pozemkové celky. Kromě toho mohou zahrnovat i úpravy ve vodním hospodářství, například stavbu melioračních zařízení, jako jsou odvodňovací příkopy, nádrže nebo protipovodňové opatření.

Pozemkové úpravy (PÚ) pomocí projektů scelují nebo dělí pozemky a vyrovnávají jejich hranice, příp. uspořádávají vlastnická práva k pozemkům 10 a s nimi související věcná břemena. Současně vytváří podmínky k ochraně půdního fondu a k ekologickému zvelebení krajiny (HÁNEK a kol., 2007).

Provádění pozemkových úprav často vyžaduje spolupráci a dohodu mezi vlastníky pozemků, místními úřady, odborníky z oblasti zemědělství, geodézie, vodohospodářství a ochrany přírody. Tyto úpravy jsou běžně financovány z veřejných rozpočtů a fondů, protože mají širší dopady na životní prostředí a socioekonomický rozvoj venkovských oblastí.

Územní plánování v rámci pozemkových úprav hraje klíčovou roli ve vytváření podmínek pro ochranu a efektivní využívání krajinných zdrojů. Tento proces, zahrnující právní, biotechnické a organizační aspekty, je detailně popsán v zákoně č. 139/2002 Sb., týkajícím se pozemkových úprav a pozemkových úřadů. Tento zákon definuje pozemkové úpravy jako procesy, které se zaměřují na funkční a prostorové rozmístění půdy v souladu s veřejným zájmem, a zahrnují také činnosti spojené s rozdělováním a spojováním pozemků, aby byly vytvořeny vhodné podmínky pro zemědělské hospodaření (Zákon č. 139/2002 Sb., §2).

Pozemkové úpravy představují zásadní nástroj pro podporu venkovského rozvoje, protože přispívají k řešení problémů souvisejících s degradací půdy a podporují efektivní zemědělské hospodaření. Tento proces zahrnuje také vodohospodářské aspekty, jako jsou protierozní opatření a zlepšení vodního hospodářství (MAZÍN, 2014).

V kontextu pozemkových reforem, pozemkové úpravy představují specifickou kategorii s odlišnými cíli. Zatímco pozemková reforma je zaměřena na přerozdělení půdy na národní nebo regionální úrovni s cílem dosáhnout sociální spravedlnosti v

oblasti vlastnictví půdy, pozemkové úpravy se soustředí na přerozdělování půdy na konkrétním místě za účelem optimalizace jejího využití a podpory racionálního rozvoje zemědělství (DEMETRIOU, 2014).

Tyto úpravy přispívají k udržitelnému rozvoji venkova, zlepšují hospodaření s pozemky, pomáhají vyjasňovat vlastnické vztahy, zmírňují dopady eroze, zvyšují ekologickou stabilitu krajiny a podporují rozvoj místní infrastruktury (NOLLEPP, 2008; VÁCHAL, 2011).

3.1.1 Cíle a význam pozemkových úprav

Podle zákona č. 139/2002 Sb., §2, je hlavním účelem pozemkových úprav efektivní a systematické rozvržení pozemků, které se realizuje v zájmu veřejnosti. Tento proces zahrnuje tvorbu, scelování, rozdělování, či ukončení existujících pozemků s cílem podporovat efektivní a konkurenceschopné využívání půdy, zlepšovat přístup k pozemkům pro jejich majitele a zvyšovat celkovou kvalitu krajiny v daném regionu. V rámci těchto úprav se vypracovává návrh na nové uspořádání pozemků.

Po schválení tohoto návrhu se pak mohou realizovat navržená opatření. Dokončená pozemková úprava představuje důležitý základ pro další územní plánování a je zásadní pro aktualizace v katastru nemovitostí, včetně obnovy katastrálního operátu a vytváření nové digitální mapy katastru.

Cíle pozemkových úprav spočívají v rozvoji kultovní krajiny, což vede k posílení hospodářského potenciálu a zlepšení životních podmínek na venkově. Tyto úpravy zároveň zohledňují nutnost udržení ekologické stability a podporu biodiverzity (MAZÍN, 2014). Podle SKLENIČKY (2003) existují dvě primární cíle těchto úprav: první je soustředit pozemky jednoho vlastníka tak, aby nebyly roztržštěné po celém katastru a zároveň byly snadno přístupné. Druhým klíčovým cílem je ochrana a revitalizace krajiny a jejích přírodních zdrojů.

Pozemkové úpravy mají rovněž zásadní význam pro obnovu katastrálního operátu a poskytují základní podklad pro územní plánování, jak zdůrazňují HOMOLÁČOVÁ a spol. (2022). Kromě zlepšení efektivity zemědělského hospodaření, tyto úpravy zahrnují i další aspekty, které by měly být vyváženy tak, aby nedocházelo k negativnímu vlivu na životní prostředí, včetně snížení biodiverzity a stability krajiny, jak poukazuje THOMAS (2006).

Pozemkové úpravy jsou institut, který současně řeší obecné, soukromé a veřejné zájmy, dále také veškeré zájmy a povinnosti státu a osob k pozemkům. Pozemkové úpravy jsou prováděny ve veřejném zájmu a dotýkají se soukromého

majetku, který je zároveň univerzálním vlastnictvím, což vyžaduje zachování rovnováhy mezi právy vlastníků a celospolečenskými potřebami při vysokém stupni participace všech zúčastněných osob. Pozemkové úpravy jsou hlavně uvědomělou a cílevědomou činností skupiny odborníků, státních úředníků a zvolených zástupců vlastníků (VÁCHAL a kol., 2011).

Pozemkové úpravy jsou změny v uspořádání pozemků v určitém území provedené za účelem vytvoření půdně ucelených hospodářských jednotek podle potřeb jednotlivých vlastníků půdy s jejich souhlasem a podle celospolečenských požadavků na tvorbu krajiny, životního prostředí a investiční výstavby (BAREŠOVÁ, 1991).

SKLENIČKA (2003) uvádí, že pozemkové úpravy neboli „projekty krajinného inženýrství“, jsou formou krajinného plánování, která zabezpečuje racionální využívání a ochranu krajiny prostřednictvím právních, organizačních a biotechnických opatření.

Pozemkové úpravy slouží k zajištění základních prostředků obživy, jsou jedním z rozhodujících činitelů ve vývoji lidské společnosti. PÚ v každé zemi a v každé době jsou vždy odrazem politických a hospodářských, ekonomických a právních poměrů v dotyčné zemi. Jsou nástrojem praktického uskutečňování zemědělské politiky vládnoucích vrstev (DUMBROVSKÝ a kol., 2004).

DUFKOVÁ (2007) uvádí, že pozemkové úpravy v každé zemi a v každé době odráží politické, hospodářské ekonomické a právní poměry dané země. Jsou nástrojem praktického uskutečňování zemědělské politiky vládnoucích vrstev. V každém období byly a jsou jiné důvody pro úpravu pozemkové držby a spolu s tím i jiné důsledky a způsoby provádění pozemkových úprav.

VLASÁK a BARTOŠKOVÁ (2007) uvádí, že pozemkové úpravy, které byly v historii označovány také například pojmem „scelování“, jsou procesem, jehož cíl lze v obecné rovině definovat jako snahu o zkvalitnění životních podmínek a stavu krajiny ve venkovském prostoru.

Jak se zmiňuje BURIAN (2011), pozemkové úpravy řeší dané území uceleně, ve veřejném zájmu se jimi prostorově a funkčně uspořádávají pozemky, scelují se nebo dělí a zabezpečuje se jejich přístupnost a využití, vyrovnání hranic a vytvoření podmínek pro racionální hospodaření vlastníků půdy. V těchto souvislostech se uspořádávají vlastnická práva a související věcná břemena. Současně se zajišťují podmínky pro zlepšení životního prostředí, ochranu a zúrodnění půdního fondu, vodní hospodářství a zvýšení ekologické stability krajiny. Výsledky pozemkových úprav

slouží pro obnovu katastrálního operátu a jako nezbytný podklad pro územní plánování.

Pozemkovými úpravami se ve veřejném zájmu prostorově a funkčně uspořádávají pozemky, scelují se nebo dělí a zabezpečuje se jimi přístupnost a využití pozemků a vyrovnání jejich hranic tak, aby se vytvořily podmínky pro racionální hospodaření vlastníků půdy. V těchto souvislostech se k nim uspořádávají vlastnická práva a s nimi související věcná břemena. Současně se jimi zajišťují podmínky pro zlepšení životního prostředí, ochranu a zúrodnění půdního fondu, vodní hospodářství a zvýšení ekologické stability krajiny. Výsledky pozemkových úprav slouží pro obnovu katastrálního operátu a jako závažný podklad pro územní plánování (PLOS, 2013).

Význam pozemkových úprav je viditelný ve spoustě oblastí života jednotlivce, společnosti ale i celého státu. Mezi ně patří například vlastníci nebo nájemci pozemků, soukromí zemědělci, dále i obec a orgány státní správy, podnikatelské subjekty, obyvatelé a návštěvníci venkova (VLASÁK a BARTOŠKOVÁ, 2007).

3.1.2 Historie pozemkové úpravy

MARŠÍK a MARŠÍKOVÁ (2007) se zmiňují ve své práci, že za počátek pozemkových úprav na území dnešní České republiky je možno považovat již systematické zakládání zemědělských aglomerací při osídlování dosud zemědělsky nevyužitých území. Tak jako v celé Evropě i na našem území probíhala do dvanáctého století takzvaná vnitřní kolonizace, kterou lze chápat jako zúrodnování půdy, která byla dosud využívána pastvina, nebo získávána mýcením lesních porostů. Tímto procesem docházelo k rozsáhlým a nevratným změnám ve struktuře půdního fondu. S postupným nárůstem potřeby hospodářské půdy však přestaly stačit síly místního obyvatelstva na její zúrodnování.

DUMBROVSKÝ (2004) uvádí, že pozemkové úpravy v každé zemi a v každé době jsou vždy odrazem politických, hospodářských, ekonomických a právních poměrů v dotyčné zemi. V každém období byly a jsou jiné důvody pro úpravu pozemkové držby a spolu s tím i jiné důsledky a způsoby provádění PÚ. Každá změna v zemědělství vyvolávala novou etapu pozemkových úprav. Změny byly dány novými technologiemi zemědělské výroby, změnou v uspořádání vlastnických a nájemních práv, v zajišťování pracovní síly na pozemcích, změnou ve způsobu výběru daně z pozemků.

Podle dostupných historických záznamů se počátky pozemkových úprav datují do doby starověkého Egypta. Ovšem detailní technické postupy a rozsáhlé uspořádání zemědělské půdy jsou doloženy až ze starověkého Říma. V kontextu

českých zemí se systematické uspořádání zemědělské půdy objevuje později, během období Velké kolonizace, jak uvádí MAZÍN (2014).

V období feudalismu se zmiňuje BURIAN (2011), že počátek pozemkových úprav u nás můžeme spatřovat již v plánovitě zakládaných zemědělských sídlištích při osidlování a kolonizaci od počátku vzniku našeho státu. Až do 12. století probíhala u nás tzv. vnitřní kolonizace, která se děla na úkor vnitrozemských lesů a pastvin. S růstem domácí populace i zájmů feudálů však dosud existující půdní fond již nestačil. Vzniká potřeba jeho rozšíření, ale domácí pracovní síly poddaných již nestačily.

Feudálové, kteří půdu vlastnili, mohli pokračovat v jejím rozšiřování jen s využitím cizí pracovní síly. Hlavně v období tzv. velké kolonizace (12. - 14. století) přicházejí němečtí a holanďtí kolonisté, ale naproti tomu TOMAN (2006) uvádí, že vnitřní kolonizace u nás probíhala až do 12. století, kolonizace se děla na úkor vnitrozemských lesů a pastvin. S růstem domácí populace a zájmu feudálů, již dosud existující půdní fond nestačil. Vznikala potřeba jeho rozšíření, ale domácí pracovní síly poddaných již nestačily. Feudálové, kteří půdu vlastnili, mohli pokračovat v jejím rozšiřování jen s využitím cizí pracovní síly.

MOLNÁROVÁ (2008) ve své práci uvádí, že v relativním klidu a příznivých sociálních podmínkách od konce 13. století a ve 14. století se počet obyvatel střední Evropy začal rozrůstat a společnosti, do té doby do značné míry izolované, si začalo vyměňovat lidi, myšlenky a technologie, které přispěly k zásadní přestavbě starých osídlených oblastí a kolonizování horských zemí.

MARŠÍKOVÁ a MARŠÍK (2007) dále uvádí, že následná vnější kolonizace probíhala na našem území v 15. - 17. století, většinou se jednalo o kolonizaci německou. Organizováním kolonizace byli pověřeni lokátoři, kteří od vlastníka půdy dostali za úkol část půdy osídlit, držitelem půdy stále zůstal feudál. Koncem 17. století byla již většina zemědělské půdy k obdělávání rozdělena, k zásadnějším změnám došlo až po třicetileté válce (1648), ale ta se týkala pouze ve změně vlastnictví feudála, na rozdělení a obdělávání pozemků neměla žádný vliv.

VLASÁK a BARTOŠKOVÁ (2007), že zásadní posun přišel ve druhé polovině 18. století, kdy začala další významná etapa v historickém vývoji pozemkových úprav. V roce 1775 začíná tzv. „raabizace“. Svůj název raabizace získala podle autora Františka Antonína Raaba z Korutan, který navrhl Marii Terezii zásadní pozemkové reformy, tzv. Aboliční soustavu. Základním principem této změny bylo rozdělení půdy státní a církevní půdy mezi drobné příjemce. V Čechách bylo rozparcelováno 148 panství a na Moravě 69.

Další etapa začíná za prvé, nástupem kapitalismu, a za druhé zrušením nevolnictví. Toto období trvá až do kolektivizace zemědělství a změny v pozemkové držbě se projevují různými, z hlediska pozemkových úprav i protikladnými, směry.

V českých zemích byl základ pozemkových úprav moderního typu položen v 2. polovině 19. století., v době začínajících scelovacích prací. Hospodářská situace poddaných se nadále zhoršovala, docházelo k častým selským bouřím a povstáním (RYBARSKY a kol., 1991)

Jak se zmiňuje BURIAN (2007) kapitalismus v zemědělství je charakterizován tím, že značná část půdy je soustředěna v rukou velkostatkářů, kteří se snaží zvětšovat výměru statků i jednotlivých pozemků (BURIAN, 2007), ale naproti tomu KUBAČÁK (1997) uvádí, že historie novodobých pozemkových úprav v České republice sahá až do roku 1848, kdy po zrušení poddanství vyvstala potřeba scelování pozemků a racionalizace zemědělství.

TOMAN (2006) se zmiňuje, že v období kapitalismu nastává další dělení a roztržštění pozemků při odprodávání jednotlivých pozemků či jejich částí pro jejich zadluženost, věnem při sňatcích, stanovování výměnku atd. Na tříštění se podílela však i výstavba technických staveb, např. železnic, silnic či potřebné regulace toků apod. Tak se za několik generací změnil k nepoznání vzhled katastru. Zmenšovala se průměrná výměra jednoho pozemku zemědělské půdy, vznikaly pozemky nepříhodných tvarů, z nichž některé nebyly přístupné z veřejných cest apod. Konečným důsledkem této situace bylo snižování hospodářských výsledků zemědělství.

VAŇOUS (2013) se zmiňuje, že pozemkové úpravy v období 1950-1989 mají tři typické fáze související se strategií přebudování zemědělství na velkovýrobní formy zemědělství socialistického. Jsou to fáze přípravná, konsolidační a hlavní fáze tzv. komplexního přetváření. Tyto tři fáze však musely být doplněny ještě čtvrtou, vynucenou korekční fází, která měla alespoň částečně zmírnit negativní a často až katastrofické dopady realizovaných zásahů na krajinu.

V období socializace zemědělství prodělávaly pozemkové úpravy tři hlavní etapy vývoje v souladu s postupem socializace výrobních vztahů v zemědělství. První etapa spadá do období let 1950–1960, kdy vznikala JZD (Jednotná zemědělská družstva), avšak jejich členská a půdní základna nebyla ještě ustálená a často se měnila (BURIAN, 2011).

Samotný zákon o JZD byl velmi stručný. Zákon č. 69/1949 Sb. tvořilo pouhých 14 paragrafů. Hned první paragraf vymezil účel zákona „V zájmu zajištění

blahodárného rozvoje zemědělského družstevnictví a odstranění dosavadní roztržičnosti družstevní činnosti v zemědělství“ (Zákon č. 69/1949., o jednotných zemědělských družstvech) a přihlásil se k zásadě dobrovolnosti).

Vedla se také tzv. Pozemková kniha. Tato kniha byla veřejná a ve které se vedla (v období od roku 1871 do roku 1950, částečně až do roku 1964) vlastnická a jiná věčná práva k nemovitostem (BURIAN, 2011).

BUMBA (2007) uvádí, že pozemková kniha je velice významným pomocníkem při tvorbě návrhu komplexních pozemkových úprav, a to při prověřování původních vlastnických a jiných věčných práv k nemovitostem. Zvláště jiná věčná práva než vlastnická práva, především věčná břemena, nebyla zhruba čtyřicet let předmětem evidence tehdejších evidenčních nástrojů, tj. jednotné evidence půdy a evidence nemovitostí.

Druhá etapa socialistických pozemkových úprav probíhala od roku 1960–1972. V této etapě je napsáno, že docházelo k prvním slučovacími pracím malých družstev ve větších celcích s výměrou do 1000 ha. Pro tato JZD se začínají zpracovávat projekty vyšší úrovně. V roce 1962 byla proto vydána metodika pro zpracování tzv. Souhrnných projektů HTÚP. Tyto zemědělská družstva jsou organizačně a hospodářsky stabilizována. (TOMAN, 2011).

MAZÍN (2014) ve své publikaci uvádí, že souhrnný projekt HTÚP (SHTÚP) uplatňovaný v tomto období řešil další scelování pozemků do větších celků, ale současně obsahoval i návrhy na reorganizaci sítě společných zařízení, na nové uspořádání dopravních, vodohospodářských, rekultivačních či půdoochranných opatření. Cílem bylo maximální využití půdního fondu pro zemědělskou výrobu.

Třetí etapa začíná po roce 1974. Po zastavení prací na projektech pozemkových úprav se zpracovaly pouze tzv. Generely pozemkových úprav (GPÚ), jejichž neblahým důsledkem bylo vytvoření půdních celků neodbornými zásahy do krajiny. Tato situace vyvolala násilné slučování podniků do seskupení o výměře několika tisíc hektarů (BURIAN, 2011).

V 80. letech probíhala třetí etapa, která byla spojena se souhrnnými pozemkovými úpravami – SPÚ (VLASÁK, BARTOŠKOVÁ, 2007).

Souhrnné projekty PÚ, kde podle platné metodiky byla předmětem řešení zhruba stejná problematika jako v projektech SHTÚP s tím, že byla zejména v závěrečné fázi věnována výrazně větší pozornost otázkám životního prostředí a ochrany půdy, ovšem podobně jako u projektů SHTÚP byla kamenem úrazu skutečná

realizace těchto návrhů. Souhrnné projekty PÚ byly posledním druhem socialistických projektů, které se tak rozporuplně a z hlediska ekologie a životního prostředí člověka tak tragicky podílely na vytvoření současné zemědělské krajiny (VAŇOUS, 2013).

BURIAN a kol. (2001) uvádí, že bezprostředně po listopadových událostech v roce 1989 se rozvinula politická diskuse o nutnosti nápravy majetkových křivd, ke kterým došlo v období po roce 1948. K velkému rozsahu těchto křivd došlo právě v zemědělství a lesnictví, a to již při samotné socializaci, nebo i později, kdy cílem tehdejšího režimu bylo družstevní nebo státní vlastnictví výrobních prostředků, včetně půdy.

Původní pozemky, které byly v soukromém vlastnictví a byly před rokem 1950 soukromě obhospodařovány, již v přírodě neexistovaly. Byly v letech 1950–89 při různých pozemkových úpravách sceleny. Bylo tedy nutno přijmout zákonná opatření, která by umožňovala soukromé hospodaření na pozemcích o nárokované výměře (MARŠÍKOVÁ, MARŠÍK, 2007).

Po sametové revoluci v roce 1989 došlo v České republice k významným změnám v oblasti pozemkových úprav. Tyto změny byly ovlivněny politickými a hospodářskými transformacemi, které se odrazily i v přístupu k řízení půdy a krajinotvorným aktivitám.

Pozemkové úpravy po roce 1991 se staly klíčovým nástrojem pro realizaci územních plánů a zlepšení kvality života na venkově. Tento proces zahrnoval nejen vlastní přerozdělení půdy, ale také adaptační opatření, která reagovala na klimatické změny. Byly zaměřeny na zlepšení životního prostředí, ochranu a zúrodnění půdního fondu, lesní a vodní hospodářství, a také na snižování negativních dopadů povodní a sucha. (ČKAIT, 2019).

V této době byly pozemkové úpravy přeformulovány zákonem č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech. Tento zákon upravoval proces pozemkových úprav, jejich formy a metodiky. Součástí pozemkových úprav se stala nejenom výměna a přechod vlastnických práv, ale i umístění a realizace společných zařízení, která měla přispět k zlepšení infrastruktury a ekologické stability v krajině (AION, 2023)

Pozemkové úpravy po roce 1991 měly také ekonomický rozměr, protože byly finančně podporovány státem, a v některých případech i prostředky z Evropské unie. Tyto prostředky byly nezbytné pro realizaci složitých a nákladných projektů, které byly

zaměřeny na zlepšení zemědělské produkce a zároveň na ochranu životního prostředí (SPÚ, ©2023).

Celkově lze konstatovat, že pozemkové úpravy po sametové revoluci významně přispěly k transformaci českého zemědělství a krajinytvorné politiky, přičemž se zaměřily na efektivnější využívání půdy, ochranu přírody a adaptaci na měnící se klimatické podmínky.

Současná podoba pozemkových úprav se provádí od roku 1993. Nejprve pomocí jednoduché pozemkové úpravy, která řeší lokální potíže. Nejčastěji z důvodu racionálního využití pozemků či potřeby katastrálního úřadu přepracovat přídělky. Velmi často po jednoduché pozemkové úpravě následovala v tomtéž území i komplexní pozemková úprava (MAŽÍN, 2014).

3.1.3 Formy pozemkových úprav

Existují dvě pozemkové úpravy, ale většinou je využita forma komplexních pozemkových úprav. Pokud je nezbytné vyřešit jen některé hospodářské potřeby nebo když se pozemkové úpravy mají týkat pouze části katastrálního území, konají se formou jednoduchých pozemkových úprav.

Tato forma pozemkových úprav je uvedena v Zákoně č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech rozlišuje dvě formy pozemkových úprav, jak již bylo uvedeno, a to jednoduchou pozemkovou úpravu (JPÚ) a komplexní pozemkovou úpravu (KPÚ).

Obvod komplexní pozemkové úpravy zahrnuje prakticky celé katastrální území (vyjma zastavěného intravilánu), pro které je ve veřejném zájmu zpracováván návrh komplexního řešení (navrhována jsou opatření pro zpřístupnění pozemků, ochranu před erozí, vodohospodářská opatření a opatření pro zvýšení ekologické stability a kvality životního prostředí), zatímco do obvodu jednoduché pozemkové úpravy je zahrnuta pouze část katastru a navrhovaná řešení jsou proto často pouze lokálního charakteru.

Kromě rozdílné časové i finanční náročnosti obou forem pozemkových úprav je třeba zmínit také fakt, že jednoduchou pozemkovou úpravou lze řešit aktuální a akutní nastalou situaci v území (např. opatření k protipovodňové ochraně obce) do doby, než dojde k realizaci pozemkové úpravy komplexní v rámci celého katastrálního území (FORAL, 2006). I přes náročnější zpracování je komplexní forma pozemkových úprav v České republice preferovanější, a to zejména z důvodu komplexnosti navrhovaných řešení pro celé katastrální území, a také kvůli možnosti jejího

následného využití při obnově katastrálního operátu, jelikož tuto obnovu je možné provést pouze za předpokladu, kdy je pozemkovou úpravou dotčena souvislá část katastrálního území a kdy je obnova operátu zvolena jako vhodný způsob účelné správy katastru (MZe ©2023).

3.1.4 Komplexní pozemkové úpravy

Komplexní pozemkové úpravy ve smyslu zákona a ve veřejném zájmu prostorově a funkčně uspořádávají pozemky, scelují je nebo dělí a zabezpečuje se využití pozemků a vyrovnání jejich hranic tak, aby se vytvořily podmínky pro racionální vlastnické hospodaření. V těchto souvislostech se uspořádávají vlastnická práva a s nimi související věcná břemena. (eAGRI©2009-2021).

V současnosti se při provádění pozemkových úprav často upřednostňuje komplexní přístup, který zahrnuje celé katastrální území nebo jeho významnou část, včetně přilehlých oblastí. Tento postup je vyhledáván kvůli své efektivnosti (VLASÁK, BARTOŠOVÁ, 2007). Hlavním cílem komplexních pozemkových úprav (KoPÚ) je organizace majetkových práv a věcných břemen. Důležitým prvkem KoPÚ je plán služeb a zpřístupnění, který zahrnuje opatření pro ochranu půdy před erozí, vodohospodářské a krajinné úpravy (HOMOLÁČOVÁ a kol., 2022).

Komplexní pozemkové úpravy (KPÚ) představují klíčový nástroj pro realizaci pozemkových úprav (PÚ). Celý proces KPÚ je v porovnání s jednotkovými pozemkovými úpravami (JPÚ) náročnější, neboť se vztahuje k rozsáhlejšímu území a zapojuje více účastníků řízení, což z něj činí v pravém slova smyslu komplexní iniciativu. Oproti JPÚ je charakteristické vydání dvou rozhodnutí v rámci KPÚ:

- a) rozhodnutí o schválení návrhu pozemkové úpravy,
- b) rozhodnutí o výměně vlastnických práv (MZE©2023)

Plánování pozemkových úprav prochází několika fázemi. Z krajinytvorného hlediska je zvláště důležitý plán společných zařízení, který např. stanovuje vyrovnávací a náhradní opatření v případě nezbytných zásahů do krajiny.

Pozemkové úpravy se stávají nejvýznamnějším nástrojem k prosazování zájmů tvorby a ochrany krajiny. Podstatnou část nákladů na celý proces přebírá stát. Celého plánovacího procesu se významně a aktivně účastní veřejnost. Zapojením veřejnosti se těmto plánovacím procesům dostává široké publicity, díky níž je pak veřejnost zpětně informována o konkrétních výsledcích a přínosech těchto plánovacích činností (eAGRI©2009-2021).

VLASÁK a BARTOŠOVÁ (2007) uvádějí komplexní pozemkové úpravy a jejich činnost v závislosti na návrh a financování. Komplexní pozemkové úpravy jsou ve velkém množství případů zahajovány v závislosti na různých velké stavební činnosti. A pokud se jedná o velké stavby dálničních a železničních koridorů nebo rychlostních komunikací či staveb velkých průmyslových zón tak podnět k zahájení komplexních pozemkových úprav podává investor stavby. Nejen, že podává návrh na zahájení, ale také se podílí na hrazení nákladů, které jsou spojeny s pozemkovou úpravou.

3.1.5 Jednoduché pozemkové úpravy

Používají se v případech, kdy je nutné vyřešit pouze některé hospodářské, účelové nebo ekologické potřeby, jako je urychlené scelení pozemků, jejich zpřístupnění nebo protierozní opatření, nebo v případech, kdy se pozemkové úpravy týkají pouze části katastrálního území. Při jednoduché formě se smí upustit od plánu společných zařízení. Mohou se použít i v případě upřesnění nebo rekonstrukce přidělu půdy, pokud není možný jiný způsob (Zákon č.139/2002Sb.)

Pokud jde o jednoduché pozemkové úpravy, lze upustit od zpracování plánu společných zařízení. VLASÁK a BARTOŠOVÁ (2007) uvádí, že jednoduchá pozemková úprava neřeší širší územní vztahy a veřejné zájmy. Řeší například jen nedostatky v evidenci vlastnictví, kdy stačí pouze obnovit dřívější pozemkovou evidenci s menšími úpravami hranic, nebo mohou řešit některé ze specifických problémů území. Jednoduché pozemkové úpravy mají umožnit efektivní hospodaření uživatelům do doby, než se provede komplexní pozemková úprava.

Jednoduché pozemkové úpravy jsou pozemkové úpravy prováděné k vyřešení pouze některých hospodářských potřeb (např. urychlené scelení pozemků, zpřístupnění pozemků) nebo k vyřešení ekologické potřeby v krajině (např. lokální protierozní nebo protipovodňové opatření) nebo pozemkové úpravy týkající se pouze části katastrálního území, popřípadě pozemkové úpravy prováděné k upřesnění nebo rekonstrukci přidělu půdy, pro jednoduchou pozemkovou úpravu mohou být upraveny náležitosti návrhu a provádění pozemkových úprav odlišně než stanoví zvláštní právní předpis (BURIAN, 2011).

Smyslem JPÚ je urychleně vytvořit půdně ucelené jednotky za účelem zemědělského hospodaření (provádí se zpravidla pro dva či několik málo vlastníků (LEPEŠKA, KAULICH, 1999).

PEKÁREK a kol. (2003) uvádí, že jednoduchými pozemkovými úpravami lze provést i upřesnění nebo rekonstrukci přidělů půdy přidělené ve smyslu dekretů prezidenta republiky č. 12/1945 Sb. a č. 28/1945 Sb. a zákonů č. 142/1947 Sb. a č. 46/1948 Sb.

Jednoduchými pozemkovými úpravami se sleduje upřesnění a rekonstrukce vlastnických vztahů nebo možnost urychleného vytvoření ucelených hospodářských jednotek a vyčlenění pozemků pro soukromé hospodaření na půdě v případech, kdy se pro ně rozhodne jeden nebo menší počet vlastníků půdy v příslušném katastrálním území. Zpravidla při těchto úpravách není cílem prostorově funkční optimalizace půdní držby a pozemků, protože se nemění druhy pozemků, ale pouze jejich hranice (DROBNÍK, 2007)

3. 2 Státní pozemkový úřad

Státní pozemkový úřad vznikl k 1. lednu 2013 na základě zákona č.503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu, Uvedeným zákonem byla po letité přípravě dokončena transformace. Pozemkového fondu ČR, který byl současně zrušen a Státní pozemkový úřad vznikl spojením zbytkových agend PF ČR s činností stávajících pozemkových úřadů. V čele úřadu stojí úřední ředitel, kterého jmenuje a odvolává ministr zemědělství (ZEMAN, 2015).

Zároveň došlo ke změně v oblasti organizační struktury, kdy k ústředí bylo zřízeno 14 krajských úřadů pozemkových úřadů, 18 odloučených pracovišť a sítě poboček krajských pozemkových úřadů (SPU ČR, 2013e).

Státní pozemkový úřad organizuje pozemkové úpravy, včetně projektové práce. Dále zajišťuje vytyčení pozemků a geometrické plány a koordinuje pozemkové úpravy s územním plánováním a ochranou životního prostředí. SPÚ spravuje dokumentaci a informace o pozemkových úpravách a zajišťuje aktualizace a poskytuje údaje o půdně ekologických jednotkách. SPÚ také hradí náklady spojené s pozemkovými úpravami, hodnotí soulad využití pozemků s plány, podílí se na obnově a rozvoji územního plánování a je zapojen do energetických a územních řízení.

Dále Státní pozemkový úřad (SPÚ) informuje, že od 1. 1. 2024 nabude účinnosti zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů, jímž dojde mimo jiné i k novelizaci zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů. Poplatníkem daně z pozemků, staveb nebo jednotek u zdanitelné stavby, které jsou v příslušnosti hospodařit pro Státní pozemkový úřad, bude vždy uživatel. Oproti dosavadnímu znění zákona dochází fakticky k nahrazení pojmu nájemce nebo pachtýř pojmem uživatel.

Dalšími významnými změnami je rozšíření skupin pozemků pro stanovení sazeb daně a navýšení daně o cca 80 % pro většinu nemovitostí. Nově také může obec závaznou vyhláškou osvobodit od platby daně z nemovitých věcí všechny zemědělské a vybrané nezemědělské pozemky (Státní pozemkový úřad © 2023).

„Pokud vycházíme z faktu, že jsme v loňském roce uhradili 3,2 miliónů Kč, tak díky novele a navýšení daně ušetříme zhruba 5,76 miliónů Kč, které bychom jinak museli odvádět z vlastního rozpočtu. A vzhledem k obecnému snižování stavů v tomto případě namíříme personální kapacity do jiných oblastí správy majetku.“ doplnil Martin Vrba, ústřední ředitel SPÚ.

Stručný popis všech významných změn s uvedením, které tyto změny jsou spojeny s povinností podáním nového daňového přiznání, si můžete přečíst na internetových stránkách Finanční správy (financnisprava.cz).

3.2.1 Financování pozemkové úpravy

Financování pozemkových úprav může probíhat různými způsoby a často zahrnuje kombinaci veřejných a soukromých zdrojů. Zde jsou některé obecné informace o možnostech financování pozemkových úprav. Veřejné financování zahrnuje státní rozpočet. V mnoha zemích jsou pozemkové úpravy financovány prostřednictvím státního rozpočtu. Úřady pro zemědělství nebo relevantní ministerstva mohou přidělovat prostředky na projekty, které zlepšují využití půdy a zvyšují efektivitu zemědělského hospodaření.

V nejširším pojetí můžeme státní rozpočet chápat jako produkt historického vývoje společnosti a její ekonomiky a charakterizovat jej jeho zásadní funkcí, tj. jako dokument chválený nejvyšším orgánem státu, zákonodárným sborem, a stanovící předpokládané příjmy a výdaje státu na jednorozhodné období (BAKEŠ, 2003).

Evropská unie: V rámci zemědělských a rozvojových programů může být finanční podpora pro pozemkové úpravy dostupná prostřednictvím fondů Evropské unie (MZP©2007).

Regionální a místní fondy: Některé regiony a obce mohou mít vlastní rozpočet pro podporu pozemkových úprav, zejména pokud jsou tyto úpravy klíčové pro místní rozvoj.

Soukromé financování:

Zemědělci a vlastníci půdy: Často jsou zemědělci a vlastníci půdy aktivními účastníky pozemkových úprav a mohou přispět svými finančními prostředky nebo pracovní silou.

Bankovní úvěry: V některých případech mohou zemědělci nebo společnosti podstupovat bankovní úvěry na financování pozemkových úprav. Podmínky a dostupnost úvěrů se mohou lišit v závislosti na regionu a finanční instituci.

Jedním ze zdrojů pro financování pozemkových úprav je státní rozpočet, konkrétně oddělení všeobecné pokladní správy. Z tohoto zdroje se financují nejen PÚ, ale také geometrické plány, které souvisejí s restitucemi a v neposlední řadě i aktualizace bonitovaných půdně ekologických jednotek (KAULICH, 2010).

3.3 Proces pozemkových úprav

Pozemkové úpravy jsou procesem, který uspořádává vlastnické vztahy a vytváří novou digitální katastrální mapu. Jedná se o multifunkční nástroj pro dlouhodobý a trvale udržitelný rozvoj území, který jako jediný v ČR komplexně řeší venkovský prostor včetně realizací veřejně prospěšných staveb. V rámci celého procesu pozemkových úprav je ročně proinvestováno asi 1,5 miliardy korun a je nakládáno s majetkem fyzických i právnických osob v řádech desítek až stovek milionů korun v jednom katastrálním území.

Pozemkové úpravy jsou zpracovávány především podle zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, a podle prováděcí vyhlášky č. 13/2014 Sb., o postupu při provádění pozemkových úprav a náležitostech návrhu pozemkových úprav.

S prováděním pozemkových úprav souvisí také řada dalších předpisů, jako je zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), a další. Pozemkové úpravy jsou buď komplexní (řeší území komplexně), nebo jednoduché (řeší vybrané potřeby či menší část území), jak již bylo řečeno. Proces lze rozdělit do čtyř základních fází. (Státní pozemkový úřad © 2023).

3.3.1 Přípravná fáze

Programová etapa je v rukou SPÚ a jejím cílem je vytvořit strategii procesu a koncepce PÚ v rámci územně správních jednotek (mikroregion, okres, kraj, stát). Jelikož je Česká republika členem Evropské Unie (dále EU), je potřeba, aby jednotlivé strategie splňovaly, představy Agro environmentální a regionální politiky EU (SPÚ, 10 2011). Výsledkem shromažďování informací o územích (naléhavost, zájem obce a vlastníků, popř. nájemníků o PÚ) je pořadník katastrálních území vhodných k zahájení PÚ (SPÚ, 2021).

Nicméně programová strategie může narazit při svém plnění na nezájem obcí nebo vlastníků půdy. PÚ jsou celé o domluvě mezi lidmi zahrnutých v procesu, proto není vhodné zahájit proces PÚ, pokud obec či vlastníci nesouhlasí. SPÚ motivuje obce, vlastníky a zemědělce a zároveň odklání případné budoucí konflikty při projektování. Aby se předešlo protestům a negaci všech návrhů během procesu, je vhodné hned od začátku získat co největší část účastníků pro spolum rozhodování a neblokovaní rozhodnutí (SPÚ, 2011).

Přípravná fáze se týká na rozdíl od etapy programové pouze vybraného katastrálních území (dále k. ú.) a jeho širších územních vztahů. Katastrální úřad vydá vyzoomění za účelem kontroly souborů geodetických a popisných informací, zároveň stanoví požadavky na obnovu operátu (SPÚ, 2011).

Výsledkem přípravné fáze je zadání PÚ, které stanovuje předběžný ObPÚ, degradační projevy v dané krajině a speciální požadavky práce. Před zahájením je posouzena potřeba aktualizace BPEJ. Dříve se aktualizace objednávala u VÚMOPu (Skřivanová a Drahoňovská, 2011), nicméně nyní spadá tato agenda pod SPÚ, odbor půdní služby (SPÚ, ©2023 a).

BPEJ představuje bonitní rozdělení zemědělské půdy v ČR. Půda se zhodnocuje a rozděluje podle úrodnosti. Samotné hodnocení je postupováno dle metodik, jsou shromážděny mapové a další podklady. Následuje terénní průzkum, sběr dat a jejich vyhodnocení. Do vyhodnocení vstupují další podmínky, například geomorfologické, klimatické, ekologické, geologické, hydrologické a pedologické. Z BPEJ vyplývá retenční schopnost krajiny, schopnost půdy vázat na sebe látky, stupeň eroze, filtrační schopnost půdy a erodibilita (= odolnost půdy vůči erozi) (SPÚ, ©2023).

3.3.2 Řízení o PÚ

Řízení o pozemkových úpravách se obvykle zahajuje na základě podnětu Státní pozemkové úpravy (SPÚ), často na žádost vlastníků nemovitostí nebo obcí, které se potřebují vypořádat s otázkami protipovodňové ochrany, ochrany před erozí nebo jiných úprav krajiny. Také je možné, že řízení bude iniciováno v důsledku plánovaných stavebních aktivit, přičemž stavebník se stává dalším účastníkem tohoto procesu. Pokud pozemkovou úpravu požádají vlastníci pozemků o výměře větší než $\frac{1}{2}$ z celkové výměry katastrálního území, musí SPÚ zahájit řízení ze zákona (zákon 139/2002 Sb.)

SPÚ se postará o zveřejnění veřejného oznámení na úřední desce pobočky, která má pozemkové úpravy ve své kompetenci, a na úředních deskách obcí, kde se nacházejí pozemky zahrnuté do plánovaných pozemkových úprav.

Vyhláška musí být vyvěšena minimálně 15 dnů. Současně se o zahájení pozemkových úprav informují DOSS, které jsou vyzvány ke sdělení připomínek. Mezi dotčené orgány patří např.: katastrální úřad, stavební úřad, orgán územního plánování, orgán ochrany přírody, orgán ochrany ZPF, vodohospodářský orgán, orgán státní správy lesů. Vyrozuměny jsou také další 11 organizace, které v daném katastrálním území vlastní nemovitý majetek (dráhy, silnice, dálnice, Lesy ČR...), a správci nadzemního i podzemního vedení, zařízení a sítí, popř. jsou vyrozuměni i místní výrobní a zájmové organizace (SKŘIVANOVÁ a DRAHOŇOVSKÁ, 2011).

3.3.3 Zahájení řízení

Důvodem pro zahájení řízení může být žádost vlastníků pozemků nebo je řízení vyvoláno v důsledku stavební činnosti či se řeší protipovodňová a protierozní opatření (Homoláčová a kol., 2022). Pro rozsah pozemkových úprav se vymezuje obvod, který určuje dotčené území pozemkových úprav. Obvod pozemkových úprav může být tvořen jedním nebo více celky v jednom katastrálním území nebo může být tvořen i pozemky sousedního katastrálního území. Pozemkový úřad uzavře na základě výběrového řízení smlouvu se zpracovatelem pozemkových úprav (MZe, ©2024).

Řízení o pozemkových úpravách zahajuje pozemkový úřad. Existují tři důvody řízení:

Pozemkový úřad zahájí řízení o pozemkových úpravách vždy, pokud se pro to vysloví vlastníci pozemků nadpoloviční výměry zemědělské půdy v dotčeném katastrálním území.

Zahájení řízení v důsledku stavební činnosti, kdy se jedná zejména o stavby dálnic, rychlostních silnic, obchvatů.

Další důvody zahájení jako jsou zejména nutnost vyřešení protipovodňových a protierozních opatření, které napomáhají zmírnění škod na životech, majetku a na životním prostředí (*Pozemkové úpravy "krok za krokem"*. 2. aktualizované vydání)

Zahájení řízení

(1) Pozemkový úřad posuzuje podané požadavky na zahájení pozemkových úprav. K těmto požadavkům se vyjádří v písemném sdělení do 30 dnů. Shledá-li důvody, naléhavost a účelnost provedení pozemkových úprav za opodstatněné, zahájí řízení o pozemkových úpravách. Pozemkový úřad může v odůvodněných případech zahájit řízení i bez podaných požadavků.

(2) Řízení o pozemkových úpravách se považuje vždy za řízení zahájené z podnětu pozemkového úřadu.

(3) Pozemkový úřad zahájí řízení o pozemkových úpravách vždy, pokud se pro to vysloví vlastníci pozemků nadpoloviční výměry zemědělské půdy v dotčeném katastrálním území.

(4) Zahájení řízení o pozemkových úpravách oznámí pozemkový úřad veřejnou vyhláškou.

(5) Oznámení o zahájení pozemkových úprav podle odstavce 4 se vyvěsí po dobu 15 dnů na úřední desce pozemkového úřadu a obcí, v jejichž územních obvodech jsou pozemky zahrnuté do pozemkových úprav. Poslední den této lhůty je dnem zahájení pozemkových úprav (Státní pozemkový úřad © 2023)

(6) Pozemkový úřad písemně vyrozumí o zahájení řízení též příslušný katastrální úřad, orgán územního plánování, stavební úřad, orgán ochrany zemědělského půdního fondu, orgán ochrany přírody, vodohospodářský orgán a orgán státní správy lesů.

Dotýká-li se řízení o pozemkových úpravách zájmů chráněných předpisy o obraně, a bezpečnosti, o péči o zdraví lidu a jiných zájmů chráněných zvláštními právními předpisy, pozemkový úřad vyrozumí i další dotčené správní 11 úřady. Tyto úřady stanoví do 30 dnů po obdržení vyrozumění podmínky k ochraně zájmů podle zvláštních právních předpisů.

(7) Na řízení o pozemkových úpravách a rozhodování v něm se nevztahují lhůty pro rozhodování podle správního řádu.

(8) Pozemkový úřad zastaví řízení, jestliže se v průběhu pozemkových úprav vyskytly takové překážky, pro které nelze v řízení pokračovat.

(9) Osoby písemně pověřené pozemkovým úřadem mohou po předchozím oznámení na úřední desce příslušné obce vstupovat a vjíždět na pozemky ve stanovené době a vykonávat činnosti vyplývající z tohoto zákona v rozsahu nezbytně nutném, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak.

(10) Vznikla-li vlastníkovi nebo oprávněnému uživateli pozemku újma na jejich majetku v důsledku výkonu činnosti pro pozemkové úpravy, mají právo na náhradu této majetkové újmy v penězích. Právo na náhradu majetkové újmy musí být uplatněno, jde-li o porosty, nejpozději do 30 dnů ode dne jejího vzniku, v ostatních případech do 1 roku ode dne jejího vzniku, jinak právo zaniká (Státní pozemkový úřad © 2023).

3.3.4 Účastníci řízení

Dle zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech jsou účastníky řízení o pozemkových úpravách: a) vlastníci pozemků, kteří jsou dotčeni řešením v pozemkových úpravách podle § 2 a fyzické a právnické osoby, jejichž vlastnická nebo jiná věcná práva k pozemkům mohou být řešením pozemkových úprav přímo dotčena. Za takové osoby se nepovažují vlastníci, pro jejichž pozemky se v pozemkových úpravách pouze obnovuje soubor geodetických informací.

Ve vyhlášce č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (tzv. katastrální vyhlášce) je popsáno, že jestliže výsledky pozemkových úprav slouží pro obnovu katastrálního operátu, použije se pro identifikaci účastníka, kterým je fyzická osoba, jako identifikátor jeho rodné číslo. Pokud fyzické osobě nebylo přiděleno rodné číslo platné v České republice, použije se identifikátor podle katastrální vyhlášky. V ostatních případech se jako identifikátor použije datum narození v souladu se správním řádem § 18 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Obec se stává účastníkem pozemkové úpravy za předpokladu, že pozemky v rámci katastrálního území obce jsou zahrnuty do obvodu pozemkových úprav. Obec také může být v roli vlastníka pozemků dotčeného pozemkovou úpravou, proto je obec zahrnuta do řízení i jako vlastník (VLASÁK & BARTOŠKOVÁ, 2007).

3.3.5 Úvodní jednání

Po zahájení řízení svolá SPÚ úvodní jednání, na které jsou pozváni všichni účastníci řízení a další vlastníci pozemků, které jsou zahrnuty v předpokládaném ObPÚ formou veřejné vyhlášky. Cílem úvodního jednání je přestavit účel a formu PÚ a seznámit účastníky s předpokládaným obvodem. Účastníci jsou dále seznámeni s

postupy pro sestavení nároků vlastníků a způsobem oceňování pozemků (VLASÁK a BARTOŠKOVÁ, 2007).

Pozemkový úřad pozve na úvodní jednání účastníky a další vlastníky pozemků. V pozvánce je uveden program jednání a doručuje se do vlastních rukou účastníků.

Úvodní jednání zahrnuje následující důležité informace pro vlastníky pozemků a další účastníky:

1) seznámení se s účelem, formou a předpokládaným obvodem pozemkových úprav, (před nebo při určení obvodu pozemkových úprav probíhá zjišťování průběhu hranic pozemků podle § 5 vyhlášky č. 542/2002 Sb.)

2) probíhá volba sboru zástupců, (V ZoPÚ je deklarována i situace, kdy je možné upustit od volby nebo kdy se nepodaří ani opakovaně zvolit sbor zástupců. Potom má pozemkový úřad povinnost sám určit místo od něhož bude měřena vzdálenost pozemků.)

3) projednání postupu při stanovení nároků vlastníků,

4) projednání aktualizace určených bonitovaně-půdních ekologických jednotek, (Pokud je potřeba aktualizovat tyto údaje pak je zpracovává odborník na základě objednávky pozemkového úřadu.)

5) projednání dalších důležitých otázek pro řízení pozemkových úprav.

Pozemkový úřad svolá úvodní jednání, na které pozve účastníky (§ 5) a další vlastníky pozemků v předpokládaném obvodu pozemkových úprav. Seznámí je s účelem, formou a předpokládaným obvodem pozemkových úprav. Na určení obvodu a formy pozemkových úprav se nevztahuje správní řád. Na tomto jednání pozemkový úřad projedná postup při stanovení nároků vlastníků (§ 8), popřípadě další otázky významné pro řízení o pozemkových úpravách (Zákon č. 139)

3.3.6 Rozbor současného stavu

Rozbor současného stavu a jeho vyhodnocení se provádí v celém ObPÚ. Zpracování RSS spočívá zejména ve vyhodnocení podkladů pro zpracování návrhu PÚ.

V případě potřeby ochrany pozemků před vodní erozí a před povodněmi nebo pro řešení dalších opatření v oblasti vod se provede RSS i v lokalitách na něj navazujících (dílčí povodí). Rozbor současného stavu se provádí tak, aby byl zjištěn skutečný stav využívání území z hlediska zemědělské výroby, ochrany půdy,

krajinného rázu a všech faktorů, které mohou ovlivnit návrh PSZ, nové polohové uspořádání pozemků a změny druhů pozemků.

Zejména u hodnocení erozního ohrožení a posuzování návrhu vodohospodářských opatření je třeba věnovat skutečnosti rozšíření území značnou pozornost. Hranicí povrchového odtoku není hranice k.ú., ale orografická rozvodnice. V případě nerespektování této skutečnosti může dojít ke značně zkresleným závěrům a následně pak k nesprávným návrhům opatření určených k ochraně území. V současné době je velmi aktuální průzkum možností eliminace projevů sucha, a to zejména zvýšením retenční schopnosti krajiny formou návrhu komplexních opatření vodního hospodářství krajiny včetně využití odvodňovacích a závlahových staveb.

Rozbor současného stavu slouží pro optimální zpracování návrhu PÚ, především však pro kvalitní zpracování PSZ.

Při RSS je třeba se soustředit zejména na:

Způsob současného užívání pozemků a označení jejich hranic – v této fázi je porovnáván současný stav území se stavem evidovaným v KN, na základě terénního průzkumu se vyhodnocují výrazné nesoulady (>0,5 ha) v druzích pozemků. Podrobné řešení nesouladů v druzích pozemků je řešeno v etapě zpracování soupisů nároků vlastníků.

Dopravní zatížení, technický stav všech komunikací, včetně jejich součástí a příslušenství, a přístup na pozemky – v této části se posuzuje celková dispozice sídelního útvaru a krajiny a požadavky na míru polyfunkčnosti systému polních cest.

Polyfunkčnost má velký význam zejména u zpevněných cest, kdy je třeba řešit kromě vlastního opatření i související opatření doprovodná (mostky, výsadba zeleně apod.). Dále se posuzují parametry cestní sítě (trasa, sklonové a směrové poměry, druh a stav povrchu a způsob jeho odvodnění, svozná plocha, veškeré stavební objekty s uvedením jejich hlavních parametrů a doprovodná zeleň).

Při průzkumu cestní sítě je třeba se soustředit na její vliv na povrchový odtok; v profilech navazujících na zastavěné území se podle potřeby provádí hydrotechnické posouzení stávající cestní sítě (posouzení kapacity cestních příkopů a objektů) a vymezují se možnosti jejího doplnění, které poslouží zlepšení odtokových poměrů. Pro další návrhy je důležité posouzení rozhledových poměrů cest a sjezdů v místech napojení na silnice a vymezení křížení s podzemními vedeními. Dokumentace k rozhledovým poměrům se v této fázi nevyhotovuje. V závěru této části se provede celkové zhodnocení dostatečnosti cestní sítě s případným předběžným návrhem na její doplnění a obnovu.

Degradaci půdy – v této části se posuzuje heterogenita pozemků a rozsah zamokřených ploch, zjišťují se projevy vodní a větrné eroze (např. ztráta půdy, dráhy soustředěného odtoku vody, rýhy, strže, deflace, akumulace) a současný stav eroze je dokladován výpočtem MEO. V případě, že je dostupné hodnocení infiltrační zranitelnosti a vymezení hydrogeomorfologických zón, se doporučuje zahrnout ho do výsledků analýzy. Stejně se postupuje při vymezení okrsků výrazně degradovaných nebo kontaminovaných půd a při vymezení vysoce produkčních zemědělských půd s potřebou filtrové ochrany.

Technický a funkční stav odvodnění a závlah pozemků, stav koryt vodních toků a vodních děl umístěných v těchto korytech z hlediska možnosti odvádění povrchových vod z povodí vodního toku. Posuzuje se také technický a funkční stav stávajících vodních nádrží a identifikují se a ověřují vhodné profily pro návrh vodních nádrží. Současně je nutné se soustředit na vymezení půd systematicky odvodněných nebo pod závlahou a posouzení stavu těchto území (na základě dostupných podkladů a místního šetření). Vhodným podkladem, pokud je k dispozici před zadáním zakázky na zpracování PÚ, je identifikace podrobného odvodnění (analogové či digitální mapy) nebo identifikace s použitím moderních metod dálkového průzkumu země. Uvedený podklad zajišťuje pobočka. U závlah jsou to pak studie popisující jejich možnosti rozvoje nebo rekonstrukce.

Data a podklady zajišťuje pobočka v případě, že jsou k dispozici před zadáním zakázky na zpracování PÚ. Na základě zpracované studie odtokových poměrů pro PÚ se ověří a případně upřesní hodnocení odtokových poměrů (průtokové poměry v tocích, vymezují se kritické profily, které ohrožují zastavěné území apod.). Z dostupných podkladů se přebírá hodnocení povodňového nebezpečí a údaje o záplavových územích.

Rozmístění a stav všech prvků protierozní ochrany půdy a ÚSES – v této fázi se jedná o rozmístění a stav ochranné zeleně (doprovodná zeleň podél komunikací, ochranná zeleň vodohospodářská, porosty zpevňující svahy apod.) a dalších prvků významných pro tvorbu a ochranu krajiny, včetně uchování krajinného rázu (např. větrolamy, meze, dřeviny rostoucí mimo les). Zde je třeba se soustředit na posouzení ÚSES, kostru a optimalizaci návrhové části prvků v řešeném území.

Krajinářské hodnoty – důležitá je charakteristika obecných vlastností (Zákon č. 114/1992 Sb.)

Výskyt skládek odpadů, sloupů elektrického vedení, studní, popř. dalších specifických zvláštností území – tyto prvky, které mohou být určitými limity pro návrh PSZ i pro návrh nového uspořádání pozemků, vymezí podrobný průzkum území.

Potřebu zúrodňovacích opatření, asanačních opatření na degradovaných a kontaminovaných půdách – v této části se identifikují potřeby, následně pak pobočka ve spolupráci se zpracovatelem posoudí nutnost jejich zařazení a řešení v PÚ. V případě takto zatížených pozemků je vhodné tyto pozemky vést jako neřešené v ObPÚ nebo u nich nenavrhopvat výměnu vlastnictví.

Pozemky s povinností následné rekultivace podle zákona (Zákon č. 334/1992 Sb.) – takto zatížené pozemky se doporučuje vést v ObPÚ jako neřešené.

3.3.7 Zeměměřičské činnosti

Všechna kritéria a charakteristiky pro podrobné měření a vytvoření nového souboru geodetických informací jsou uvedena v prováděcí vyhlášce č. 190/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Výsledky všech zeměměřičských činností musí splňovat ustanovení této vyhlášky. Výsledkem doposud prováděných geodetických prací je zjištění výměry území ze souřadnic lomových bodů po obvodu pozemkových úprav.

Tato výměra se stane výchozí výměrou pro stanovení výměr nových parcel a porovná se s výměrou zjištěnou součtem výměr všech parcel zahrnutých do pozemkových úprav, které jsou evidované podle katastru nemovitostí. Jestliže rozdíl takto zjištěných výměr nepřekročí mezní odchylku, která se určí podle bodu 13.2 přílohy k vyhlášce č. 190/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, pak zhotovitel upraví úměrně koeficient, kterým se upravují nároky vlastníků.

Jestliže rozdíl zjištěných výměr překročí mezní odchylku, pak zhotovitel ověří, zda se nejedná o chybu a pak se postupuje na základě výsledků projednání s katastrálním úřadem. Pokud po zaměření skutečného vyšetřeného a zaměřeného průběhu obvodu pozemkových úprav a zjištění účastníků řízení dojde ke změně a upřesnění, pak předá pozemkový úřad katastrálnímu úřadu doplněný seznam parcel, které jsou dotčeny pozemkovou úpravou. Tato skutečnost se vyznačí v katastru nemovitostí.

Katastrální úřad se před osazením měřických značek vyjadřuje k doplnění podrobného polohového bodového pole. V území obvodu pozemkových úprav, kde se bude jednat jen o obnovu souboru geodetických informací, se provede zjišťování hranic a jejich zaměření pro určení výměry s odpovídající kvalitou.

U nesměňovaných pozemků se předá seznam těchto pozemků katastrálnímu úřadu, který bude dále postupovat podle § 8 odst. 1 a §16 zákona č. 344/1992 Sb., katastrální zákon, ve znění pozdějších předpisů. Pro kvalitnější zpracování návrhu pozemkových úprav se při podrobném měření zaměří další významné prvky polohopisu, ale v některých případech dokonce i výškopisu. Výsledné zeměměřické práce ověřuje fyzická osoba, která má úřední oprávnění podle zákona č. 200/1994 Sb., o zeměměřictví, ve znění pozdějších předpisů, včetně dalších souvisejících novelizovaných zákonů. (Bakalářská práce – Úloha katastru nemovitostí v procesu pozemkových úprav Ing. Jarmila Novotná 2005/2006).

3.4 Plán společných zařízení

Plán společných zařízení tvoří budoucí kostru uspořádání zemědělské krajiny a je tvořen souborem navrhovaných ochranných a krajínotvorných opatření včetně zpřístupnění pozemků. Plán společných zařízení zahrnuje zejména:

1. Opatření ke zpřístupnění pozemků; jedná se o návrhy nových případně o rekonstrukce stávajících polních cest a jejich funkčních doprovodných objektů jako jsou polní nebo lesní cesty, mostky, propustky, brody, železniční přejezdy apod.

2. Protierozní opatření pro ochranu ZPF jako protierozní meze, průlehy, zasakovací pásy, záchytné příkopy, stabilizace drah soustředěného odtoku, terasy, větrolamy, zatravnění, zalesnění apod.

3. Vodohospodářská opatření sloužící k neškodnému odvedení povrchových vod, ochraně území před záplavami, suchem a k zadržení vody v krajině včetně podzemních vod jako vodní nádrže, rybníky, úpravy koryt vodních toků, odvodnění, ochranné hráze, suché ochranné nádrže, tůně, obnova mokřadů a pramenišť, revitalizace vodních toků, adaptační opatření k eliminaci sucha apod.

4. Opatření k ochraně a tvorbě ŽP, podpoře biodiverzity a zvýšení ekologické stability prostřednictvím územního systému ekologické stability, založení, doplnění nebo obnovy trvalé vegetace, terénních úprav apod.

Návrh PSZ naplňuje jeden z hlavních cílů PÚ stanovených v § 2 zákona (Zákon č. 139/2002 Sb., §2) ve smyslu vytváření podmínek pro racionální hospodaření a k zabezpečení ochrany přírodních zdrojů. Obsah i formu dokumentace PSZ jako části návrhu PÚ závazně stanoví pracovní postup (Státní pozemkový úřad © 2022).

V rámci této činnosti se připravuje základní kostra budoucího nového uspořádání pozemků vlastníků. Jedná se o systém dopravních zařízení (zpevněné a nezpevněné cesty), vodohospodářských a protierozních zařízení (průlehy, příkopy, retenční nádrže, vsakovací pásy, větrolamy apod.) a prvky územního systému ekologické stability (biocentra, biokoridory a interakční prvky). Výchozím podkladem je podrobný terénní průzkum území a analýza všech dostupných podkladů.

Na tvorbě plánu společných zařízení (dále PSZ) se podílí odborníci z celé řady oblastí. Ve všech případech se návrh PSZ řídí platnými normami a předpisy. K návrhu se využívá moderních programových prostředků, jak pro výpočet dimenzí, tak pro jejich umístění do terénu. Výsledný návrh je projednáván a schvalován jednak se sborem zástupců, dále pak na veřejném zastupitelstvu obce. K tomuto návrhu pak uplatňují své připomínky i zástupci státní správy a vlastníci či správci dotčených zařízení. Schválený návrh společných zařízení dopracovaný do jednotlivých parcel vytvoří soustavu parcel, jejichž vlastníkem se ve většině případů stává obec nebo stát. Tento krok je nutný pro následnou realizaci těchto zařízení (*Pozemkové úpravy "krok za krokem"*. 2. aktualizované vydání).

3.4.1 Opatření sloužící ke zpřístupnění pozemků

Jedná se o opatření, jejichž hlavním účelem je zajistit přístupnost pozemků, umožnění racionálního hospodaření a zajištění propustnosti krajiny. Těmito opatřeními jsou polní nebo lesní cesty, mostky, propustky, brody, železniční přejezdy apod. Při jejich návrhu je třeba se držet platných norem a předpisů. Je třeba respektovat zásady napojení cestní sítě na síť komunikací I., II. a III. třídy a místních komunikací a napojení systému na okolní k. ú., případně na síť lesních cest v řešeném území. Při návrhu polních cest se využívá norma (ČSN 73 6109 Projektování polních cest, 2013).

ČSN 73 6109 PROJEKTOVÁNÍ POLNÍCH CEST (platné znění). Norma v dnešním platném znění platí od února 2013 a nahradila předchozí znění normy z roku 2004. Poznámka: Tato ČSN v roce 2004 nahradil původní oborovou normu ON 73 6118 „Projektování polních cest“, vydanou již v roce 1980, která byla v té době již morálně i technicky zastaralá a nesplňovala mnohé na ni kladené požadavky. Jedním z hlavních důvodů k revizi ČSN 73 6109 byl požadavek na zjednodušení normy a zmírnění náročnosti některých jejích požadavků, což by v důsledku mělo vést zejména ke snížení finančních nákladů na výstavbu tohoto typu PK.

Účelem polních cest je zejména zpřístupnění pozemků vlastníků pro účely užívání k zemědělské výrobě a dopravě. Účelem polních cest je zejména zpřístupnění

krajiny, tj. doplnění stávající sítě pozemních komunikací, propojení důležitých bodů ve volné krajině z hlediska možnosti vedení turistických cest, cyklotras apod., napojení na silnice, místní komunikace, lesní dopravní síť, popř. na další sítě účelových komunikací.

Polní cesty a jejich vegetační doprovod – dotvářejí krajinný ráz, - zvyšují druhovou pestrost území a – trvalým a výrazným způsobem ohraničují pozemky a katastrální hranice. Návrh sítě polních cest je povinnou a důležitou součástí plánu společných zařízení pozemkových úprav. (ČMKPU © 2011).

Návrhová kategorie se stanovuje výpočtem $k \cdot T/R$, kde je nutné znát celkovou hmotnost, která působí na cestu za celý rok, nebo podle významu cesty či podle velikosti svozné oblasti (VLASÁK a BARTOŠKOVÁ, 2007). Návrhové kategorie polních cest se rozdělují na (Dufková, 2007):

- hlavní polní cesty (HPC),
- vedlejší polní cesty (VPC),
- doplňkové polní cesty (DPC).

V případě nedostatku půdy nebo stísněných podmínek je možné navrhovat zpevněné komunikace bez krajnic, pokud krajnice mají stejnou konstrukci jako vozovka. Doplňkové polní cesty zajišťují sezónní komunikační propojení (nemusí být celoročně sjízdné) v rámci propojení půdních celků jednoho vlastníka nebo tvoří hranice mezi vlastnickými pozemky.

Navrhují se zpravidla nezpevněné. Nejsou definovány návrhovou kategorií a navrhují se podle místních podmínek minimálně v šířce 3,0 m event. 3,5 přiměřeně podle ustanovení normy. Doplňkové cesty je vhodné navrhovat jen výjimečně, v odůvodněných případech. Při návrhu doplňkové polní cesty nemusí vždy dojít ke změně stávajícího druhu pozemku.

Dle § 7 odst. 1 zákona [20]: Účelová komunikace je pozemní komunikace, která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků.

Příslušný silniční správní úřad obecního úřadu ORP může na žádost vlastníka účelové komunikace a po projednání s Policií České republiky upravit nebo omezit veřejný přístup na účelovou komunikaci, pokud je to nezbytně nutné k ochraně oprávněných zájmů tohoto vlastníka. Úprava nebo omezení veřejného přístupu na účelové komunikace stanovené zvláštními právními předpisy tím není dotčena.

Dle § 7 odst. 2 zákona [20]: Účelovou komunikací je i pozemní komunikace v uzavřeném prostoru nebo objektu, která slouží potřebě vlastníka nebo provozovatele uzavřeného prostoru nebo objektu. Tato účelová komunikace není přístupná veřejně, ale v rozsahu a způsobem, který stanoví vlastník nebo provozovatel uzavřeného prostoru nebo objektu. V pochybnostech, zda z hlediska pozemní komunikace jde o uzavřený prostor nebo objekt, rozhoduje příslušný silniční správní úřad.

Dle § 19 odst. 1 zákona [20]: V mezích zvláštních předpisů upravujících provoz na pozemních komunikacích a za podmínek stanovených tímto zákonem smí každý užívat pozemní komunikace bezplatně obvyklým způsobem a k účelům, ke kterým jsou určeny (dále jen „obecné užívání“), pokud pro zvláštní případy nestanoví tento zákon [20] nebo zvláštní předpis jinak. Uživatel se musí přizpůsobit stavebnímu stavu a dopravně technickému stavu dotčené pozemní komunikace (Státní pozemkový úřad © 2022).

3.4.2 Protierozní opatření na ochranu ZPZ

Podle § 27 zákona (Zákon č. 254/2001 Sb.) jsou vlastníci pozemků povinni, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak, především s ohledem na dodržování zákona (Zákon č. 334/1992 Sb.), zajistit péči o ně tak, aby nedocházelo ke zhoršování vodních poměrů. Zejména jsou povinni za těchto podmínek zajistit, aby nedocházelo ke zhoršování odtokových poměrů, odnosu půdy erozní činností vody a dbát o zlepšování retenční schopnosti krajiny.

Zákon (Zákon č. 254/2001 Sb.) ukládá obecné povinnosti vlastníkům pozemků při ochraně vodních poměrů, které směřují zejména ke snížení erozního smyvu a zvýšení retenční schopnosti krajiny a v konečném důsledku k ochraně koryt vodních toků a nádrží před zanášením splavovanou půdou a jiným materiálem, zhoršováním jakosti povrchové vody vodního toku. Účelem je i omezování degradace půdy.

Opatření navrhovaná pro ochranu ZPF můžeme rozdělit do následujících kategorií:

- opatření proti vodní erozi (organizační, agrotechnická a technická opatření),
- opatření proti větrné erozi (organizační, agrotechnická a technická opatření),
- další opatření navrhovaná k ochraně ZPF (např. sanace sesuvných území – pouze pro řešení jednoduchých problémů, složité je potřeba řešit mimo proces PÚ, stabilizace strží a extrémních projevů eroze v drahách soustředěného povrchového odtoku, rekultivační opatření a opatření proti proudové erozi ve vodních tocích).

3.4.3 Vodohospodářská opatření

Pro návrh vodohospodářských opatření v rámci PSZ, zejména při stanovení hydrologických podkladů pro dimenzování jejich základních parametrů, zpracovatel vychází z dat upravených na základě výsledků studie (Státní pozemkový úřad © 2024).

Jedná se o data v souladu s novými principy PÚ uvedenými v úvodu tohoto metodického návodu. Využívají se vrstvy *.shp pro relativní změny klimatických a hydrologických dat (koeficienty). Pro klimatická data jsou to vrstvy průměrných ročních teplot, srážek (ročních, sezónních, 1, 6, 12 a 24hodinových), relativní změny potenciální evapotranspirace (roční a sezónní) nebo relativní změna vodní bilance (roční a sezónní) pro období 2035–2065, pokud je průměrná roční teplota a další výše uvedené veličiny vstupem do vodohospodářského řešení. Pro hydrologické údaje se jedná o data vztahovaná k povrchovému odtoku a bilanci vody.

Zde je to relativní změna (koeficient dlouhodobého průměrného ročního odtoku, relativní změna průměrných měsíčních odtoků, relativní změny m-denních odtoků, relativní změny nedostatkových objemů. Pro nádrže jsou to pak vrstvy relativních změn zabezpečení objemů (pouze pro nádrže využívané k zásobování vodou). K dimenzování bezpečnostních přelivů a svodných příkopů, průlehů a vodních toků jsou to pak relativní změny návrhových srážek s dobou opakování $N = 2, 5, 10, 20, 50$ a 100 let. Uvedený koeficient relativní změny se použije i pro změnu tvaru teoretického hydrogramu povodně.

Pojem relativní změna představuje hodnotu koeficientu, kterým přenásobíme původní veličinu udávanou ČHMÚ (QN, WN) nebo stanovenou z dostupných podkladů (srážkové úhrny s průměrnou dobou opakování N let). Navrhovaná opatření je možné rozdělit do následujících skupin: 1. opatření ke zlepšení vodních poměrů a zlepšení hospodaření s vodou, 2. opatření k odvádění povrchových vod z území, 3. opatření k ochraně před povodněmi a suchem, 4. opatření k ochraně povrchových a podzemních vod, 5. opatření k ochraně vodních zdrojů, 6. opatření u stávajících vodních děl na vodních tocích, 7. opatření u staveb sloužících k závlaze a odvodnění pozemků.

3.4.4 Opatření k ochraně a tvorbě ŽP

Základ návrhu těchto opatření představuje ÚSES. Teorie, principy a pravidla vymezování ÚSES jsou popsány v publikaci (BÍNOVÁ L. a kol. (2017) Metodika vymezování územního systému ekologické stability. Příloha k věstníku Ministerstva životního prostředí České republiky, XXVII (5).

Územní systém ekologické stability je definován jako vzájemně propojený soubor (sít') přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu ve smyslu § 3 odst. 1 písm. a) zákona (Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů).

Ekologicky stabilizovaná území jsou předpokladem zachování či obnovení rozmanitosti původních biologických druhů a jejich společenstev a mohou příznivě působit na okolní méně ekologicky stabilní části krajiny.

Základními skladebnými částmi (prvky) ÚSES jsou biocentra a biokoridory (§ 2 vyhlášky č. 395/1992 Sb.) Podle hierarchické úrovně se rozlišuje nadregionální, regionální a místní (lokální) ÚSES, nejde však o samostatné na sobě nezávislé systémy, nýbrž o tři úrovně jednoho systému, vzájemně se lišící svým biogeografickým významem. Páteřní síť nadregionálního ÚSES je doplňována a rozvíjena skladebnými prvky ÚSES regionálního a místního (lokálního) významu.

Doplňkovými skladebnými prvky ÚSES jsou tzv. interakční prvky, tedy různé velké, ekologicky relativně stabilní plochy či prvky, které sice nejsou způsobilé plnit funkce biocenter a biokoridorů, avšak posilují funkční efekt ÚSES. Vymezují nebo navrhují se výhradně na lokální úrovni. Hlavními přírodovědnými principy vymezení ÚSES jsou princip biogeografické reprezentativnosti a princip funkčních vazeb ekosystémů.

Dalšími principy vymezení ÚSES jsou princip přiměřených prostorových nároků, princip zohlednění aktuálního stavu krajiny, princip zohlednění jiných limitů a zájmů v krajině, princip posloupnosti a vzájemné návaznosti hierarchických úrovní ÚSES a princip přiměřené konzervativnosti viz publikace (BÍNOVÁ L. a kol. (2017) Metodika vymezení územního systému ekologické stability. Příloha k věstníku Ministerstva životního prostředí České republiky, XXVII (5).

V návaznosti na této publikaci rozlišujeme v PSZ prvky ÚSES stávající a navržené:

Stávající skladebné prvky ÚSES – jsou takové prvky, jejichž aktuální stav nevyžaduje v PÚ prostorové nebo kvalitativní doplnění nebo samovolně k takovému stavu směřují.

Navržené skladebné prvky ÚSES – jsou takové prvky, které je třeba nově vytvořit, prostorově doplnit na požadované parametry nebo kvalitativně vylepšit (výsadba cílových druhů, revitalizace toku apod.). Navržené prvky jsou zpravidla v návaznosti na PSZ předmětem dalších projektových dokumentací a následné realizace.

4. Metodika

Na základě obdrženého zadání bylo v rámci Ústeckého kraje, okresu Teplice vybráno pět katastrálních území, Bořislav, Bílka, Rтынě nad Bílinou, Žalany a Žim.

Na SPÚ, Pobočce Teplice byly poskytnuty informace o všech vybraných územích, byly poskytnuty podklady jako jsou projektové dokumentace jednotlivých KoPÚ, průvodní zprávy, technické zpráv, mapy.

Po důkladném pročtení a nastudování plánů PSZ autorka od listopadu 2023 do února 2024 navštívila vybraná katastrální území, kde provedla fotodokumentaci jednotlivých prvků PSZ a dále byl proveden průzkum jednotlivých prvků PSZ.

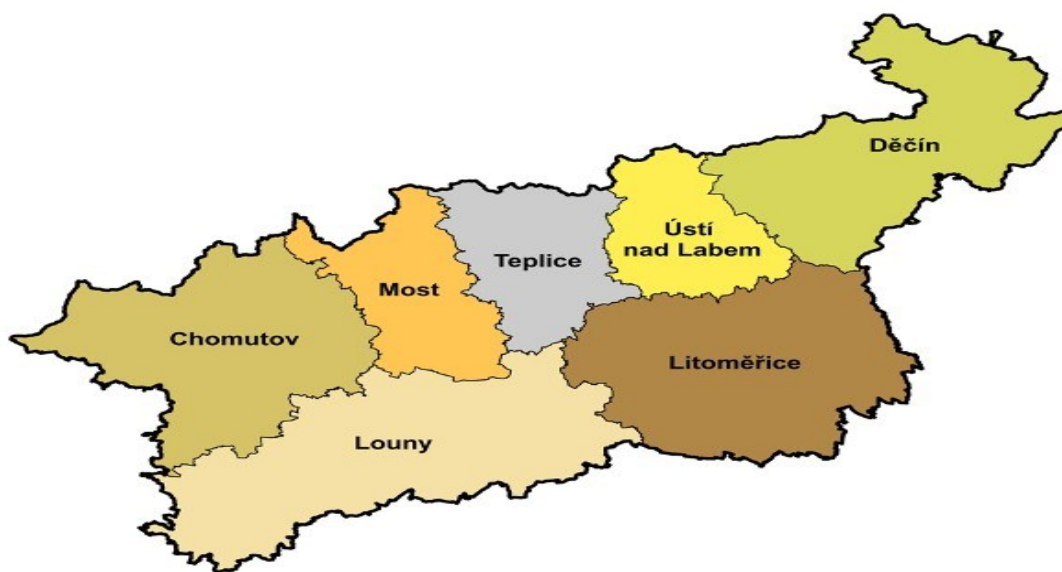
Dalším krokem byla zpracována literární rešerše, kde byla použita odborná literatura, zákony, vyhlášky a internetové zdroje. Nejvíce byl využit zákon č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech v platném znění a prováděcí vyhláška 545/2002 Sb., o postupu při provádění pozemkových úprav a náležitosti návrhu pozemkových úprav. Dále byly použity projektové dokumentace, poskytnuty z Pobočky Teplice.

Výsledky jsou zpracovány do tabulek, grafů a je přiložená detailní fotodokumentace, která znázorňuje realizované prvky PSZ. Mapové přílohy jsou zpracovány v programu QGis. Vrstvy jsou staženy z <https://geoportal.spucr.cz/> . Mapový výstup pro k.ú. Bílka nebyl vyhotoven, Státní pozemkový úřad nedisponuje digitalizovanými daty pro jeho zpracování. Tabulky a grafy jsou zpracovány v MS Office 2016.

5. CHARAKTERISTIKA VYBRANÝCH ÚZEMÍ

5.1 Okres Teplice

Okres Teplice se rozkládá v severozápadní části České republiky při hranicích se SRN. Na jihozápadě sousedí s okresem Most, na východě s okresem Ústí nad Labem, na jihovýchodě s okresem Litoměřice a na jihozápadě malou částí s okresem Louny.

Obrázek č. 1: Mapa okresu Teplice v Ústeckém kraji – Český statistický úřad

Okres Teplice se rozkládá v severozápadní části České republiky při hranicích se SRN. Na jihozápadě sousedí s okresem Most, na východě s okresem Ústí nad Labem, na jihovýchodě s okresem Litoměřice a na jihozápadě malou částí s okresem Louny.

Se svou rozlohou 469 km² je okres Teplice třetím nejmenším okresem Ústeckého kraje, z celkové rozlohy kraje zaujímá 8,8 %. K 31. 12. 2022 se teplický okres členil na 34 obcí, z nichž 9 má statut města. Ke konci roku 2022 zde žilo 127 681 obyvatel. Počet obyvatel na 1 km² dosáhl v roce 2022 hodnoty 272,3 a teplický okres tak byl druhým nejhustěji osídleným okresem Ústeckého kraje.

5.2 Přehled pozemkových úprav v okrese Teplice

Pozemkové úpravy v okrese Teplice mají mnoho katastrálních území. Zde je mapa přehledu pozemkových území v okrese Teplice.

Obrázek č. 2.: Mapa okresu Teplice (Wikipedia, ©2023)

5.3 Vybraná katastrální území

V této diplomové práci popisují 5 katastrálních území, ve kterých již byla ukončena KoPÚ, zhodnotí na základě terénního průzkumu prvky plánu společných zařízení. První katastrální území je katastrální území Bořislav, poté následuje Bílka, Rtně nad Bílinou, Žalany a poslední je katastrální území Žim.

5.4. Katastrální území Bořislav

Obec Bořislav se nachází v okrese Teplice v Ústeckém kraji. V roce 2023 počet obyvatel činil 418 obyvatel. Rozloha obce Bořislav je 7,51 km². Obec Bořislav se nachází v kopcovitém dramatickém území, položená v úbočí, které jí dává výraznou dominantní polohu. Můžete si ji představit jako malebnou vesnici s barokním kostelem, který je se svou mohutnou zvonící výrazným pohledovým bodem. Bořislav leží na zemské cestě spojující Prahu se Saskem. Katastrální výměra této obce je 750 hektarů a nadmořská výška je 361 m n.m. (RIS, ©2024)

5.3 Katastrální území Bílka

Vesnice Bílka, známá také pod německým názvem Pilkau, je součástí obce Bořislav, která leží v okrese Teplice. Je situována přibližně 1,5 kilometru na jih od Bořislavi. Podle dostupných údajů evidovaných v roce 2009 zde bylo 48 adres. O dva roky později, v roce 2011, zde trvale žilo 40 obyvatel.

Bílka se rozkládá na 1,61 km². Toto území představuje malebnou část obce Bořislav, ukrytou v okrese Teplice na severu České republiky. Tato vesnice, ležící přibližně 1,5 km na jih od Bořislavi. (Obec Bílka ©2023)

5.4 Katastrální území Rтынě nad Bílinou

Obec Rтынě nad Bílinou se nachází v SO ORP Teplice cca 8 km jihovýchodně od lázeňského města Teplice, v nadmořské výšce kolem 170 m. Ve správním obvodu obce se nachází 6 místních částí: Kozlíky, Malhostice, Rтынě nad Bílinou, Sezemice, Velvěty a Vrahožily. Výměra katastrálního území je 879 ha. K 31. 12. 2022 mělo v obci trvalý pobyt 822 obyvatel. (ČSÚ, ©2023)

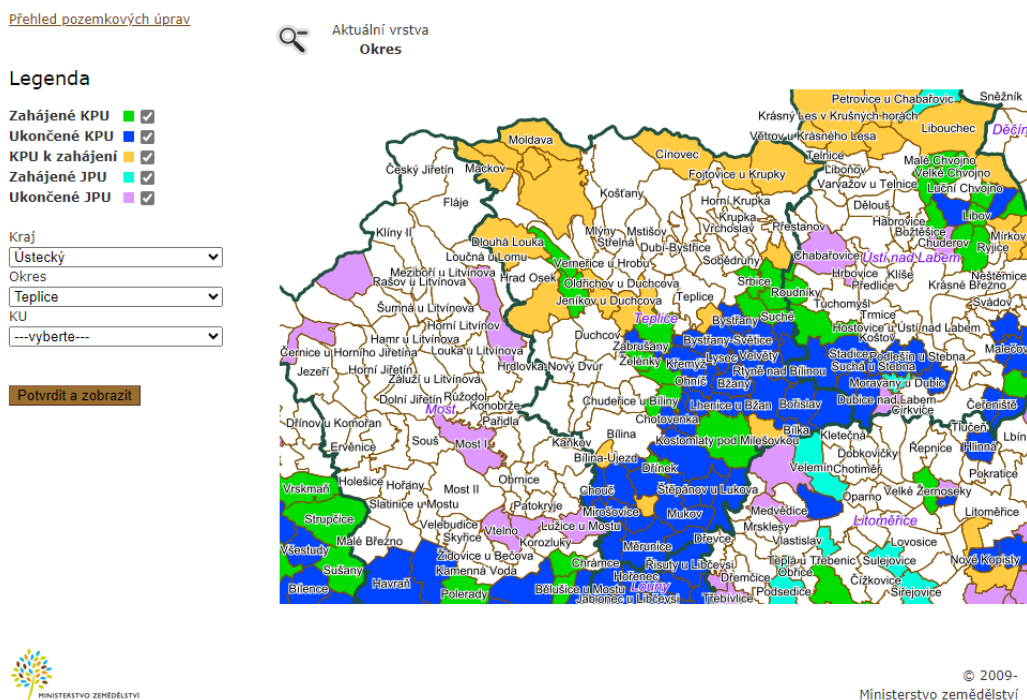
5.5 Katastrální území Žalany

Žalany jsou obec v okrese Teplice, Ústecký kraj. Žije v ní 508 obyvatel. Obec Žalany se nachází v okrese Teplice, který je součástí Ústeckého kraje v historické zemi Čechy. Své území rozkládá na ploše 9,88 km² při nadmořské výšce 237 metrů nad mořem. Podle údajů z roku 2023 zde žije 508 obyvatel, kteří jsou rozděleni do 206 domů. Žalany se skládají ze 3 částí obce a jsou rozděleny do 2 katastrálních území a 3 základních sídelních jednotek. (Obec Žalany, ©2023)

5.6 Katastrální území Žim

Obec Žim se nachází v okrese Teplice v Ústeckém kraji. Žije v ní 234 obyvatel. Katastrální výměra této obce je 573 hektarů. V katastrálním území jsou dvě části. (ČSÚ, ©2023).

6. Současný stav pozemkových úprav v okrese Teplice

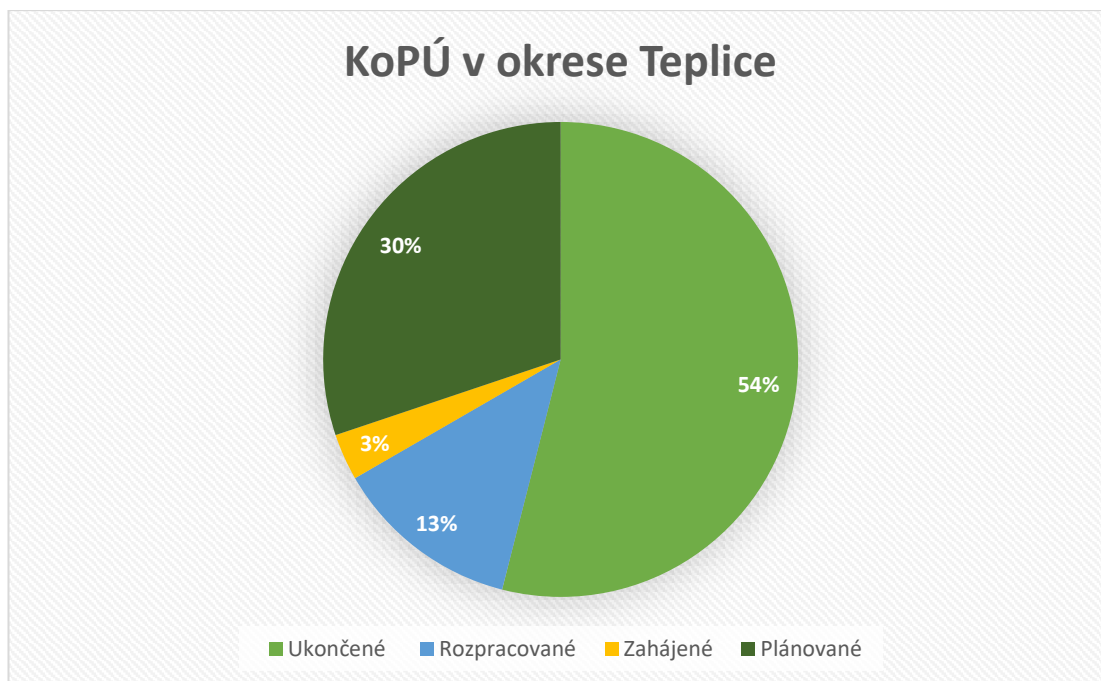

Obrázek č. 3 Mapové zobrazení stavu pozemkových úprav v okrese Teplice (eAgri 2023)

K roku 2023 je ukončeno 34 KoPÚ, zahájeno 2 KoPÚ, rozpracované 8 KoPÚ a plánované 19 KoPÚ.

KoPÚ	
Ukončené	34
Rozpracované	8
Zahájené	2
Plánované	19

Tabulka č. 1 – Přehled pozemkových úprav v okrese Teplice (upraveno dle Pozemkového úřadu Teplice 2023)

Obrázek č. 4 Grafické znázornění KoPÚ

Ukončené KoPÚ v okrese Teplice (34)

Bílka + Velemín, Bořislav, Bystřany, Bystřany – Světice, Bžany, Červený Újezd, Hrobčice, Chotovenka, Chouč + Mirošovice, Kladruby, Křemýž, Kučlín+Dřínek+Bílina, Lhenice, Lukov, Lysec, Malhostice, Měrunice, Mirošovice, Mukov, Nechvalice, Ohníč, Pohradice, Radovesice u Bíliny, Razice + Hetov, Rтынě nad Bílinou, Štěpánov, Štrbice, Tvrdín, Velvěty, Zabuřany a část Želének, Žalany, Žichlice, Žichov, Žim.

Rozpracované (8)

Kostomlaty pod Milešovkou, Světec, Hostomice nad Bílinou, Všechlapy u Zabuřan, Modlany, Srbice a Teplice – Trnovany, Věšřany a Kvítkov u Modlan, Suché, Kvítkov u Modlan a Lochočice

Zahájené (2)

Háj u Duchcova, Domaslavice

Plánované KoPÚ (19)

Lahošť, Hudcov, Jeníkov u Duchcova + Oldřichov u Duchcova, Prosetice, Bílina – Újezd a Bílina, Osek u Duchcova, Hajniště u Duchcova a Verneřice u Hrobu, Moldava, Oldřiš u Moldavy, Pastviny u Moldavy, Habartice u Krupky + Mohelnice u Krupky, Fojtovice u Krupky, Nové Město u Mikulova, Dlouhá Louka, Mackov, Soběchleby u Krupky a Unčín u Krupky, Černčice u Žalan, Mrzlice, Cínovec

6.1. Komplexní pozemková úprava Bořislav

Základní informace o KoPÚ Bořislav nám uvádí tabulka č. 2

Katastrální území	Bořislav
Obec	Bořislav
Zahájení	6.3.2008
Aktualizace BPEJ	vyhlášení platnosti
Dodavatel projektu	Geodetické sdružení s.r.o.
Rozhodnutí o schválení KPÚ	
číslo jednací:	220720/2012-MZE-130740
ze dne:	12.12.2012
právní moc ze dne:	2.12.2013
Celková výměra v k.ú.	590,0327 ha
Výměra pozemků zahrnutých do KPÚ	543 ha
Počet listů vlastnických zahrnutých do KPÚ	79
Počet vlastníků zahrnutých do KPÚ	126

Tabulka č. 2 Základní informace KoPÚ Bořislav, zdroj: Státní pozemkový úřad Teplice

6.1.2 Navržené PSZ Bořislav

Vodohospodářské opatření

V návrhu vodohospodářského opatření byla navržena celkem 3 vodohospodářské opatření, 2 vodní nádrže a 1 suchý poldr viz tabulka č.3.

Vodohospodářská opatření	kategorie	plocha m2	plocha vodní m2
stávající	Bořislavská nádrž	1961	1961
navržený	nádrž "U hřiště"	7161	5516
	suchý poldr	3615	3615
celkem		12737	11092

Tabulka č. 3 Základní informace KoPÚ Bořislav (zdroj: eagri.cz)

Opatření sloužící ke zpřístupnění pozemků

V návrhu opatření sloužící ke zpřístupnění pozemků bylo navrženo celkem 27 polních cest, z toho 6 hlavních, 20 vedlejších polních cest a jedna naučná stezka, 6 cest je stávajících. Cesty v k.ú. Bořislav jsou vyznačeny v tabulce č. 4.

KoPÚ Božislav – polní cesty navržené					
Označení cesty	Plocha m ²	Délka m	Šířka	Povrch	Stav
HPC1	6089	679	5	penetrační makadam	navržena
HPC2	9010	977	5	penetrační makadam	navržena
HPC3	10431	1028	5	penetrační makadam	navržena
HPC4	3589	455	4	penetrační makadam	navržena
HPC5	12663	1315	4	štěrk	navržena
HPC6	5866	1113	4	štěrk	navržena
VPC1	2780	371	4	penetrační makadam	navržena
VPC2	1424	199	4	penetrační makadam	navržena
VPC4	3374	220	4	penetrační makadam	navržena
VPC5	506	95	4	penetrační makadam	navržena
VPC6	1807	216	4	penetrační makadam	navržena
VPC7	210	49	4	štěrk	navržena
VPC8	3468	667	4	penetrační makadam	navržena
VPC 9	668	177	4	penetrační makadam	navržena
VPC10	3732	514	4	penetrační makadam	navržena
VPC11	1382	251	4	štěrk	navržena
VPC12	1632	378	4	štěrk	navržena
VPC13	2473	482	4	štěrk	navržena
VPC14	295	52	4	štěrk	navržena
VPC15	1014	264	4	štěrk	navržena
VPC16	1456	311	4	štěrk	navržena
VPC17	1098	221	4	penetrační makadam	navržena
VPC18	904	172	4	štěrk	navržena
VPC19	4432	491	4	penetrační makadam	navržena
VPC20	2098	381	4	štěrk	navržena
VPC21	803	185	4	štěrk	navržena
C23	5032	796	4	štěrk	navržena
CS1	11520	1327	-	asfalt	stávající
CS2	11326	1165	-	asfalt	stávající
CS3	3264	320	-	asfalt	stávající
CS4	6613	552	-	asfalt	stávající

CS5	36182	2289	-	asfalt	stávající
CS6	7572	1545	-	šterk	stávající

Tabulka č. 4 navržené polní cesty, zdroj: upravila autorka

Opatření k ochraně životního prostředí (ÚSES)

V rámci návrhu PSZ bylo navrženo celkem 8 prvků ÚSES, z toho 4 interakčních prvků a 4 výsadby zeleně. Ostatních 9 prvků PSZ jsou stávající.

KoPÚ Bořislav prvky ÚSES navržené			
Prvky ÚSES	Výměra m ²	Plocha vegetace	Plocha celkem
IP2	1057		1057
IP3	800		800
IP4	602	602	
IP5	724	724	
Celkem	3183	1326	1857
Zeleň	Kategorie	Plocha vegetace m ²	Plocha celkem m ²
	Z1	43160	43160
	Z2	2699	2699
	Z3	15634	15634
	Z4	7016	7016
Celkem		68509	68509

Tabulka č.5 KoPÚ Bořislav prvky ÚSES navržené, (Vernerová dle Geodetické sdružení, s.r.o., 2012)

KoPÚ Bořislav prvky ÚSES stávající						
název	Výměra	Druh pozemku				
funkční	m ²	lesní pozemek	ostatní plocha	vodní plocha	louka	orná půda
LC1	35245	35245				
LC2	43296	35325	3830		4141	
LC4	27789	27789				
LC6	68164	44618	21804	1742		
LK1	36518	11474	18564			6480
LK2	62862	62338	89		435	
LK3	14293	7784	4742	1767		
LK4	93697	58267	15701	15314	4415	
IP1	60903		27948	5083	27872	
Celkem	442767	282840	92678	23906	36863	6480

Tabulka č. 6 prvky ÚSES stávající (Vernerová dle Geodetické sdružení, s.r.o., 2012)

Protierozní opatření

V k.ú. Bořislav se zemědělská výroba zaměřuje převážně na pěstování obilovin. V oblastech, které jsou ohroženy erozí půd bylo navrženo uplatnit agrotechnická opatření, převážně nezařazovat širokořádkových plodin, bylo doporučeno dodržovat oseední postupy se zařazením plodin zlepšujících půdní úrodnost a snižující smyv půd (podsevy, vojtěška).

6.1.3 Realizované prvky PSZ Bořislav

Opatření sloužící ke zpřístupnění pozemků

sloužící ke zpřístupnění pozemků byly realizovány 7 polních cesty. 1 hlavní polní cesta (HPC5), 5 vedlejších polních cest (VPC7, VPC8, VPC15, VPC16, VPC20) a 1 naučná stezka (C23).

KoPÚ Bořislav – polní cesty realizované					
Označení cesty	Plocha m ²	Délka m	Šířka	Povrch	Stav
HPC5	12663	1315	4	štěrk	navržena
VPC7	210	49	4	štěrk	navržena
VPC8	3468	667	4	pm	navržena
VPC15	1014	264	4	štěrk	navržena
VPC16	1456	311	4	štěrk	navržena
VPC20	2098	381	4	štěrk	navržena
C23	5032	796	4	štěrk	stávající

Tabulka č. 7 – realizované polní cesty KoPÚ Bořislav (Vernerová dle Geodetické sdružení, s.r.o., 2012)

HPC5

Nově navržená hlavní polní cesta HPC5 nad obcí u hřiště. Cesta je spojnici VPC 16 u hřiště a lesní cesty CS 6, je trasována přes brod. Délka cesty je 1315 m. Povrch je zpevněn penetračním makadamem. Odvodnění je na cestě vyřešeno příčným sklonem vozovky. Okolo této cesty se nerealizuje ozelenění. Cesta HPC5 byla dokončena v roce 2019.

Obrázek č. 5 - HPC5 po realizaci, zdroj: autorka, 2024

VPC7

Nově navržena vedlejší polní cesta VPC7, umístění cesty je jihozápadně od intravilánu obce. Cesta vychází z jihozápadní části intravilánu Bořislavi a zpřístupňuje tak lesní pozemky ve „Stráži“. Délka cesty je 49 m. Zpevnění povrchu je penetrační makadam. Popis odvodnění – příčný sklon vozovky. Cesta je ukončena brodem. Cesta byla dokončena v roce 2019.

Obrázek č. 6 - VPC7 po realizaci, zdroj: autorka

VPC8

Nově navržená cesta VPC8 jihovýchodní hranice intravilánu obce. Cesta vede kolem nově zbudovaného poldru do lesního porostu s odbočkou na silnici 1/8. Délka cesty je 667 m. Zpevnění povrchu je vyřešeno penetračním makadamem. Cesta byla dokončena spolu v rybníkem v roce 2019, téhož roku byla předána obci.

Obrázek č. 7 - VPC8 po realizaci, zdroj: autorka

VPC15

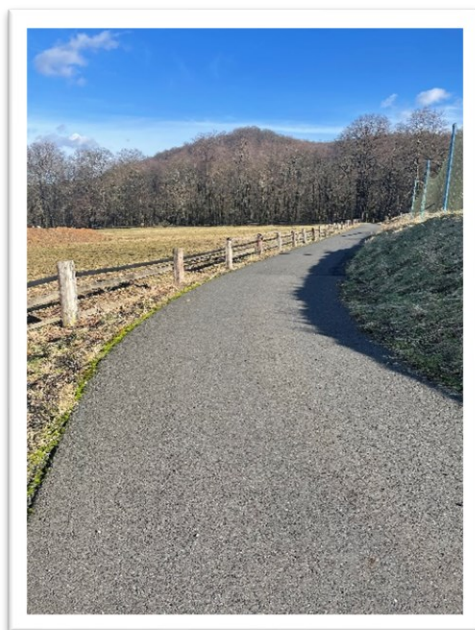
Nově navržená cesta VPC15, která se nachází uprostřed lesních porostů ve střední části zájmového území. Cesta je pravou přípojkou stávající cesty HPC5 na jižním okraji intravilánu obce Bořislav, zpřístupňuje lesní porosty. Délka cesty je 264 m. Zpevnění povrchu je penetrační makadam. Výstavba cesty byla dokončena v roce 2019.

Obrázek č. 8 - VPC8, zdroj: SPÚ, 2018, zdroj: autorka

VPC16

Nově navržena vedlejší polní cesta VPC16, která se nachází jihovýchodně od intravilánu obce Bořislav, cesta je jihovýchodní přípojkou intravilánu s místním fotbalovým hřištěm a zpřístupňuje na svém konci přilehlý lesní pozemek. Délka cesty je 311 metrů. Dále je napojená na cestu VPC15. Zpevnění povrchu je penetrační makadam. Cesta byla dokončena v roce 2019.

Obrázek č. 9 - začátek cesty VPC16, zdroj: autorka

VPC20

Nově navržená cesta vedlejší polní cesta VPC20 nacházející se v jihovýchodní části zájmového území. Cesta je trasována na jižním okraji zájmového území, zpřístupňuje lesní a travní porosty. Délka cesty je 415 m. Zpevnění povrchu je penetrační makadam. Cesta byla dokončena v roce 2019.

Obrázek č. 10 - VPC20, zdroj: autorka

C23

Nově navržena cyklistická a pěší stezka C23 vede přes severní část lesních pozemků lokality nazývané „Stráž“. Cesta je spojnicí VPC7 a HPC5, je dlouhá 185 metrů a povrch je štěrk. Stezka byla dokončena v roce 2019.

Obrázek č. 11 – stezka C23, zdroj: autorka

Nádrž na Szabatzerově potoce

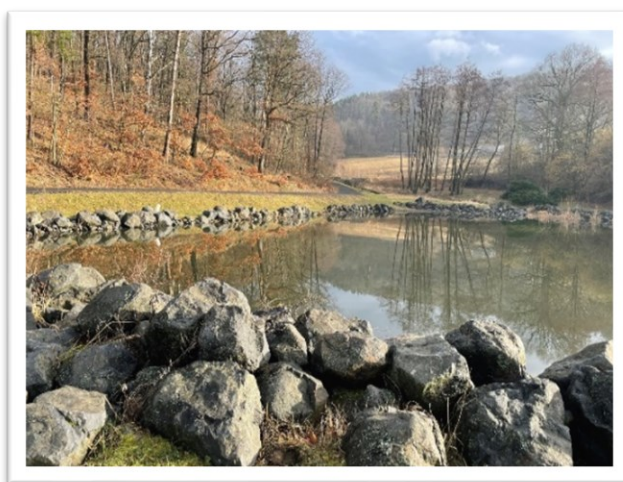
Nádrž je vybudovaná v místě, kde se dříve nacházel malý rybníček. V rámci pozemkových úprav měla obec Bořislav požadavek na jeho obnovení. Nádrž má funkci ekologickou, krajnotvornou. Nádrž byla navržena jako retenční, tedy s protipovodňovou funkcí pro ochranu níže položeného povodí. Nádrž je průtočná. Součástí nádrže je i předřazená nádrž (suchý poldr). Při projektování nádrže se částečně zachovaly i zbytky kamenné hráze, které prokazovaly, kde kdysi rybníček byl. Při výstavbě se objevilo část starého dřevěného hradidla, které je nyní umístěno jako lavička na břehu nádrže. Vodohospodářské opatření bylo dokončeno roku 2019.

Obrázek č. 12- nádrž na Szabatzerově potoce, zdroj: autorka

Nádrž nad Bořislavi – „Koupaliště“ (na Bořislavském potoce)

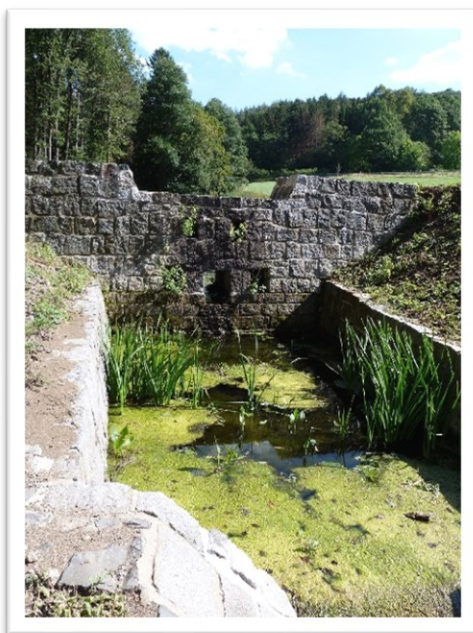
Nádrž na Bořislavském potoce je revitalizované staré nefunkční betonové koupaliště. Nové koryto potoka je na původní napojeno pomocí stupňovité kaskády, překonávající velké terénní převýšení. Obnovení a přebudování suchého poldru i jeho nový kamenný odtok do Bořislavské nádrže doplňuje celý funkční celek areálu. Obnovením poldru je tak zachována jeho ochranná retenční funkce zpomalovat průtoky Bořislavského potoka při náhlém zvýšení hladiny a zachycovat splaveniny a naplaveniny. Prostupnost krajiny a přístup na okolní pozemky zajišťuje nově vybudovaná cesta s kamenným brodem.

Obrázek č. 13 - nádrž nad Bořislavi, zdroj: autorka

Suchý poldr

Předřazený suchý poldr, který se nachází u nádrže na Bořislavském potoce, má funkci retenční a záchytnou (pro naplaveniny Bořislavského potoka) včetně vlastní ochrany níže položeného území spočívající ve zpomalení a zachycení vody v krajině při náhlém zvýšení hladiny Bořislavského potoka.

Obrázek č. 14: suchý poldr, zdroj: autorka

Protierozní opatření

V rámci plánu společných nebylo realizováno žádné protierozní opatření.

6.1.4 Zhodnocení navržených prvků PSZ v KoPÚ Bořislav

Cesta VPC15 vedoucí od fotbalového hřiště k rybníku je využívána převážně místními obyvateli k procházkám. Na začátku je cesta opatřena závorou k zamezení přístupu vozidlům. Cesta VPC16 je jediným přístupem na místní fotbalové hřiště, na pravém i levém přístupu cesty jsou umístěny závory.

Cesta HPC5, která vede větší částí podél vybudovaného rybníka, je využívána turisty, místními obyvateli, podél cesty jsou umístěny lavičky s výhledem na rybník a krajinu. Cesty jsou udržovány, v hezkém stavu a není na nich znát značné poškození. Nádrž na Szabatzerově potoce, která je často navštěvována turisty, je i často vyhledaným místem na focení místními fotografy. Cesty i nádrž jsou realizovány dle parametrů PSZ.

Naučná stezka C23 je využívána turisty, místními obyvateli, cesta je v zachovalém a udržovaném stavu. Realizována dle parametrů PSZ. VPC20, která se nachází v lese, je využívána převážně místními obyvateli k delším procházkám v přírodě, cesta je v dobrém stavu a je realizována dle PSZ. Na konci cesty je vybudováno posezení k odpočinku.

Cesta VP7 je spojnicí naučné stezky C23 s obcí Bořislav, je v pěkném stavu, na konci cesty vybudován brod. Cesta VPC8, po které se dostaneme

k rekonstruovanému místnímu koupališti je v dobrém stavu, okolí cesty je udržováno obcí. Cesta je realizována dle PSZ. Nádrž nad Bořislavi – „Koupaliště“ (na Bořislavském potoce), které bylo realizováno v rámci návrhu PSZ, je využíváno hojně převážně místními obyvateli obce, bylo zde vybudované sportoviště, posezení a jsou zde pořádány akce obce Bořislav.

6.2 Komplexní pozemková úprava Bílka

Základní informace o KoPÚ Bílka nám uvádí tabulka č. 8

Katastrální území	Bílka
Obec	Bořislav
Zahájení	1.4.2009
Aktualizace BPEJ	vyhlášení platnosti
Dodavatel projektu	GEOPROGRES, spol s r.o.
Rozhodnutí o schválení KPÚ	
číslo jednací:	SPÚ 620383/2014-15
ze dne:	25.2.2015
právní moc ze dne:	30.3.2015
Rozhodnutí o výměně vlastnických práv	
číslo jednací:	SPÚ 620383/2014-15
ze dne:	29.9.2015
právní moc ze dne:	14.10.2015
Celková výměra v k.ú.	161 ha
Výměra pozemků zahrnutých do KPÚ	161 ha
Počet listů vlastnických zahrnutých do KPÚ	61
Počet vlastníků zahrnutých do KPÚ	87

Tabulka č. 8 - Základní informace o KoPÚ Bílka, zdroj: Státní pozemkový úřad Teplice

6.2.1 Navržené PSZ Bílka

Vodohospodářské opatření

V návrhu vodohospodářského opatření v k.ú. Bílka byla navržena 1 malá vodní nádrž.

KoPÚ Bílka vodohospodářské opatření navržené		
Vodohospodářská opatření	kategorie	plocha m2
Nádrž na Bořislavském potoce	malá vodní nádrž	5546

Tabulka č. 9 - KoPÚ Bílka navržené vodohospodářské opatření (Vernerová dle GEOPROGRES, spol. s r.o. 2013)

Opatření sloužící ke zpřístupnění pozemků

V návrhu opatření sloužící ke zpřístupnění pozemků bylo navrženo celkem 17 polních cest, z toho 7 stávajících k rekonstrukci, 9 navržených, 11 cest je stávajících. Cesty a jejich parametry jsou vyznačeny v tabulce č. 10

KoPÚ Bílka polní cesty navržené				
Označení	Délka m	Plocha m ²	Povrch	Stav
C1	750	5589	penetrační makadam	stávající k rekonstrukci
C2	307	2358	penetrační makadam	stávající k rekonstrukci
C3	589	5953	alfalt	stávající k rekonstrukci
C4	952	10217	štěrk, tráva	navržena
C5	311	2387	štěrk, tráva	stávající k rekonstrukci
C6	39	267	penetrační makadam	stávající k rekonstrukci
C7	303	1710	tráva, penetrační makadam	navržena
C8	316	1924	tráva	stávající k rekonstrukci
C9	253	1585	tráva	stávající k rekonstrukci
C10	422	2800	štěrk, tráva	navržena
C11	350	2688	tráva	stávající
C13	225	1045	štěrk	stávající
C14	176	1096	štěrk	stávající
C15	263	1241	tráva	stávající
C16	207	1700	asfalt, štěrk	stávající
C17	230	1483	tráva	stávající
C18	118	795	tráva	navržena
C19	163	1104	tráva	stávající
C20	155	707	tráva	navržena
C21	211	1312	tráva	navržena
C22	61	529	štěrk	stávající
C23	75	357	štěrk	stávající
C24	110	2088	štěrk	stávající
C25	72	383	tráva	navržena
C26	127	636	štěrk	navržena
C27	86	882	štěrk	navržena
C28	278	1728	tráva	stávající
C29	133	758	tráva	navržena

Tabulka č. 10 - KoPÚ Bílka navržené polní cesty (Vernerová dle GEOPROGRES, spol. s r.o. 2013)

Opatření k ochraně životního prostředí (ÚSES)

V návrhu SPZ v k.ú. Bílka bylo navrženo celkem 24 prvků opatření k ochraně životního prostředí, z toho 3 biocentra, 3 biokoridory, 1 interakční prvek, 7 výsadeb a 5 náhradních výsadeb – soliterů. – viz tabulka č. 11.

KoPÚ Bílka prvky ÚSES navržené			
Prvek	Označení	Stav	Výměra, délka
Nadregionální ÚSES	NRBC1	navržený	57940 m ²
	NRBC2	navržený	209 m ²
	NRBC3	navržený	236 m ²
	NRBC4	navržený	11037 m ²
	NRBC5	navržený	6036 m ²
	NRBC6	navržený	3447 m ²
Biocentra	LBC3_1	navržený	10510 m ²
(LBC)	LBC3_2	navržený	3300 m ²
	LBC3_3	navržený	650 m ²
Biokoridory (LBK)	LBK4_1a	navržený	1500 m ²
	LBK4_2	navržený	2000 m ²
Interakční prvky (IP)	IP	navržený	
Krajinná zeleň (KZ)	KZ1	navržený	221 m
	KZ2	navržený	266 m
	KZ3	navržený	108 m
	KZ4	navržený	124 m
	KZ5	navržený	257 m
	KZ6	navržený	104 m
	KZ7	navržený	110 m
Návrh výsadby soliterů (Sol)	Sol1	navržený	3ks
	Sol2	navržený	3ks
	Sol3	navržený	1ks
	Sol4	navržený	1ks
	Sol5	navržený	1ks

Tabulka č. 11 - KoPÚ Bílka navržené prvky ÚSES (Vernerová dle GEOPROGRES, spol. s r.o. 2013)

Protierozní opatření

V k.ú. Bílka nebylo navrženo žádné opatření k ochraně půdy, území není ohroženo ani větrnou ani vodní erozí.

6.2.3 Realizované prvky Bílka

Opatření sloužící ke zpřístupnění pozemků

V k.ú. Bílka bylo realizováno 1 opatření sloužící ke zpřístupnění, která byla doplněna o výsadbu KZ4. Cesta je vyznačena v tabulce č. 12

KoPÚ Bílka – opatření ke zpřístupnění pozemků – realizované					
Označení	Druh	Délka m	Plocha m ²	Povrch	Stav
C3	hlavní	589	5953	asfalt	stávající

Tabulka č. 12: KoPÚ Bílka polní cesty realizované (Vernerová dle GEOPROGRES, spol. s r.o. 2013)

C3

Polní cesta C3 začíná na návsi osady Bílka a je vedena v trase stávající komunikace až k mostku přes Bořislavský potok. Tento úsek je vedený jako C3 intravilán a je dlouhý cca 93 m. Navržená polní cesta s označením jako C3 extravilán je vedena v trase stávající nebezpečné štěrkové cesty, a to až nad prostor koncové stanice nákladní lanovky na Milešovku. Povrch polní cesty je z dvouvrstvého asfaltového koberce včetně spojovacího a infiltračního postřiku a podkladních vrstev. Polní cesta C 3 extravilán je doplněna o svodný příkop v dolní části cesty, propustkem se zaústěním do Bořislavského potoka a hospodářskými sjezdy.

Výstavba cesty C3 byla doplněna výsadbou, viz obrázek č. 15.

Obrázek č. 15: cesta C23, včetně doprovodné výsadby, zdroj: autorka

Opatření k ochraně životního prostředí (ÚSES)

V k.ú. Bílka bylo z navržených prvků opatření k ochraně životního prostředí realizováno pouze plošně ozelenění okolo cesty C3 – KZ 4 viz. Foto č. 18, tab. č. 13.

KoPÚ Bílka – ÚSES – realizovaný			
Prvek	Označení	Stav	Výměra, délka
Krajinná zeleň (KZ)	KZ4	navržený	124 m

Tabulka č. 13 - KoPÚ Bílka prvky ÚSES realizované (Vernerová dle GEOPROGRES, spol. s r.o. 2013)

Vodohospodářské opatření

V k.ú. Bílka nebylo realizované žádné vodohospodářské opatření.

Protierozní opatření

V k.ú. Bílka nebylo realizováno žádné protierozní opatření.

6.2.4 Zhodnocení realizovaných opatření v k.ú. Bílka

Cesta C3, která byla vystavena v roce 2020 je ve velmi dobrém stavu. Ačkoliv je hojně využívána turisty, je to hlavní přístupová cesta na vrch Milešovka, není na ni znát značné poškození. Jednostranná alej, která je součástí výstavby cesty C3 se skládá z 26 kusů stromů, polovina stromů jsou ovocné (hrušky, jablka, třešně) druhá polovina stromů jsou lesní dřeviny – duby. V průběhu roku 2021 byla jen jedna třešeň zlomena a následně nahrazena novým kusem, ostatní stromy jsou bez poničení.

6.3 Komplexní pozemková úprava Rtně nad Bílinou

Základní informace o KoPÚ Rtně nad Bílinou nám uvádí tabulka č. 14

Katastrální území	Rtně nad Bílinou
Obec	Rtně nad Bílinou
Zahájení	30.5.2007
Aktualizace BPEJ	vyhlášení platnosti
Dodavatel projektu	Geodetické sdružení s.r.o
Rozhodnutí o schválení KPÚ	
číslo jednací:	17244/2012-MZE-130740
ze dne:	1.2.2012
právní moc ze dne:	18.4.2012
Rozhodnutí o výměně vlastnických práv	
číslo jednací:	SPU 123999/2013
ze dne:	26.3.2013
právní moc ze dne:	9.4.2013
Celková výměra v k.ú.	
Výměra pozemků zahrnutých do KPÚ	274 ha

Počet listů vlastnických zahrnutých do KPÚ	84
Počet vlastníků zahrnutých do KPÚ	110

Tabulka č. 14 - Základní informace o KoPÚ Rtyně nad Bílinou, zdroj: Státní pozemkový úřad Teplice

6.3.1 Navržené PSZ Rtyně nad Bílinou

Opatření sloužící ke zpřístupnění pozemků

V návrhu opatření sloužící ke zpřístupnění pozemků bylo navrženo 19 polních cest, 3 cesty jsou v návrhu stávající. Cesty a jejich parametry jsou vyznačeny v tabulce č. 15.

KoPÚ Rtyně nad Bílinou polní cesty navržené					
Označení	Plocha m ²	Délka m	Šířka	Povrch	Stav
HPC1	3962	740	4	Penetrační makadam	navržena
HPC2	6243	844	4	Penetrační makadam	navržena
HPC3	8349	815	4	Penetrační makadam	navržena
HPC 4	2014	302	4	Penetrační makadam	navržena
VPC1	206	51	4	Penetrační makadam	navržena
VPC2	5368	729	4	Penetrační makadam	navržena
VPC3	2062	247	4	Penetrační makadam	navržena
VPC4	104	26	3	Penetrační makadam	navržena
VPC5	1942	216	3	Penetrační makadam	navržena
VPC6	981	155	4	tráva	navržena
VPC7	3191	316	4	Penetrační makadam	navržena
VPC8	3934	737	4	Penetrační makadam	navržena
VPC9	301	54	4	Penetrační makadam	navržena
VPC10	699	89	4	Penetrační makadam	navržena
VPC11	4432	729	4	Penetrační makadam	navržena
VPC12	925	170	4	Penetrační makadam	navržena
VPC13	3215	305	4	Penetrační makadam	navržena
VPC14	1649	229	4	Penetrační makadam	navržena
VPC15	158	15	4	Penetrační makadam	navržena
CS1	3749	567	4	Penetrační makadam	stávající
CS2	1984	407	3,5	Penetrační makadam	stávající
CS3	135	50	3	Penetrační makadam	stávající

Tabulka č. 15: KoPÚ Rtyně nad Bílinou navržené polní cesty (Vernerová dle Geodetické sdružení, s.r.o., 2010)

Opatření k ochraně životního prostředí (ÚSES)

V návrhu opatření k ochraně životního prostředí byly navrženy 4 prvky ÚSES, 7 prvků ÚSES je stávajících k rekonstrukci. Prvky jsou vyznačeny v tabulce č. 16.

KoPÚ Rtyně nad Bílinou – navrhované prvky ÚSES		
Označení	Druh	Výměra m ²
RBC 1- enkláva 1	Stávající – nevyhovující k rekonstrukci	400501
RBC 1- enkláva 3	Stávající – nevyhovující k rekonstrukci	182623
RBC 1- enkláva 5	Stávající – nevyhovující k rekonstrukci	107624
RBC 1- enkláva 4	Stávající – nevyhovující k rekonstrukci	243111
RBK1	Stávající – nevyhovující k rekonstrukci	10766
LBK 34	Stávající – nevyhovující k rekonstrukci	13013
DC 1	Stávající – nevyhovující k rekonstrukci	14149
IP1	navrhované	781
IP2	navrhované	1628
Z1-3	navrhované	26004
P1-3 (TTP)	navrhované	16475

Tabulka č. 16: KoPÚ Rtyně nad Bílinou navrhované prvky ÚSES (Vernerová dle Geodetické sdružení, s.r.o., 2010)

Vodohospodářské opatření

V návrhu vodohospodářské opatření bylo navrženo jedno jezero. Viz tabulka č. 17.

KoPÚ Rtyně nad Bílinou realizované vodohospodářské opatření	
Název opatření	Výměra m ²
Jezero	47280

Tabulka č. 17 - KoPÚ Rtyně nad Bílinou navrhované vodohospodářské opatření (Vernerová dle Geodetické sdružení, s.r.o., 2010)

Protierozní opatření

V zájmovém území k.ú. Rtyně nad Bílinou se zemědělská výroba orientuje převážně na pěstování obilovin. V návrhu PSZ bylo navrženo nezařazovat širokořádkových plodiny, uplatnění protierozních vrstevnicových agrotechnologie (např. směr orby setí). Dále bylo v PSZ doporučeno dodržovat osevnické postupy se zařazením plodin

zlepšující půdní úrodnost a snižující smyv půdy. (např. vojtěška, jetelotravní směsi). (Geodetické sdružení, s.r.o., 2010)

6.3.3 Realizované prvky Rтынě nad Bílinou

Opatření sloužící ke zpřístupnění pozemků

V k.ú. Rтынě nad Bílinou byly realizovány 4 cesty v rámci opatření sloužící ke zpřístupnění pozemků. Znázorněny jsou v tabulce č. 18.

KoPÚ Rтынě nad Bílinou – polní cesty				
Označení cesty	Plocha m ²	Délka m	Šířka	Povrch
HPC2	6243	844	4	penetrační makadam
VPC5	1942	216	3	penetrační makadam
VPC8	3934	737	4	tráva, část penetrační makadam
VPC10	699	89	4	penetrační makadam

Tabulka č. 18 - KoPÚ Rтынě nad Bílinou realizované polní cesty (Vernerová dle Geodetické sdružení, s.r.o., 2010)

HPC2

Nově navržena polní cesta HPC2, která se napojuje na silnici Rтынě nad Bílinou – Velvěty u obce Rтынě nad Bílinou, je vedena podél tratě, tu podjíždí a vede k okraji katastrálního území, kde se na ní napojuje cesta z vedlejšího katastrálního území (Velvěty). Délka cesty je 844 m. Cesta je zpevněna penetračním makadame. Odvodnění je zde příčný sklon vozovky.

Obrázek č. 16: cesta HPC2, zdroj: autorka

VPC5

Nově navržena vedlejší polní cesta VPC5, která vede na západním okraji intravilánu obce Rтынě nad Bílinou, cesta se dále napojuje na silnici Rтынě nad Bílinou – Velvěty na samém okraji intravilánu obce Rтынě nad Bílinou. Zpřístupňuje přílehlou zástavbu ze zadní části obce. Vyúsťuje v intravilánu obce u sportoviště a místní pošty. Délka této cesty je 216 m. Cesta je zpevněna penetračním makadamem. Odvodnění je zde příčný sklon vozovky.

Obrázek č. 17: cesta VPC5, zdroj: autorka

VPC8

Nově navržena vedlejší polní cesta s označením VPC8, která vede mezi tělesem dráhy, je jihozápadní přípojkou k silnici ve střední části obce Rтынě nad Bílinou. Cesta vede souběžně s vodním tokem Bílina. Její délka je 737 m, povrch cesty je penetrační makadam, na cestě je jedna výhybna. Podél cesty je vysázena doprovodná zeleň skládající se z aleje okrasných stromů – střemch. Na samém konci cesty jsou vysázeny 3 duby.

Obrázek č. 18: cesta VPC8, včetně doprovodné výsadby, zdroj: autorka

VPC10

Vedlejší polní cesta, cesta je pravou přípojkou silnice Rтынě – Velvěty, je trasována severozápadně mezi travnatými plochami, cesta má 89 m a napojuje se na katastrální území Velvěty (VPC10) kterým prochází a zpětně se napojuje na HPC2 v k.ú. Rтынě. Povrch je z asfaltového betonu.

Obrázek č. 19: cesta VPC10, zdroj: autorka

Vodohospodářské opatření

V k.ú. Rтынě nad Bílinou bylo v návrhu PSZ navrženo jedno jezero, které bylo i realizováno. Viz tabulka č. 19.

KoPÚ Rтынě nad Bílinou realizované vodohospodářské opatření	
Název opatření	Výměra m ²
Jezero	47280

Tabulka č. 19: realizované vodohospodářské opatření (Vernerová dle Geodetické sdružení, s.r.o., 2010)

Jezero Rтынě nad Bílinou

Malá vodní nádrž vybudovaná v lokalitě podmáčeného území vymezeného tělesem železniční trati Trmice – Bílina č. 131 a silnicí III/25822. Součástí stavby jsou také polní cesty HPC2, VPC5 a VPC8, které jsou v těsné blízkosti vodní nádrže a podél řeky Bíliny.

Obrázek č. 20: vodohospodářské opatření Rtyně nad Bílinou, zdroj: Státní pozemkový úřad

Obrázek č. 21: Informační tabule vodohospodářského opatření Rtyně nad Bílinou, zdroj: autorka

Opatření k ochraně životního prostředí (ÚSES)

V k.ú. Rtyně nad Bílinou bylo realizováno celkem 5 prvků ÚSES, znázorněny jsou v tabulce č. 20.

KoPÚ Rtyně nad Bílinou prvky ÚSES realizované		
Označení	Druh	Výměra m ²
RBC 1- enkláva 4	stávající	243111
RBK1	stávající	10766

LBK 34	stávající	13013
Z1-3	navržené	26004
P1-3 (TTP)	navržené	16475

Tabulka č. 20: KoPÚ Rтынě nad Bílinou realizované prvky ÚSES

(Vernerová dle Geodetické sdružení, s.r.o., 2010)

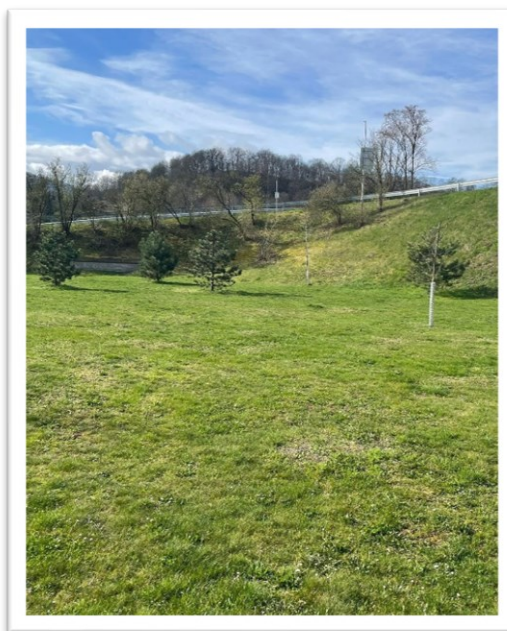
RB1 a RBC 1 – enkvála 4–v rámci této výsadby zeleně byla provedená sporadická výsadba a dosadba P1, P2, P3 + IP 2 včetně Z2 a Z3.

Výsadba Z1 – výsadba podél silnice 25822, (obrázek č. 22) jsou zde vysázeny Lípy a proběhlo zatravnění. Výsadba Z2 (výsadba střemch) a Z3 výsadba podél odvodňovacího kanálu, ve výsadbě jsou zahrnuty ovocné stromy, výsadba Z3 byla doplněna novou výsadbou, která byla umístěna na náměstíčko v obci Rтынě nad Bílinou, kde jsou vysázeny borovice (obrázek č. 23)

Obrázek č. 22 výsadba Z1 lípy podél silnice 25822, zdroj: autorka

Obrázek č. 23: výsadba Z2 borovice, zdroj: autorka

Obrázek č. 24: výsadba Z3 podél odvodňovacího kanálu, zdroj: autorka

Protierozní opatření

V k.ú. Rtně nad Bílinou nebylo realizováno žádné protierozní opatření.

6.3.4 Zhodnocení realizovaných prvků k.ú. Rtyně nad Bílinou

Cesta VPC5, která nám vede od České Pošty v k.ú. Rtyně nad Bílinou, je využívána převážně majitele rodinných domů, pro které je jediným přístupem k domům, které jsou vystaveny v těsné blízkosti železniční dráhy. Cesta je ve velmi dobrém stavu, ačkoliv je využívána často i automobily či dodávkami. Je realizována dle parametrů uvedených v PSZ.

Hlavní polní cesta HPC2 vedena také podél vybudované nádrže, využívána je hojně místními obyvateli k procházkám. Cesta je v dobrém stavu, okolí je udržované, je realizována dle parametrů PSZ.

Cesty VPC8 (která se napojuje na VPC10) a cesta VPC10 jsou spojkou vesnic Rtyně nad Bílinou a Velvěty. Cesty krom místních obyvatel využívají hojně i cyklisté, podél cesty VPC8 je vysázena doprovodná zeleň, která je ve velmi dobrém a udržovaném stavu. Cesty jsou realizovány dle parametrů PSZ.

Výsadby (RB1 a RBC 1 – enkláva 4, P1, P2, P3, Z2 a Z3) jsou ve velmi dobrém stavu. Okolí stromů není zarostlé, je vidět pravidelná údržba ze strany obce.

Výsadba Z3, kde bylo původně vysázeno několik kusů Jeřábů, které se bohužel neuchytili, následně zde byly vysázeny borovice, kterým se na tomto místě značně daří.

Nádrž, která byla vybudována v roce 2016, krásně zapadla do krajiny. Její okolí je zarostlé různými porosty, je zde možnost k úkrytu vodního ptactva. Na vodní hladině se každý rok vyskytují dvě labutě, které tu jsou již od začátku stavby. Na konci cesty HPC5, je u břehu nádrže vybudovaná pergola s posezením, kde místní tráví svůj volný čas.

6.4. Komplexní pozemková úprava Žalany

Základní informace o KoPÚ Žalany nám uvádí tabulka č. 21

Katastrální území	Žalany
Obec	Žalany
Zahájení	17.1.1996
Aktualizace BPEJ	vyhlášení platnosti
Dodavatel projektu	Báňské projekty Teplice a.s.
Rozhodnutí o schválení KPÚ	
číslo jednací:	PÚ/499/99/Ing.Mer
ze dne:	12.7.1999
právní moc ze dne:	23.8.1999

Rozhodnutí o výměně vlastnických práv	
číslo jednací:	PÚ/98/2000/Ing. Mer
ze dne:	18.2.2000
právní moc ze dne:	14.3.2000
Celková výměra v k.ú.	375,1 ha
Výměra pozemků zahrnutých do KPÚ	285,2 ha
Počet listů vlastnických zahrnutých do KPÚ	27
Počet vlastníků zahrnutých do KPÚ	50

Tabulka č. 21 Základní informace KoPÚ Žalany, zdroj: Státní pozemkový úřad Teplice

6.4.1 Navržené PSZ Žalany

Opatření sloužící ke zpřístupnění pozemků

V rámci plánu společných zařízení Žalany bylo navrženo 23 polních cest, 13 cest je stávajících. Viz tabulka č. 22.

KoPÚ Žalany – polní cesty					
Označení cesty	Plocha m ²	Délka m	Šířka	Povrch	Stav
HPC1	5404	866	3	penetrační makadam	navržena
HPC2	4456	625	3	penetrační makadam	navržena
HPC3	3818	534	3	penetrační makadam	navržena
HPC4	1771	335	3	penetrační makadam	navržena
HPC5	6976	495	3	penetrační makadam	navržena
HPC6	4434	834	3	penetrační makadam	navržena
HPC7	3494	642	3	penetrační makadam	navržena
HPC8	1513	338	3	penetrační makadam	navržena
HPC9	10989	1518	3	penetrační makadam	navržena
HPC10	2609	375	3	penetrační makadam	navržena
VPC1	2589	447	3	penetrační makadam	navržena
VPC2	1087	180	3	penetrační makadam	navržena
VPC3	1409	554	3	penetrační makadam	navržena
VPC4	1279	287	3	penetrační makadam	navržena
VPC5	1936	246	3	penetrační makadam	navržena
VPC6	1598	361	3	penetrační makadam	navržena
VPC7	652	168	3	penetrační makadam	navržena
VPC8	258	56	3	penetrační makadam	navržena
VPC9	1651	302	3	penetrační makadam	navržena
VPC10	1300	304	3	penetrační makadam	navržena
VPC11	1590	393	3	penetrační makadam	navržena
VPC12	362	88	3	penetrační makadam	navržena
VPC13	782	191	3	zemní	navržena
CS1	1339	288	3	zpevněný vozovkou	stávající
CS2	525	135	3	zpevněný vozovkou	stávající

CS3	1075	217	3	zpevněný vozovkou	stávající
CS4	647	174	3	zpevněný vozovkou	stávající
CS5	771	210	3	zemní	stávající
CS6	216	64	3	zpevněný vozovkou	stávající
CS7	457	58	3	zpevněný vozovkou	stávající
CS8	-	314	3	zemní	stávající
CS9	231	60	3	zemní	stávající
CS10	954	227	3	zemní	stávající
CS11	1327	264	3	zpevněný vozovkou	stávající
CS12	133	30	3	travní	stávající
CS13	182	43	3	zemní	stávající

Tabulka č. 22: KoPÚ Žalany navržené polní cesty, (Vernerová dle LANDPRO Praha, 2006)

Opatření k ochraně životního prostředí (ÚSES)

V rámci plánu společných zařízení Žalany bylo navrženo 6 prvků ÚSES, jedná se o doprovodné vegetace podél cest. Viz tabulka č. 23.

Doprovodná vegetace podél cest	Plocha m ²	Návrh druhové skladby
HPC3	1068	habr, lípa
HPC5	1452	habr
HPC6	1668	bříza
HPC9	3036	jeřabina
VPC1	894	hrušeň
VPC5	492	habr, lípa

Tabulka č. 23: KoPÚ Žalany navržené prvky ÚSES, (Vernerová dle LANDPRO Praha, 2006)

Protierozních opatření

V zájmovém území k.ú. Žalany bylo doporučeno uplatňovat protierozních vrstevnicové agrotechnologie (směr orby setí, kultivační a sklizňové operace).

Dalším doporučujícím opatřením bylo dodržovat osevní postupy se zařazením plodin zlepšujících půdní úrodnost a snižující smyv půd (např. vojtěška).

(LANDPRO Praha, 2006)

Vodohospodářské opatření

V rámci PSZ nebylo navrženo žádné vodohospodářské opatření.

6.4.2 Zrealizované PSZ Žalany

Opatření sloužící ke zpřístupnění pozemků

V k.ú. Žalany byly realizovány 4 cesty v rámci opatření ke zpřístupnění pozemků. Znázorněny jsou v tabulce č. 24.

KoPÚ Žalany – navržené polní cesty				
Označení cesty	Plocha m ²	Délka m	Šířka	Povrch
HPC8	1513	338	3	Penetrační makadam
HPC9	10989	1518	3	Penetrační makadam
HPC10	2609	375	3	Penetrační makadam
VPC7	652	168	3	Penetrační makadam

Tab. č. 24: KoPÚ Žalany realizované polní cesty, (Vernerová dle LANDPRO Praha, 2006)

HPC8

Hlavní polní cesta je vymezena stavebním pozemkem č.1124/2. Cesta má počátek staničení situován v hraně sjezdu z HPC9, dále je vedena jižním směrem po místní komunikaci v obci Lelov, také se napojuje na VPC7, poté podél východního obvodu obce Lelov. Celková stavební délka úpravy činí 334,34 m. Povrch vozovky je z penetračního makadamu.

Obrázek č. 25: cesta HPC8, zdroj: autorka

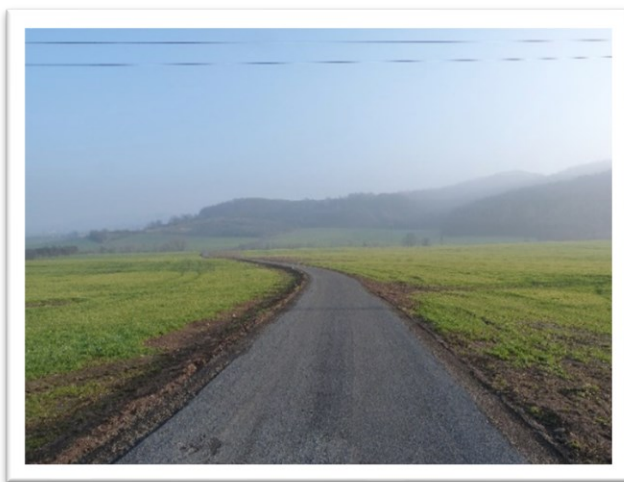
HPC9

Polní cesta HPC 9 spojuje osadu Lelov se silnicí č. II/ 258 Žalany-Kostomlaty a zpřístupňuje tak veškeré přilehlé pozemky. Její celková délka je 1 524,76 m se šířkou 3 m a oboustrannými 0,5 m krajnicemi. Polní cesta HPC 9 v km 1,044 kříží Žalanský potok, v místě křížení je vybudován zpevněný brod. Součástí cesty je 1 výhybna pro zemědělskou techniku.

Polní cesta plní i funkci protierozní. Rozděluje velký, svažité blok zemědělské půdy a pomocí otevřeného odvodňovacího příkopu zachytává a odvádí případné přívalové srážky nad nátokovou hranou brodu. Povrch celé cesty HPC9 je z penetračního makadamu.

Obrázek č. 26: cesta HPC9, pohled na obec Lelov, zdroj: Státní pozemkový úřad

Obrázek č. 27: cesta HPC9, pohled ze silnice 258 směr Bukovice, zdroj: Státní pozemkový úřad

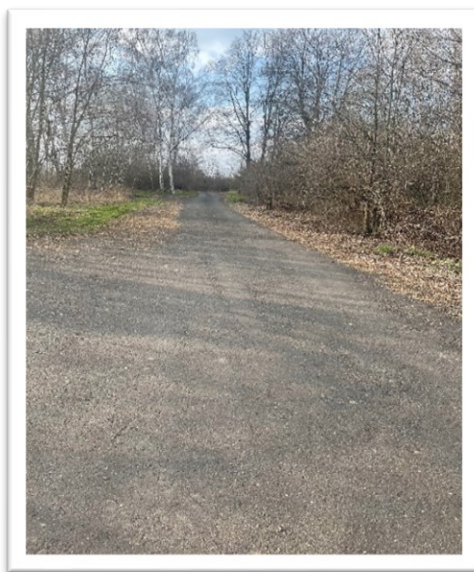
Obrázek č. 28: cesta HPC9, pohled od obce Lelov, zdroj: Státní pozemkový úřad

Obrázek č. 29: cesta HPC9, brod, zdroj: autorka

HPC10

Hlavní polní cesta je vymezena stavebním pozemkem č.260/7. Cesta má počátek staničení situován v hraně sjezdu ze stávající zpevněné plochy za nádražím ČD v Žalanech, dále je vedena západním směrem po místní komunikaci ukončena je na hranici katastrálního území napojením na HPC 3 v k.ú. Bžany. Celková stavební délka úpravy činí 373,64 m. Veškerou zemědělskou techniku svádí mimo hlavní silnici 1/8 Žalany – Teplice. Povrch vozovky je z penetračního makadamu.

Obrázek č. 30: cesta HPC10, zdroj: autorka

VPC7

Vedlejší polní cesta je vymezena stavebním pozemkem č.741/2. Cesta má počátek staničení situován v hraně sjezdu z HPC8, dále je vedena východním směrem, ukončena je sjezdem na silnici III/25820. Celková stavební délka úpravy činí 160,84 m, základní šířka jízdního pruhu je 3,00 m bez krajnic (s ohledem na stísněný pozemek), v obloucích je rozšířena dle potřeby (ověřena průjezdnost návrhového vozidla na základě vlečných křivek – traktor s vlekem). Povrch vozovky je penetrační makadam.

Obrázek č. 31: cesta VPC7, zdroj: autorka

Protierozní opatření

V k.ú. Žalany nebylo realizováno žádné protierozní opatření.

Opatření k ochraně životního prostředí (ÚSES)

V k.ú. Žalany nebylo realizováno žádné opatření k ochraně životního prostředí.

Vodohospodářské opatření

V k.ú. Žalany nebylo realizováno žádné vodohospodářské opatření.

6.4.3 Zhodnocení navržených prvků PSZ v k.ú. Žalany

Vedlejší polní cesta VPC7, která se napojuje na HPC8, je v dobrém stavu, ačkoliv je využívána místním zemědělcem, zatěžována těžkou zemědělskou technikou a často zanášená bahnem. Cesta HPC8 je spojnicí mezi vedlejší polní cestou VPC7 a hlavní polní cestou HPC9. Cesty jsou realizovány dle parametrů PSZ. Cesta HPC9, která má začátek ve vesnici Lelov (Žalany), a končí na silnici 258 je nejdelší z realizovaných cest. Je hojně využívána místními zemědělci, kteří tak nezatěžují okolní vesnice. Cesta je také využívána k procházkám, naskytuje se nám z ní krásný výhled na přírodu Českého Středoohoří. Cesta je ve velmi dobrém stavu, a je navržena dle parametrů PSZ. Cesta HPC10, která vede za nádražím v k.ú. Žalany a napojuje se na HPC 3 v k.ú. Bžany je ve velmi dobrém stavu, využívají ji místní obyvatelé na procházky nebo na zkrácení cesty do obce Bžany. Je navržena dle parametrů PSZ.

6.5 Komplexní pozemková úprava Žim

Základní informace o KoPÚ Žim nám uvádí tabulka č. 25

Katastrální území	Žim
Obec	Žim
Zahájení	10.11.2006
Aktualizace BPEJ	vyhlášení platnosti
Dodavatel projektu	AgroGeo s.r.o
Rozhodnutí o schválení KPÚ	
číslo jednací:	187120/2011-MZE
ze dne:	14.10.2011
právní moc ze dne:	15.11.2011
Rozhodnutí o výměně vlastnických práv	
číslo jednací:	49512/2012-MZE
ze dne:	20.4.2012
právní moc ze dne:	11.5.2012
Celková výměra v k.ú.	572,5087 ha
Výměra pozemků zahrnutých do KPÚ	553,0594 ha

Počet listů vlastnických zahrnutých do KPÚ	95
Počet vlastníků zahrnutých do KPÚ	123

Tabulka č. 25: Základní informace KoPÚ Žim, zdroj: Státní pozemkový úřad Teplice

6.5.1 Navržené prvky PSZ KoPÚ Žim

Opatření sloužící ke zpřístupnění pozemků

V rámci plánu společných zařízení Žim bylo navrženo 27 polních cest.

Zobrazené jsou v tabulce č. 26.

KoPÚ Žim Opatření navržené polní cesty			
Označení	Délka m	Povrch	Stav
HPC1	2 079 m	penetrační makadam	navržena
HPC2	1 086 m	penetrační makadam	navržena
HPC3	223 m	penetrační makadam	navržena
VPC1	457 m	penetrační makadam	navržena
VPC2	281 m	penetrační makadam	navržena
VPC3	220 m	penetrační makadam	navržena
VPC4	422 m	penetrační makadam	navržena
VPC5	901 m	penetrační makadam	navržena
VPC6	86 m	penetrační makadam	navržena
VPC7	478 m	penetrační makadam	navržena
VPC8	501 m	penetrační makadam	navržena
VPC9	685 m	penetrační makadam	navržena
VPC10	118 m	penetrační makadam	navržena
VPC12	336 m	penetrační makadam	navržena
VPC13	91 m	penetrační makadam	navržena
VPC14	1 671 m	penetrační makadam	navržena
VPC15	1 154 m	penetrační makadam	navržena
VPC16	881 m	penetrační makadam	navržena
VPC17	654 m	penetrační makadam	navržena
VPC18	159 m	penetrační makadam	navržena
DPC1	202 m	penetrační makadam	navržena
DPC2	270 m	penetrační makadam	navržena
DPC3	155 m	penetrační makadam	navržena
DPC4	180 m	penetrační makadam	navržena
DPC5	58 m	penetrační makadam	navržena
DPC6	63 m	penetrační makadam	navržena
DPC8	83 m	penetrační makadam	navržena

Tabulka č. 26: KoPÚ Žim navržené polní cesty, (Vernerová dle AgroGeo s.r.o., 2011)

Vodohospodářské opatření

V návrhu plánu společných zařízení k.ú. Žim byly navrženy 4 prvky vodohospodářského opatření, viz tabulka č. 27.

KoPÚ Žim navržené vodohospodářské opatření	
Označení opatření	součást
Žimský potok – viadukt	VPC18
Cestní příkop – viadukt	VPC18
Záhořský rybník	-
Cestní příkop – příkop Záhoří	VPC17

Tabulka č. 27: KoPÚ Žim navržené vodohospodářské opatření, (Vernerová dle AgroGeo s.r.o., 2011)

Opatření k ochraně životního prostředí (ÚSES)

V plánu společných zařízení bylo navrženo celkem 7 prvků k ochraně životního prostředí, všechny tyto prvky byly navrženy formou výsadeb. Dalších 19 prvků ÚSES je stávajících. Prvky zobrazují tabulky č. 28 a tabulce č. 29.

KoPÚ Žim navržené prvky ÚSES			
Výsadba	Součást	Výsadba	Stav
Plocha 1 (IP1)	HPC2	Hrušková alej	navržena
Plocha 2 (IP2)	příkopu	Vrba bílá, mezofilní louka květnatá	navržena
Plocha 3 (IP3)	HPC1	Alej slivoně domácí	navržena
Plocha 4 (IP4)	HPC1 mez	Lípa velkolistá, Javor mleč	navržena
Plocha 5 (IP5)	mokřad	Alej javoru mleč, střemchy a lísky, dub letní a jímli hobrolistý	navržena
Plocha 6 (IP6)	VPC16	Hrušková alej	navržena
Plocha 7 (IP7)	VPC8	Hrušková alej	navržena

Tabulka č. 28: KoPÚ Žim navržené prvky ÚSES, (Vernerová dle AgroGeo s.r.o., 2011)

KoPÚ Žim stávající prvky ÚSES		
ÚSES	Označení	Stav
nadregionální biocentrum	NRBC 17	stávající
nadregionální biokoridor	NRBK K9	stávající
Prvky místního významu	LK1	stávající
	LK2	stávající
	LK3	stávající
	LK4	stávající
	LC3	stávající
	LK5	stávající
	LK6	stávající
	LK7	stávající

	LBK 728	stávající
	LK1 (Bořislav)	stávající

Tabulka č. 29: KoPÚ Žim stávající prvky, (Vernerová dle AgroGeo s.r.o., 2011)

Protierozní opatření

V k.ú. Žim nebylo navrženo žádné protierozní opatření.

6.5.2 Zrealizované prvky PSZ KoPÚ Žim

Opatření sloužící ke zpřístupnění pozemků

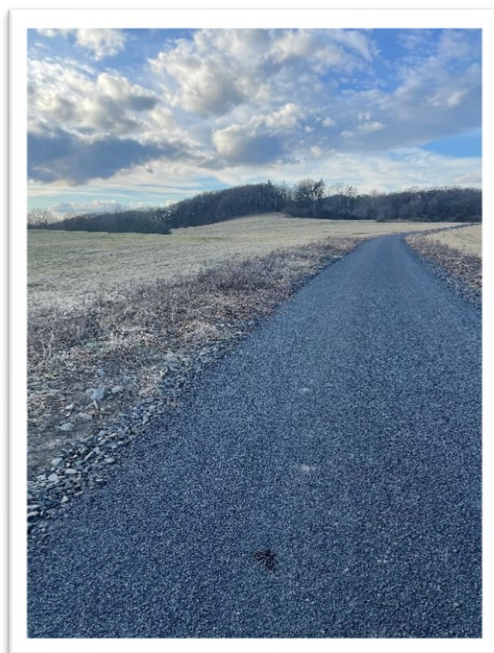
V k.ú. Žim bylo zrealizováno celkem 9 polních cest v rámci opatření sloužící ke zpřístupnění pozemků. Zobrazeny jsou v tabulce č. 30.

KoPÚ Žim			
Označení cesty	Plocha m ²	Délka m	Povrch
HPC1		2 079 m	Penetrační makadam
VPC1		457 m	Penetrační makadam
VPC4		422 m	Penetrační makadam
VPC7		478 m	Penetrační makadam
VPC15		1 154 m	Penetrační makadam
VPC17		654 m	Penetrační makadam
VPC18		159 m	Penetrační makadam
DPC5		58 m	Penetrační makadam
DPC6		63 m	Penetrační makadam

Tabulka č. 30: KoPÚ Žim realizované polní cesty, (Vernerová dle AgroGeo s.r.o., 2011)

HPC1

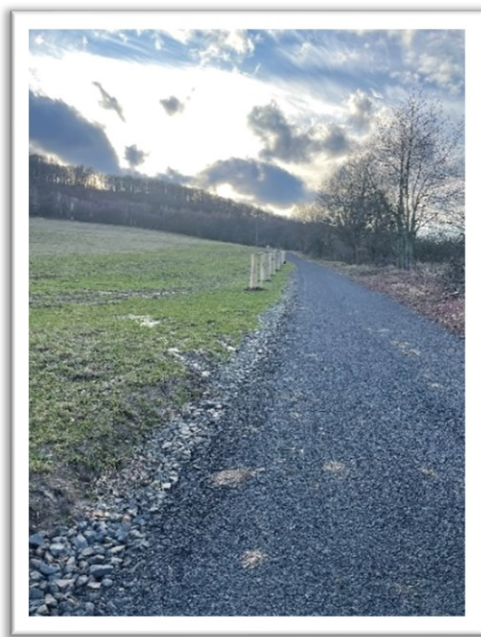
Hlavní polní cesta je vedena z velké části v trase stávající nebezpečné cesty. HPC 1 začíná napojením na silnici III/25829 (Žim – Bořislav) a jižním až jihozápadním směrem pokračuje až do km 1,400. Na tomto místě dochází ke změně směru na směr jihovýchodní a po cca 680 m je trasa ukončena napojením cesty na silnici III/25831 (Záhoří – I/8). Hlavní polní cesta HPC 1 tvoří páteřní komunikaci celého území na kterou postupně navazuje dalších 5 nově navržených polních cest. Hlavní polní cesta má délku 2 080,253 m. Povrch cesty je penetrační makadam.

Obrázek č. 32: začátek cesty HPC1, zdroj: autorka

VPC1

Cesta je vedena západním směrem v trase stávající nezpevněné cesty (původní královské cesty) a to nejprve na rozhraní sadu a pole v délce cca 250 m. Dále se směr polní cesty nemění a pokračuje směrem na hranici s k.ú. Bořislav, kde plynule navazuje na vedlejší polní cestu VPC 2, která už je součástí k.ú. Bořislav. V km cca 0,226 je umístěn dřevěný posed, který navržená trasa zcela respektuje a rovněž v km 0,390 je umístěn pomníček královské cestě, který polní cesta míjí v dostatečné vzdálenosti. Celková délka cesty je 457 m. Cestu doplňuje doprovodná zeleň – foto č. 41.

Obrázek č. 33: cesta VPC1, zdroj: autorka

VPC4

Vedlejší polní cesta má začátek v napojení na silnici III/28829 u železničního přejezdu v obci Žim, je vedena pod železniční tratí k viaduktu. Na cestě je 1výchybna na konci pak obratiště pro velké automobily. Odvodnění je příčným a podélným spádováním vozovky do okolního terénu. Cesta je z penetračního makadamu.

Obrázek č. 34: cesta VPC4, zdroj: autorka

VPC7

Vedlejší polní cesta vede od komunikace III/25832 a napojuje se na novou komunikaci budovanou v rámci výstavby D8. Povrch je z penetračního makadamu. Odvodnění je příčným a podélným spádováním vozovky do okolního terénu a do podélného odvodňovacího příkopu, který je přes cestu převeden propustkem a zaústěn do odvodnění pro budovanou D8.

Obrázek č. 35: cesta VPC7, zdroj: autorka

VPC15

Vedlejší polní cesta propojuje osadu Záhoří s malou vesničkou Kletečná v okrese Litoměřice. Její délka je 1155 m. Vzhledem k tomu, že se nachází v Chráněné krajinné oblasti České středohoří, je cesta šterková, až na část, která částečně prochází osadou Záhoří a napojuje se na místní komunikaci. Tato část je asfaltového betonu a je pod ním vybudována dešťová kanalizace se sběrnými kanály pro odvod povrchové vody. Na tuto polní cestu jsou napojeny dvě doplňkové polní cesty DPC 5 a DPC 6 v délce 61 a 46 metrů.

Obrázek č. 36: cesta VPC15, zdroj: autorka

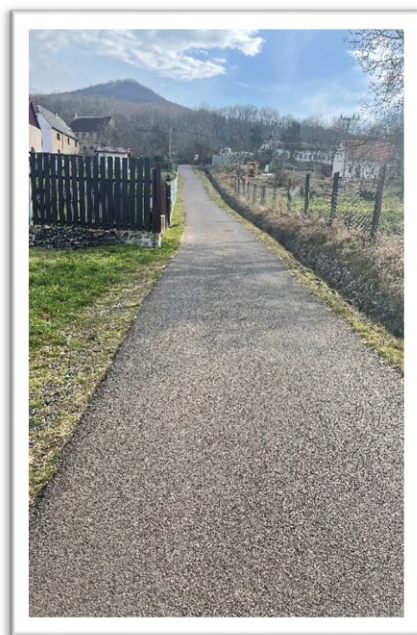
Obrázek č. 37: začátek cesty VPC15, zdroj: autorka

VPC17

Vedlejší polní cesta vede od silnice III/25830 Záhoří po původní polní cestě severním směrem v nově navržené trase kolem budované nádrže až k silnici vedoucí do Obce Žim. Její délka je 654 m povrch je z asfaltového betonu, v půlce se povrch mění na penetrační makadam. Nachází se zde 1 výhybna se sjezdy na vedlejší pozemky.

Součástí cesty je i otevřený kamenný svod vody podél VPC 17, který je propustem zaústěn do vybudované nádrže. Odvodnění VPC 17 je řešeno příčným sklonem.

Obrázek č. 38: cesta VPC17, zdroj: autorka

DPC5

Vedlejší polní cesta se zprava napojuje na cestu VPC15. Cesta stoupá v trase stávající polní cesty zalesněným územím. Celá délka úseku je vedena v pozemkové parcele číslo 1235. Celková délka úseku činí 0,061 01 km.

Obrázek č. 39: cesta DPC5, zdroj: autorka

DPC6

Doplňková polní cesta se zleva napojuje na cestu VPC15. Stávající trasa polní cesty není patrná. Celá délka úseku je vedena v přímé pozemkové parcele číslo 828/5. Celková délka úseku činí 0,046 08 km.

Obrázek č. 40: cesta DPC6, zdroj: autorka

VPC18

Počátek vedlejší polní cesty je na hraně místní komunikace u nádraží v obci Žim, je vedena podél trati a zakončena slepě obratištěm. Hlavním účelem této cesty je zajištění dopravní obslužnosti nové ČOV. Na konci cesty navazuje chodník pro pěší, který tuto cestu spojuje s VPC4. Cesta je z penetračního makadamu.

Obrázek č. 41: cesta VPC18, zdroj: autorka

Vodohospodářské opatření

V k.ú. Žim byly realizovány 3 vodohospodářské opatření. Viz tabulka č. 31.

KoPÚ Žim realizovaná vodohospodářská opatření	
Označení opatření	součást
Žimský potok - viadukt	VPC18
Záhořský rybník	-
Odvodňovací příkop	HPC1

Tabulka č. 31: KoPÚ Žim realizované vodohospodářské opatření, (Vernerová dle AgroGeo s.r.o., 2011)

Záhořský rybník

Vodohospodářské opatření Žim–Záhoří, vnímáme jako nástroj k zmírnění negativních dopadu sucha a nedostatku vody v krajině. Jedná se o soubor staveb malé vodní nádrže (MVN) na Záhoří a doplňujících stavebních objektů včetně pěti nově budovaných polních cest.

Malá vodní nádrž není vybudovaná na stálém toku. Jejím přítokem jsou pouze dva vodní zdroje, záhořská studánka a přepad místní vodárny, proto bylo nutné tyto dva zdroje vody posílit. V rámci projektové dokumentace byla navržena a následně vybudována dešťová kanalizace, která zároveň vyřešila problém s odvodem dešťových srážek z horní části obce Záhoří. Celkový objem zadržované vody posílil i sběrný svodný cestní příkop, který navádí povrchovou vodu z úbočí vrchu Kletečná do vlastní nádrže. Tím byla navýšena kapacita vlastní nádrže a současně se navýšil objem vody zadržovaný v krajině.

Obrázek č. 42: pohled na vodohospodářské opatření Žim – Záhoří, zdroj: autorka

Obrázek č. 43: informační tabule vodohospodářského opatření Žim – Záhoří, zdroj: autorka

Žimský potok – viadukt

Koryto v délce 83 m bylo pročištěno, opevněno kameny. Do koryta jsou zaústěny dva příkopy vedené podél nově vybudované komunikace a nové ČOV.

Obrázek č. 44: Žimský potok – viadukt, zdroj: autorka

Odvodňovací příkop OP1

Technickým řešením je odvodňovací příkop v příčném profilu lichoběžníkový se sklony svahů 1:2 a šířkou ve dně 0,5 m. Dno je proti erozi ochráněno kamenným záhozem a svahy jsou ohumusovány a ošetřeny hydroosevem (zatravněny). Odvodňovací příkop byl vybudován společně s cestou HPC1.

Obrázek č. 45: odvodňovací příkop, zdroj: autorka

Opatření k ochraně životního prostředí (ÚSES)

V k.ú. Žim byly realizovány 4 plochy výsadeb v rámci opatření k ochraně životního prostředí. Zobrazuje je tabulka č. 32.

KoPÚ Žim realizované prvky ÚSES			
Výsadba	Součást	Výsadba	Druh
Plocha 2	příkopu	Vrba bílá, mezofilní louka květnatá	navržena
Plocha 3	HPC1	Aleje slivoně domácí	navržena
Plocha 4	HPC1 mez	Lípa velkolistá, Javor mleč	navržena
Plocha 5	mokřad	Aleje javoru mleč, střemchy a lísky, dub letní a jilm hobrolistý	navržena

Tabulka č. 32: KoPÚ Žim realizované prvky ÚSES, (Vernerová dle AgroGeo s.r.o., 2011)

Interakční prvek IP lokalita 2 v k.ú. Žim je umístěn po levé straně komunikace III/25830 směrem do obce Žim. Původně zde byla dle PSZ navržena mezofilní louka pro vytvoření stanoviště pro vývoj a život modrásky, se zastoupením mnoha lučních květnatých rostlin (včetně Krvavce totenu) a různorodých druhů travin. Dle vyjádření AOPK byla nakonec povolena pouze louka květnatá. Jsou zde vysázeny různé druhy květin.

Od orné půdy je tato louka oddělena svodným příkopem, který je osázen v délce 90 m pásem stromů a keřů. (Vrby bílé). Výměra interakčního prvku je 2797 m² a svodného příkopu 880 m² (svod vody pro polní cestu HPC 1).

Obrázek č. 46: výsadba vrby bílé podél odvodňovacího kanálu, zdroj: autorka

Obrázek č. 47: pohled na květnatou louku zdroj: autorka

Interakční prvek IP lokalita 3 v k.ú. Žim je umístěn jako jednostranná alej u začátku cest HPC 1 a VPC 1. Jedná se o výsadbu aleje stromů a keřů podél cest, která odděluje vlastní cesty od obhospodařované půdy. Jsou zde vysázeny ovocné stromy.

Obrázek č. 48: IP 3, výsadba ovocných stromů, zdroj: autorka

Interakční prvek IP lokalita 4 v k.ú. Žim Interakční prvek se skládá ze dvou částí. Jedna část je plošná výsadba vysoké meze nad jižním úsekem polní cesty HPC 1, od odbočky VPC 1. Je zde plošná výsadba ovocných stromů s keřovým patrem, vhodným pro začlenění do CHKO České středohoří. Druhá část interakčního prvku je pak výsadba solitérních stromů (lípa srdčitá).

Obrázek č. 49: výsadba IP 4, zdroj: autorka

Výsadba IP 5 se nachází v obci Záhoří (Žim), první část výsadby je pod hrází rybníka, najdeme zde javory mléčné a keřové patro vrb. Jsou zde i různé druhy bylin, zvonky, kopretiny. Druhá část výsadby je pak na pláži rybníka, kde jsou vysázeny střemchy.

Obrázek č. 49: IP 5 – výsadba javor, vrb, zdroj: autorka Obrázek č. 50: Pláž rybníka – střemchy, zdroj: autorka

Protierozní opatření

V k.ú. Žim nebylo realizováno žádné protierozní opatření.

6.5.3 Zhodnocení navržených prvků v k. ú. Žim

Hlavní polní cesta HPC1, je využívána převážně zemědělci, je jediným přístupem pro okolní pozemky, napojuje se na cestu VPC1. Cesta je ve velmi dobrém stavu. Vedlejší polní cesta VPC1, která byla dostavěna v roce 2023, je stále jako nová. Není na ni znát poničení ani zátěž zemědělské techniky. Cesty jsou realizovány dle parametrů PSZ.

VPC7, která začíná za vesnicí Žim, je využívá každý den místním zemědělcem, cesta je zanesena bahnem. V porovnání s ostatními cestami v k.ú. Žim, je tato cesta nejvíce opotřebená. Cesta je realizována dle parametrů PSZ.

VPC15, která začíná na návsi osady Záhoří (Žim), je na svém začátku realizována z asfaltobetonu, pokračuje štěrk. V PSZ navržena jako penetrační makadam. Na cestu se napojují dvě doplňkové cesty, D5 a D6. Jsou ve velice pěkném

a udržovaném stavu. Cesty jsou využívány místními obyvateli, v těsné blízkosti cest se nachází rodinné domy, chaty. Jsou tak jediným přístupem k těmto objektům.

Cesta VPC4 je využívána převážně obyvateli zahrádek, kteří sídlí v blízkosti této cesty. Je v dobrém stavu a realizována dle PSZ. Cesta VPC18 vede v těsné blízkosti nové výstavby rodinných domů, je využívána na procházky, bruslení a cyklistiku. Na samém konci cesty je točna, u které je vybudováno posezení. Cesta v dobrém stavu, není na ni znát poškození. Je realizována dle parametrů PSZ.

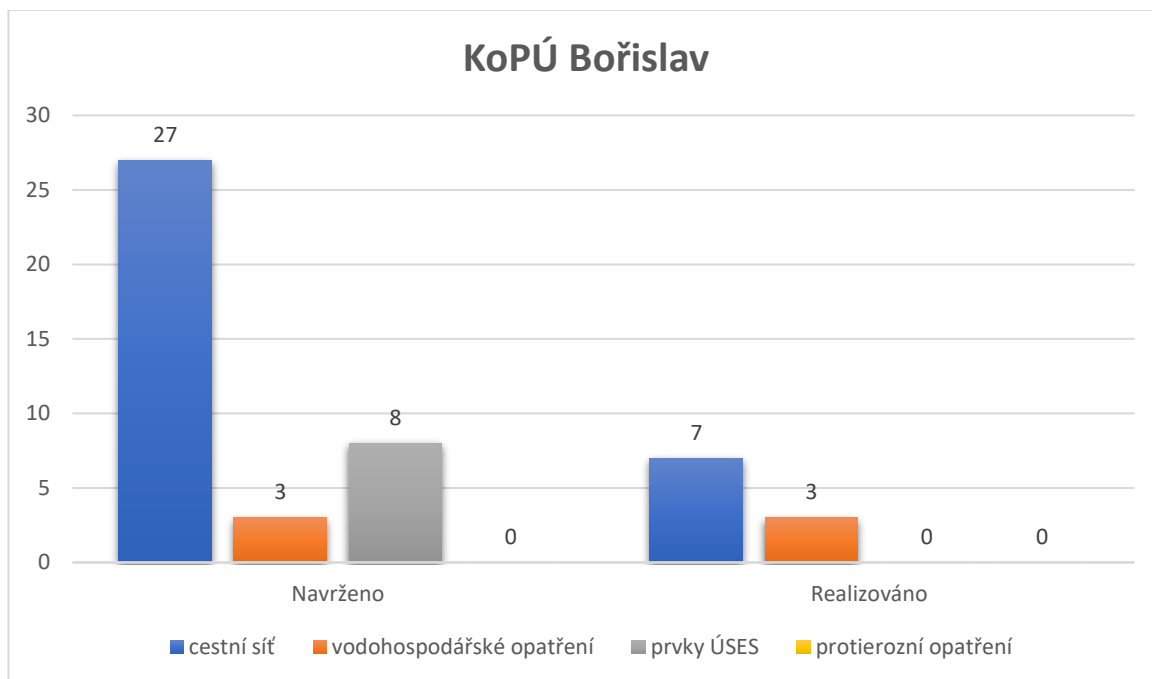
Pěstební péče u IP 2 až 4 v k.ú. Žim byla tříletá. Každoročně byla provedena zálivka tak, aby nedošlo k úhynu sazenic, vypletí, kontrola kůlů a úvazků a případná oprava, chemická ochrana před okusem případně částečného uschnutí (část koruny nebo hlavní větve) nebo odumření dřeviny náhrada sazenic. Je prováděno posečení travnatých ploch a květnaté louky.

7. Výsledky

7.1 KoPÚ Bořislav

Návrh PSZ KoPÚ Bořislav navrhoval celkem 38 prvků. Realizováno bylo 10 prvků, což je 26,3 % ze všech navrhovaných prvků PSZ.

Prvky navrhované a prvky realizované jsou zobrazeny v grafickém znázornění č. 51.

Obrázek č. 51: Grafické znázornění prvků PSZ KoPÚ Bořislav

Nejvíce prvků PSZ KoPÚ Bořislav bylo realizováno v podobě polních cest (dle grafu výše bylo realizováno celkem 7 polních cest, resp. 6 polních cest a 1 stezka), přičemž tento počet odpovídá cca 26 % ze všech navrhovaných opatření ke zpřístupnění pozemků k realizaci v rámci PSZ.

Nejvíce cest bylo realizováno s povrchem z penetračního makadamu, kdy tento povrch ve všech případech nahradil v PSZ původně plánovaný štěrkový povrch. Ten byl shodně s návrhem v PSZ realizován pouze u pěší stezky C23.

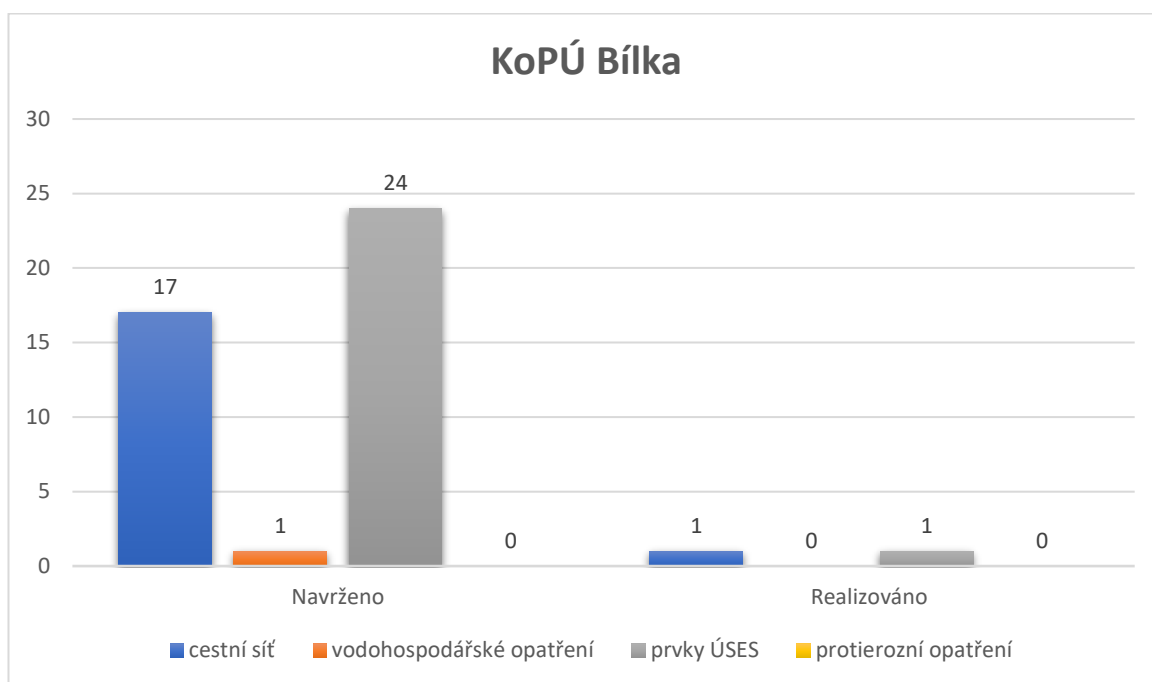
Navržená vodohospodářská opatření byla realizována všechna, přičemž ve dvou případech šlo o nově navržená opatření (nádrž u Hřiště, suchý polder) a v jednom případě se jednalo o obnovu stávající, historické nádrže (Bořislavská nádrž). Z technického hlediska se u obnovené Bořislavské nádrže a suchého polderu jedná o nádrže se zemní hrází a nádržním prostorem modelovaným v rostlém terénu, kdežto u nádrže u Hřiště došlo k ponechání původního betonového dna a břehů

koupaliště. Dno a břehy koupaliště v místě nádržního prostoru byly sanovány a upraveny kamenným záhozem.

Prvek ÚSES ani prvky protierozní ochrany v tomto území nebyly dosud realizovány žádné.

7.2 KoPÚ Bílka

Návrh PSZ KoPÚ Bílka navrhoval celkem 42 prvků. Realizováno byly pouze 2 prvky, což je 4,8 % ze všech navrhovaných prvků PSZ. Prvky navrhované a prvky realizované jsou zobrazeny v grafickém znázornění č. 52.

Obrázek č. 52: Grafické znázornění prvků PSZ KoPÚ Bílka

Z PSZ KoPÚ Bílka byl dosud realizovaný pouze 1 hlavní prvek, a to polní cesta C3. Z technického hlediska nedošlo při realizaci cesty C3 k odklonu od návrhu v PSZ, neboť byl dodržen původně v PSZ navrhovaný asfaltový povrch.

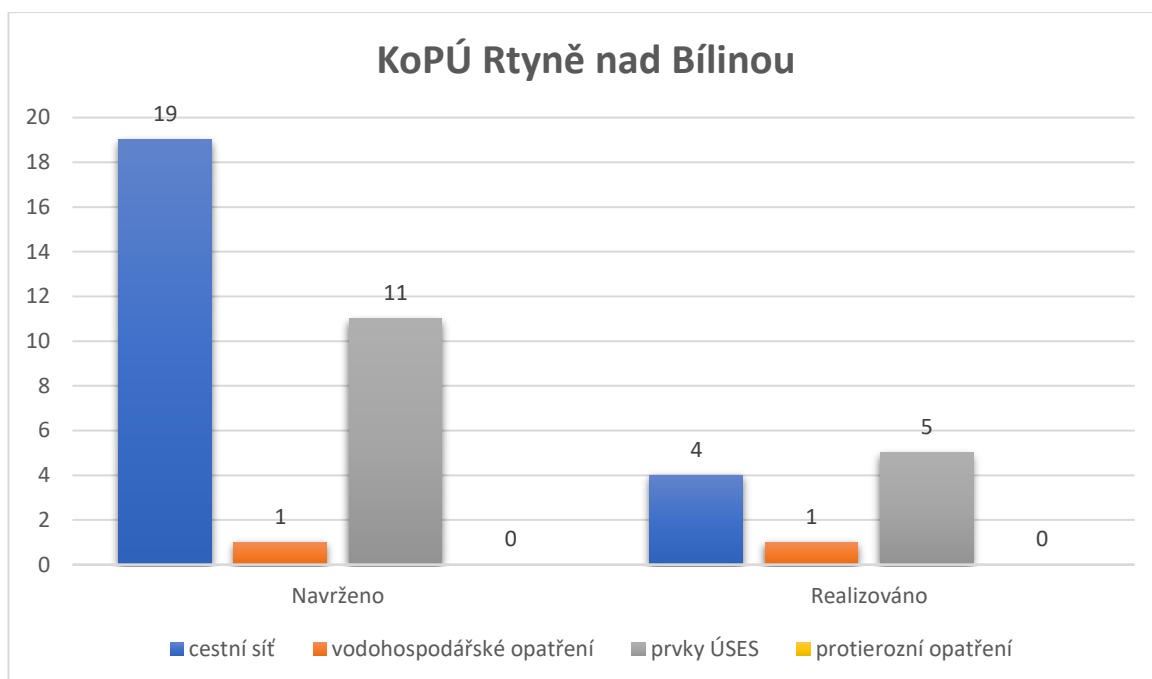
Spolu s cestou byla pak také provedena výsadba 1 prvku zeleně, a to doprovodného liniového pásu dřevin (označeno jako prvek KZ4).

Vodohospodářské opatření ani prvky protierozní ochrany v tomto území nebyly dosud realizovány žádné. Do budoucna je plánována realizace MVN Bílka.

Prvky ÚSES ani prvky protierozní ochrany dosud nebyly realizovány.

7.3 KoPÚ Rtyně nad Bílinou

Návrh PSZ KoPÚ Rtyně nad Bílinou navrhoval celkem 31 prvků. Realizováno bylo 10 prvků, což je 32,3 % ze všech navrhovaných prvků PSZ. Všechny realizace proběhly v roce 2015, tedy cca 3 roky po ukončení KoPÚ. Prvky navrhované a prvky realizované jsou zobrazeny v grafickém znázornění č. 53.

Obrázek č. 53: Grafické znázornění prvků PSZ KoPÚ Rtyně nad Bílinou

Nejvíce prvků PSZ KoPÚ Rtyně nad Bílinou bylo realizováno v podobě polních cest (dle grafu výše bylo realizováno celkem 4 polní cesty), přičemž tento počet odpovídá cca 21 % ze všech navrhovaných opatření ke zpřístupnění pozemků k realizaci v rámci PSZ.

Nejvíce cest bylo realizováno s povrchem z penetračního makadamu (3 ze 4 realizovaných cest), kdy tento povrch v jednom případě nahradil původně v PSZ navržený travnatý povrch (VPC8), ve dvou případech se realizace tohoto povrchu shodovala s návrhem v PSZ (HPC2, VPC5) a v jednom případě byl původně v PSZ navržený penetrační makadam při realizaci nahrazen povrchem z asfaltového betonu (VPC10).

Navržená vodohospodářská opatření byla realizována všechna, přičemž se jednalo o nově navržené opatření. Z technického hlediska se jedná o nádrž se zemní hrází a nádržním prostorem modelovaným v rostlém terénu. Stávající terén byl před realizací

mokřadní oblastí, která byla hrází nádrže rozdělena ve dvě a část slouží jako nádržní prostor jezera, část na vzdušné straně hráze má stále podobu mokřadu.

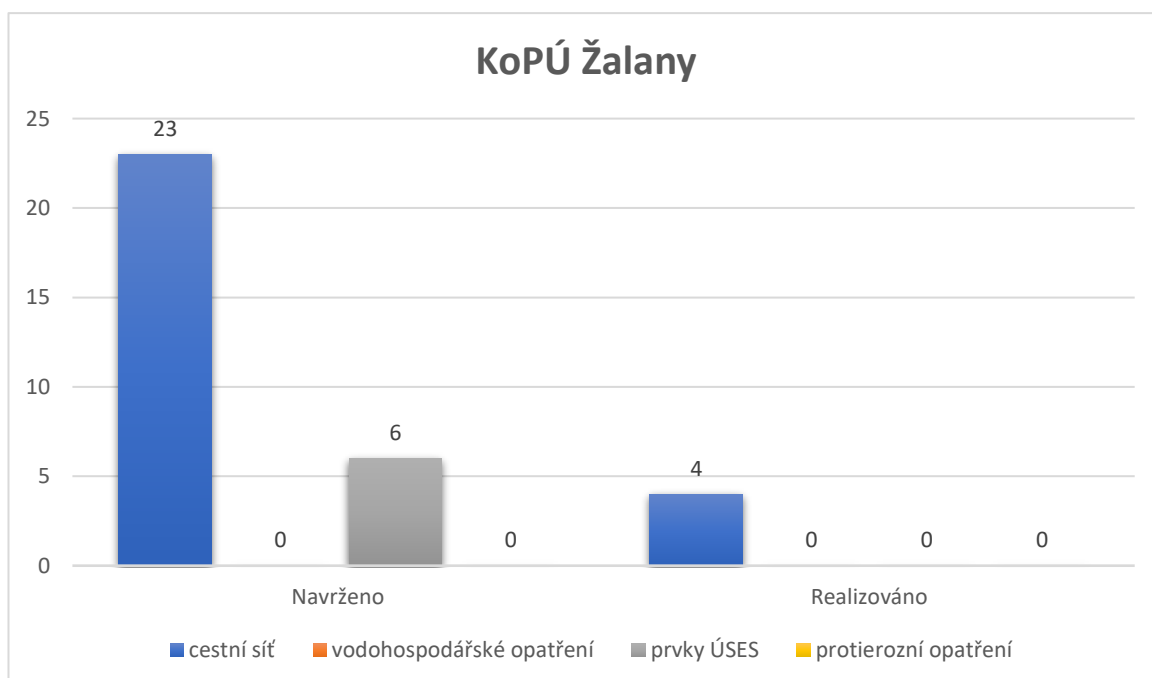
Z prvků ÚSES bylo realizováno celkem 5 opatření, přičemž tento počet odpovídá cca 71 % ze všech navrhovaných opatření ÚSES k realizaci v rámci PSZ. Z celkového počtu 5 realizovaných opatření ÚSES byla 2 v PSZ zcela nově navržena (Z1-3, P1-3) a 3 byla v PSZ označena za stávající (RBC1 – enkláva 4, RBK1, LBK 34). U stávajících prvků ÚSES se v rámci realizace jednalo pouze o sporadické výsadby a dosadby zejména ovocnými stromy v regionálním biocentru, regionálním biokoridoru a lokálním biokoridoru, dále pak o zatravnění. Nově navrhované byly pak zejména plochy pro zatravnění.

Prvky protierozní ochrany v tomto území nebyly dosud realizovány žádné.

7.4 KoPÚ Žalany

Návrh PSZ KoPÚ Žalany navrhoval celkem 29 prvků. Realizováno byly 4 prvky, což je 13,8 % ze všech navrhovaných prvků PSZ. Všechny realizace proběhly v roce 2020, kromě cesty VPC8, ta byla realizovaná již v roce 2017.

Prvky navrhované a prvky realizované jsou zobrazeny v grafickém znázornění č. 54.

Obrázek č. 54: Grafické znázornění prvků PSZ KoPÚ Žalany

V rámci KoPÚ Žalany byly navrhovány k realizaci pouze polní cesty a prvky ÚSES, přičemž jedinými dosud realizovanými prvky PSZ KoPÚ Žalany jsou polní cesty. Dle grafu výše byly realizovány celkem 4 polní cesty, přičemž tento počet odpovídá cca 17 % ze všech navrhovaných opatření ke zpřístupnění pozemků k realizaci v rámci PSZ.

Všechny realizované polní cesty byly realizovány v souladu s návrhem v PSZ, tj. s povrchem z penetračního makadamu.

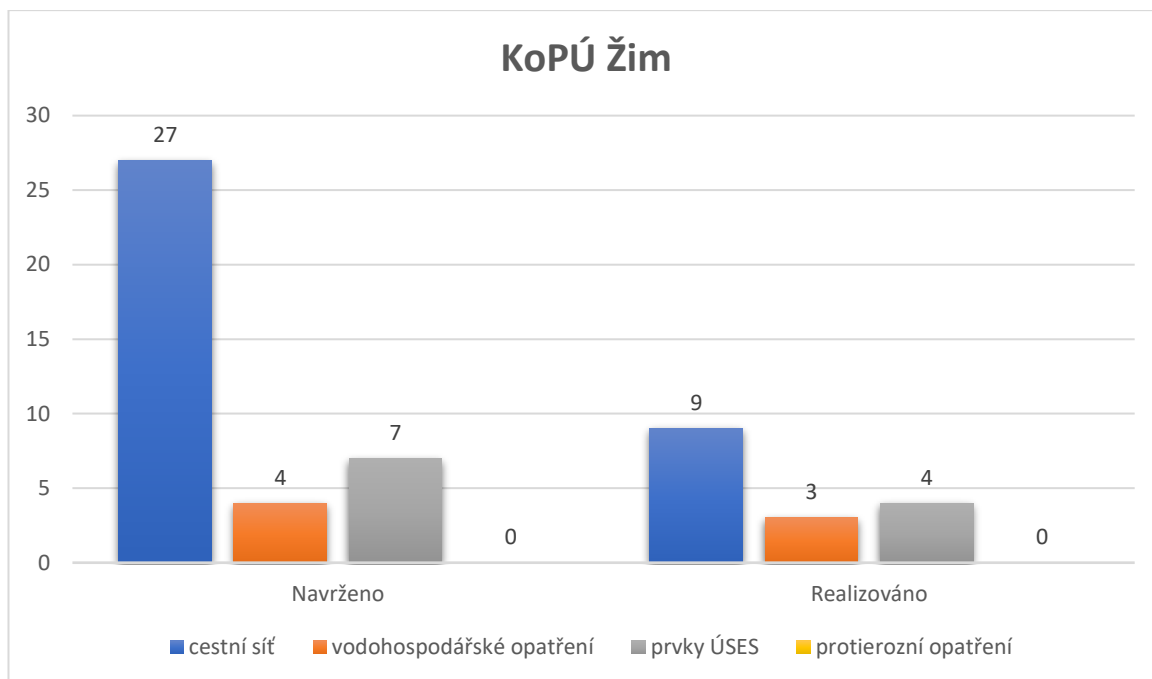
V současné době je zpracováván realizační projekt pro polní cesty VPC9, HPC5 a VPC5, kdy s realizací je počítáno v období cca roku 2026-2027. V rámci tohoto návrhu je počítáno s realizací všech tří cest v povrchu z asfaltového betonu a u polní cesty HPC5 je navržena doprovodná výsadba v počtu 6 ks hrušní. Povrch z asfaltového betonu je v rozporu s původním návrhem v PSZ, kde se pro realizaci počítalo s penetračním makadamem.

Vodohospodářská opatření, protierozní opatření ani prvky ÚSES tomto území nebyly dosud realizovány žádné. Vodohospodářská opatření nejsou v tomto katastrálním území v rámci KOPÚ vůbec navržena.

7.5 KoPÚ Žim

Návrh PSZ KoPÚ Žim obsahuje celkem 38 prvků k realizaci, přičemž realizováno bylo 16 prvků, což činí 42,1 % ze všech navrhovaných prvků PSZ. Zároveň se jedná o KoPÚ s největším počtem realizovaných opatření ze všech KoPÚ hodnocených v rámci této diplomové práce.

Realizace v rámci KoPÚ Žim probíhají postupně v průběhu celých 12 let od jejího ukončení. Poslední realizace proběhla v období roku 2022-2023, kdy byly realizovány polní cesty HPC1 a VPC1, včetně odvodňovacího příkopu OP1 a doprovodných výsadeb k těmto polním cestám v podobě interakčních prvků IP2, IP3 a IP4. Prvky navrhované a prvky realizované jsou zobrazeny v grafickém znázornění č. 55.

Obrázek č. 55: Grafické znázornění prvků PSZ KoPÚ Žim

Nejvíce prvků PSZ KoPÚ Žim bylo realizováno v podobě polních cest (dle grafu výše bylo realizováno celkem 9 polních cest), přičemž tento počet odpovídá cca 33 % ze všech navrhovaných opatření ke zpřístupnění pozemků k realizaci v rámci PSZ.

Nejvíce cest bylo realizováno s povrchem z penetračního makadamu (5 z 9 realizovaných cest). U všech 5 polních cest (HPC1, VPC1, VPC4, VPC7, VPC18) výsledný realizovaný povrch shodoval s povrchem navrženým v rámci PSZ. Polní cesta VPC17 byla z jedné poloviny své délky realizována v penetračním makadamu a v druhé polovině z asfaltového betonu, přičemž původně navržený povrch v PSZ je penetrační makadam v celé délce cesty. V případě polní cesty VPC15 byl původně v PSZ navržený penetrační makadam pro celou délku cesty při realizaci nahrazen v jedné její polovině povrchem z asfaltového betonu a v druhé polovině štěrkovým povrchem. Povrch doplňkových polních cest DPC5 a DPC6 byl v původním návrhu PSZ z penetračního makadamu, v rámci realizace se však u obou cest určil dle místa napojení na VPC15, tedy v obou případech byl realizován štěrkový povrch.

Vodohospodářská opatření byla dosud realizována ze $\frac{3}{4}$ (75 % ze všech navržených vodohospodářských opatření v k.ú. Žim). V roce 2023 totiž k již dříve realizovanému opatření na Žimském potoce (viadukt) a vybudované malé vodní nádrži Záhořský rybník přibyl také odvodňovací příkop OP1 (cestní příkop) realizovaný spolu s polní cestou HPC1. Technickým řešením je odvodňovací příkop

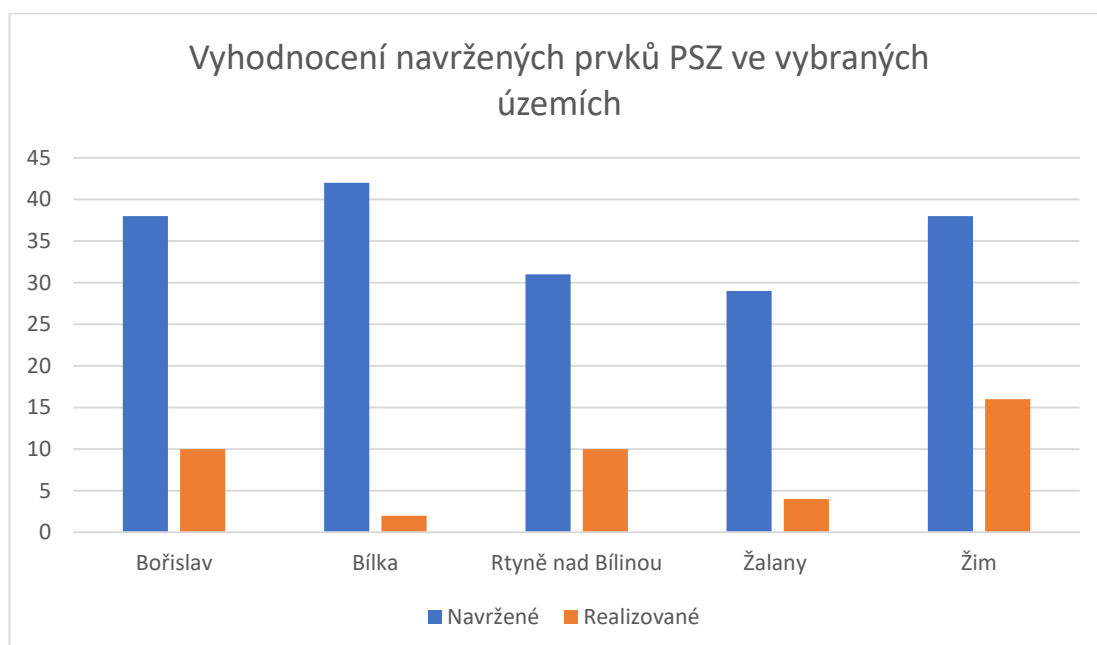
v příčném profilu lichoběžníkový se sklony svahů 1:2 a šířkou ve dně 0,5 m. Dno je proti erozi ochráněno kamenným záhozem a svahy jsou ohumusovány a ošetřeny hydroosevem (zatravněny). Odvodňovací příkop zachytává a bezpečně odvádí srážkovou vodu, která po cestě HPC1 nekontrolovaně gravitačně stékala do intravilánu obce Žim, mimo intravilán obce do nedaleké rokle.

Z prvků ÚSES byla realizována celkem 4 opatření, přičemž tento počet odpovídá cca 57 % ze všech navrhovaných opatření ÚSES k realizaci v rámci PSZ. Všechna realizovaná opatření ÚSES byla dle plánu PSZ zcela nově navržena, přičemž se povětšinou jednalo o doplňkové výsadby podél polní cesty HPC1 (IP3 – plocha 3 tzv. květnatá louka, IP4 – plocha 4) a VPC1 (druhá část IP3) a podél odvodňovacího příkopu OP1 (IP2 – plocha 2).

Protierozní opatření v tomto území nebyly dosud realizovány žádné.

7.6 Souhrnné vyhodnocení navržených prvků PSZ

Ve všech sledovaných územích, k.ú. Bořislav, Bílka, Rtyně nad Bílinou, Žalany a Žim bylo navrženo celkem 178 prvků PSZ. Realizováno bylo celkem 42 prvků, což je 23,6 %. Nejvíce prvků bylo zrealizováno v KoPÚ Žim, kde bylo zrealizováno celkem 9 polních cest, 3 vodohospodářská opatření a 4 výsadby realizováno v rámci prvků ÚSES, nejméně pak v KoPÚ Bílka, kde byla realizována pouze cesta a doprovodná výsadba podél cesty, v PSZ navržena jako samostatný ÚSES.

Obrázek č. 56: Grafické znázornění prvků PSZ ve všech sledovaných KoPÚ

8. Diskuze

Prvním podstatným výsledkem, který analýza realizace opatření z plánů společných zařízení komplexních pozemkových úprav v katastrálních územích Bořislav, Žim, Bílka, Rtyně nad Bílinou a Žalany v rámci okresu Teplice v Ústeckém kraji jednoznačně ukázala je, že nejčastěji realizovanými opatřeními jsou na území těchto katastrálních území opatření pro zpřístupnění pozemků a vodohospodářská opatření. Protierozní opatření a opatření ÚSES byly sice v PSZ navrhovány, nicméně k samotné realizaci docházelo veskrze sporadicky. Zde je třeba uvést na pravou míru fakt, že to, že je prvek v PSZ navržen k realizaci ještě automaticky neznamená, že bude vůbec někdy realizován.

Pro objasnění tohoto zjištění je potřeba se blíže podívat na cestu od ukončení KoPÚ, a tedy hotového návrhu prvku k realizaci v PSZ až po realizaci. Předně jsou bezprostředně po ukončení pozemkové úpravy dohodnuty na společném jednání vedení obce v jejímž katastrálním území pozemková úprava probíhala s odpovědným pracovníkem Pobočky SPÚ prioritní prvky k realizaci. To jsou takové z navržených prvků v PSZ k realizaci, které jsou z různých důvodů pro obec a její obyvatele aktuálně nejdůležitější a nejpotřebnější.

Další kroky v mezi stanovením priorit pro realizaci a realizací už jsou, kromě ekonomické stránky věci, hodně závislé na subjektivních pohledech a pocitech mnoha dalších lidí a organizací.

Předně je velmi důležité “smýšlení” celého Státního pozemkového úřadu, neboť přednost pro realizaci zde dostávají ze stanovených prioritních prvků takové, které zapadají do aktuálních trendů v oblasti ochrany a tvorby životního prostředí a zemědělství. Nyní jsou to především realizace v rámci tzv. modré a zelené infrastruktury pro podporu biodiverzity a adaptaci na změny klimatu (tůně, malé vodní nádrže, ÚSES), historicky to byla zase spíše opatření pro zpřístupnění zemědělské krajiny jejím uživatelům.

Toto by mohlo z velké části vysvětlovat, proč je v rámci zkoumaných katastrálních území nejčastěji realizovaným prvkem polní cesta. V období zpracování PSZ uvedených KoPÚ (mezi lety 1996–2015) byl totiž, dle informací pobočky, kladen velký důraz především na návrh cestní sítě, přičemž ostatní prvky byly sice navrhovány, pro realizaci ale neměly zdaleka takový význam. V průběhu dalších cca 3 až 6 let od ukončení těchto KoPÚ se i pro realizaci také stále ještě preferovala spíše opatření pro zpřístupnění pozemků.

Druhým podstatným výsledkem provedené analýzy bylo zjištění, že při realizaci docházelo u prvků analyzovaných PSZ ke změně jejich původně v PSZ navrženého technického řešení. Z dostupných podkladů bylo zjištěno, že ve sledovaných katastrálních území se toto týkalo polních cest, kde v některých případech docházelo ke změně původně v PSZ navrženého povrchu. Nejčastěji byla změna z původního v PSZ navrženého penetračního makadamu na asfaltový beton. Pro možnost objasnění tohoto problému je však potřeba podívat se více na fázi zpracování realizační projektové dokumentace.

Zde třeba říci, že tato fáze může následovat také až za mnoho let od ukončení samotné pozemkové úpravy, přičemž během této doby může dojít k výrazným změnám přírodního charakteru na lokalitě navrhovaného prvku, ale také k různým dalším změnám v území, jako např. změnám socioekonomickým. Všechny tyto změny mohou způsobit potřebu úpravy původně navrhovaného technického řešení jednotlivých prvků v rámci navazující realizační dokumentace a následné realizace.

Autorka této DP neobdržela žádné podklady pro tuto diplomovou práci z fáze zpracování realizačních projektových dokumentací pro prvky PSZ. Není zde tedy možné určit důvody proč byly v realizační dokumentaci provedeny změny v površích některých polních cest (viz kapitola Výsledky).

Jednou z mnoha příčin však, dle autorky této DP, mohou být kromě již uvedených důvodů také požadavky dotčených orgánů státní správy, vlastníků dopravní a technické infrastruktury či vlastníků dotčených pozemků na úpravu návrhu technického řešení prvku PSZ ve zpracovávané realizační projektové dokumentaci z důvodu ochrany zájmů osobních (vlastníci dotčených pozemků) nebo zájmů chráněných zvláštním zákonem (např. zákon o ZPF, zákon o vodách, zákon o ochraně přírody a krajiny či další). K tomuto často dochází ve fázi, kdy projektant realizační projektové dokumentace provede návrh dle PSZ a zašle jej tzv. k "opřipomínkování" či odsouhlasení výše uvedeným subjektům.

Příkladem mohou být u polních cest např. požadavky orgánu ochrany přírody a krajiny na změnu povrchů a šíře polních cest či posunu výhyben nebo dopravního inspektorátu policie ČR na změnu poloměrů oblouků účelové polní cesty v místě napojení na místní komunikaci oproti návrhu v PSZ. V případě změny poloměrů oblouků se tak klidně může stát, že upravená polní cesta se díky této změně nevejde do pozemkovou úpravou připravené parcely, což znamená další komplikace ve smyslu řešení trvalého záboru části sousedního pozemku.

U vodohospodářských staveb se pak mohou třít požadavky správců toků a povodí s orgánem ochrany přírody a krajiny např. na technické řešení výpustných objektů malých vodních nádrží, kde z hlediska ochrany přírody a krajiny je velmi často požadováno řešení tzv. "bez betonu" např. pouze s bezpečnostním přelivem v podobě průlehu v koruně hráze z přírodních materiálů, přičemž z hlediska správy toku je často požadováno řešení dle TNV a ČSN se všemi funkčními objekty.

Veškeré takové změny v realizační projektové dokumentaci oproti PSZ navíc vyvolávají otázku, zda je pro takovouto stavbu vlastně stále ještě platný územní souhlas, resp. územní rozhodnutí z fáze zpracování pozemkové úpravy. Zde je třeba vysvětlit, že tzv. I. Rozhodnutí vydávané v průběhu komplexní pozemkové úpravy, tj. Rozhodnutí o schválení návrhu plánu společných zařízení je ekvivalentem územního rozhodnutí. To znamená, že schválená projektová dokumentace prvku plánu společných zařízení pořízená v průběhu pozemkové úpravy (dnes tzv. dokumentace DTR) je plnohodnotnou dokumentací tohoto prvku (budoucí stavby) ve stupni DÚR (dokumentace pro územní řízení). Tedy změny v navazujícím stupni projektové dokumentace daného prvku PSZ (stavby) vlastně zároveň vyvolávají otázku, zda není třeba s touto projektovou dokumentací absolvovat územní řízení a získat nový územní souhlas. Speciálně jedná-li se o změnu technického řešení stavby (prvku PSZ).

Nutno poznamenat, že autorce DP se na zmíněnou problematiku územního souhlasu nepodařilo získat jednotný názor ani v rámci Státního pozemkového úřadu.

V rámci diskuse nad zjištěnými výsledky se chtěla autorka DP zaměřit především na tyto dvě, dle ní nejdůležitější zjištění v rámci provedené analýzy. Především se pak domnívá, že by bylo vhodné dále hlouběji prozkoumat právní otázku změn v technickém řešení prvků z PSZ v navazujícím stupni projektové dokumentace (DSP/DPS) ve vztahu k možnému pozbytí platnosti územního souhlasu, resp. rozhodnutí.

9. Závěr a přínos práce

Předkládaná diplomová práce se zabývá pozemkovými úpravami ve vztahu k lidským potřebám, dále pak realizacemi prvků v rámci komplexních pozemkových úprav ve vybraných pěti katastrálních územích v okrese Teplice (Bořislav, Bílka, Rtyň nad Bílinou, Žalany a Žim).

Pozemkové úpravy považují za významný a komplexní nástroj, který je součástí krajinného plánování v České republice. Na realizaci čeká mnoho navrhovaných opatření, přičemž řada z nich má klíčový význam pro zadržování vody v krajině.

Proces pozemkových úprav je organizačně, časově a finančně náročný, přičemž doba přibližně pět let potřebná pro přípravu nového uspořádání pozemků a celé krajiny se mnohým zúčastněným jeví jako nepřiměřeně dlouhá. Dalším problémem jsou zpoždění v realizaci následných opatření. Podle zákona o pozemkových úpravách jsou náklady na ně hrazeny státem, avšak financování všech potřebných a navrhovaných zásahů do krajiny je omezené, zejména vzhledem k jejich technickému charakteru a finanční náročnosti.

V souvislosti s tím se objevuje otázka, jaký přínos mají pozemkové úpravy pro krajinu, zejména když se opatření realizují s očekáváním dlouhodobých účinků. V souladu s novými principy pozemkových úprav jsou prvky navrhovány a dimenzovány s přihlédnutím k klimatickým podmínkám očekávaným v období roku 2050 a později.

Cílem diplomové práce bylo zhodnotit stav prvků plánu společných zařízení v rámci komplexních pozemkových úprav ve vybraných katastrálních územích (Bořislav, Bílka, Rtyň nad Bílinou, Žalany a Žim) v okrese Teplice a u těchto prvků porovnat jejich návrh a realizaci. Terénním průzkumem byly všechny realizované prvky dohledány a vyhodnoceny. Poté byly výsledky jednotlivých katastrálních území porovnány a byly interpretovány zjištěné poznatky.

Krajina v současné době čelí vážným problémům spojeným s klimatickou změnou, které ovlivňují všechny oblasti života. Pozemkové úpravy představují v České republice klíčový nástroj pro přenos navrhovaných opatření do praxe, ačkoliv ne vždy ve vhodném rozsahu a tempu. Hodnocení přínosu a efektivity těchto úprav je složité, jelikož dlouhodobý dopad některých opatření nelze jednoduše vyčíslit, a některé aspekty životního prostředí jsou dokonce nevyčíslitelné.

Detailnější pochopení vyžaduje dlouhodobý výzkum, i když studie provedené na konkrétních územích již ukázaly určitou prospěšnost a efektivitu pozemkových

úprav. Diplomová práce přináší přehled hlavních problémů krajiny a nabízí řešení prostřednictvím pozemkových úprav, sloužící tak jako základ pro další výzkum v této oblasti a může být využita při plánování krajinných úprav.

10. Přehled literatury a použitých zdrojů

Odborné publikace a dokumentace

BAREŠOVÁ E., Zákon o půdě – komentář: (zákon ze dne 21. května 1991 č. 229-1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému vlastnictví). lus – Nové zákony. Praha: Panorama, 1991. ISBN 80-7038-15

BÁRTOVÁ E., MAZÍN V., SKŘIVANOVÁ Z., 2019: Pozemkové úpravy (TP 1.27), ČKAIT, Praha

BATYSTA M., DOUBRAVOVÁ J., HALLUZOVÁ J., JACKO K., JANEČEK B., KAPIČKA J., KULÍŘOVÁ P., NEDVÉDOVÁ V., NOVOTNÝ I., PODHRÁZSKÁ J., SEKÁČ P., SKLENIČKA P., TROMBIK P. VÁLOVÁ M., VOPRAVIL J., 2014: Pozemkové úpravy: nástroj pro udržitelný rozvoj venkovského prostoru. Státní pozemkový úřad, Praha

BUMBA, Jan. České katastry od 11. do 21. století. Praha: Grada Publishing, 2007. ISBN 978-80-247-2318-1.

BURIAN, Zdeněk, VÁCHAL, Jan; NĚMEC, Jan a HLADÍK, Jiří (ed.). *Pozemkové úpravy*. Praha: Consult, 2011. ISBN 978-80-903482-8-8.

COLLINGE, Sharon K. Ecology of fragmented landscapes. Baltimore: Johns Hopkins University Press, 2009. ISBN 978-0-8018-9138-0.

DEMETRIOU D., STILLWELL J., SEE L., 2013: A new methodology for measuring land fragmentation, Computers, Environment and Urban Systems, Volume 39, Pages 71-80, ISSN 0198-9715.

DROBNÍK, Jaroslav. Základy pozemkového práva. 2., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: IFEC, 2007. ISBN 80-903409-6-2.

DUMBROVSKÝ, Miroslav. *Pozemkové úpravy*. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2004. ISBN 8021426683.

DUMBROVSKÝ M., 2004: Pozemkové úpravy. Brno: Akademické nakladatelství Cerm, s.r.o., 263 s., ISBN 80-214-2668-3.

DOLEŽAL P., DUMBROVSKÝ M., MARTÉNEK J., PAVLÍK M., STRÍTECKÝ L., 2010: Metodický návod k provádění pozemkových úprav. Ministerstvo zemědělství ÚPÚ. Praha

FORMAN R.T.T. a GORDON M., 1993: Krajinná ekologie. Praha: Academia, 583 s. ISBN 80-200-0464-5.

HOMOLÁČOVÁ J., GROUŠLOVÁ K., 2022: Metodický návod pro provádění pozemkových úprav. SPÚ, Praha

JONÁŠ F., DOBIÁŠ J., KARLUBÍKOVÁ E., URBANOVÁ M., 1990: Pozemkové úpravy. Státní zemědělské nakladatelství, Praha.

KAULICH K., 2010: Zpravodaj Ministerstva zemědělství 2/2010.

KOVÁŘ, Pavel. *Ekosystémová a krajinná ekologie*. Vyd. 2., přeprac. A dopl. Praha: Karolinum, 2012. ISBN 978-80-246-2044-2.

KOZLOVSKY DUFKOVÁ, Jana. *Krajinné inženýrství*. V Brně: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, 2007. ISBN 978-80-7375-112-8.

LEPEŠKA, Tomáš. *Ekohydrologické aspekty urbánních povodí*.

MARŠÍKOVÁ M., MARŠÍK Z., 2007: Dějiny zeměměřičství a pozemkových úprav v Čechách a na Moravě v kontextu světového vývoje. Libri, Praha, 192 s.

MAZÍN A. V., 2014: *Pozemkové úpravy v kulturní krajině*. Západní univerzita v Plzni, Plzeň.

Mze, 2010: *Pozemkové úpravy 2. aktualizované vydání*. Praha: Ministerstvo zemědělství.

MZe, 2011: *Pozemkové úpravy: nástroj pro udržitelný rozvoj venkovského prostoru*. Ministerstvo zemědělství.

Nollepp S., Eberlin R., Hartvigsen M., Brink A., Holst F., Andersen N., Palmer D., 2008: *Opportunities to mainstream land consolidation in rural development programmes of the European Union*. Food and Agriculture organization of the United Nations, Rome: 58 p.

PODHRÁZSKÁ J., DUFKOVÁ J., 2005: *Protierozní ochrana půdy*. Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, Brno.

Pozemkové úpravy „krok za krokem“. 2. aktualizované vydání. Praha: Ministerstvo zemědělství, Odbor Řídící orgán PRV ve spolupráci s Výzkumným ústavem meliorací a ochrany půdy, v.v.i., Oddělením Pozemkové úpravy a využití krajiny, 2016. ISBN 978-80-7434-296-7.

Pozemkové úpravy: nástroj pro udržitelný rozvoj venkovského prostoru. 2., aktualiz. vyd. Praha: Ministerstvo zemědělství, [2011]. ISBN 978-80-7084-944-6.

PLOS, Jiří. *Stavební zákon s komentářem pro praxi: [stav k 31.8.2013]*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-3865-9.

RYBÁRSKY, Ivan; ŠVEHLA, František a GEISSÉ, Erich. Pozemkové úpravy. Bratislava: Alfa, 1991. ISBN 80-05-00873-2.

SKLENIČKA P., 2003: Základy krajinného plánování. Nakladatelství Skleničková, Praha.

SKLENIČKA, P.; ZOUNAR, J.; MOLNÁROVÁ, K. JANEČKOVÁ; VLASÁK, J.; KOTTOVÁ, B. et al. Trendy degradace půdy: Záleží na socioekonomickém postavení vlastníků a uživatelů půdy? Česká zemědělská univerzita v Praze, Fakulta životního prostředí, Praha, Česká republika, Vysoká škola ekonomická v Praze, Katedra ekonometrie, Fakulta informatiky a statistiky, Praha, Česká republika, 2020

SPÚ, ©2021: Koncepce pozemkových úprav na období let 2021–2025. SPÚ, Praha.

ŠVEHLA, František a VAŇOUS, Miloslav. Pozemkové úpravy. Praha: České vysoké učení technické, 1995. ISBN 80-01-01277-8

TOMAN F, 2006: Historický vývoj pozemkových úprav v českých zemích. Časopis Pozemkové úpravy č. 58.

TOMAN, F., 1995: Pozemkové úpravy. Mendelova zemědělská univerzita v Brně, Brno, 142 s.

TOY T. J., FOSTER G. R., RENARD K. G., 2002: Soil Erosion: Processes, Prediction, Measurement, and Control. John Wiley & Sons, New York.

VÁCHAL J., NĚMEC J., HLADÍK J., 2011: Pozemkové úpravy v České republice. Consult, Praha.

VLASÁK J., BARTOŠKOVÁ K., 2007: Pozemkové úpravy. ČVUT, Praha, 168 s.

VLASÁK, Josef a BARTOŠKOVÁ, Kateřina. *Pozemkové úpravy*. Praha: Nakladatelství ČVUT, 2007. ISBN 978-80-01-03609-9.

ZEMAN, Karel. Analýza restitučních procesů v České republice: restituce a ostatní procesy transformující vlastnická práva. V Praze: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2015. ISBN 978-80-246-2954-4.

Legislativa a normy:

Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, v platném znění

Zákon č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech, v platném znění

Zákon č. 256/2013 Sb., katastrální zákon, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 254/2001 Sb., vodní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 185/2016 Sb., kterým se mění Zákon č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 13/2014 Sb., o postupu při provádění pozemkových úprav a náležitostech návrhu pozemkových úprav Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, v platném znění. Zákon č. 289/1995 Sb. o lesích a o změně některých zákonů, v platném znění.

ČSN 73 6109 Projektování polních cest.

ČSN 75 4500 Protierozní ochrana zemědělské půdy

Internetové zdroje

AOPK, ©2024: Agentura ochrany přírody a krajiny. Program rozvoje venkova.

Dostupné z: <http://www.dotace.nature.cz/prv-programy.html> cit. 17. 9. 2023

Eagri, ©2024, Online. [cit. 2022-12-27]. dostupné z:

https://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo_zemedelstvi/legislativa/tematickeprehledy-pravnich-predpisu-mze/100056359.html.

ČSÚ, ©2019: Veřejná databáze ČSÚ: Vybrané údaje za obec Žim (okres Teplice) (online) [cit.2024.12.13] dostupné z: [Vše o území VDB \(czso.cz\)](https://vse.uzemi.vdb.czso.cz)

ČTK, ©2019: Extrémní sucho se za pár dní rozšíří na celé Česko. Vláda schválila komise, které budou moct omezit odběr vody (online) [cit. 2020.03.15], dostupné z https://www.lidovky.cz/domov/extremnim-suchem-je-zasazena-polovina-uzemi-ceske-republiky-vyjimek-je-malo.A190708_143848_in_domov_ele

Český statistický úřad, ©2023: Charakteristika Ústeckého kraje (online) [cit. 2023.09.08], dostupné z https://www.czso.cz/csu/xk/charakteristika_usteckeho_kraje

Český úřad zeměměřický a katastrální, ©2023 a: Nahlížení do katastru nemovitostí (online)[cit.2022.02.23],dostupné z [ČÚZK - Úvod \(cuzk.cz\)](http://cuzk.cz)

ČVUT, ©2023: Katalog společných zařízení pozemkových úprav (online) [cit.2023.07.06] dostupné z <http://geo102.fsv.cvut.cz/ksz/>

Zeměměřič, ©2023): Koncepce pozemkových úprav na období 2021–2025, Springwinter, s.r.o., Praha (online) [cit. 2023.22.08] dostupné z <https://www.zememerice.cz/statni-pozemkovy-urad-vydal-koncepci-pozemkovychuprav.cz>

Ostatní

AgroGeo s.r.o., 2008, 109 s. KPÚ Žim, - Návrh společných zařízení, 109s. „nepublikováno“ Dep.: Pozemkový úřad Teplice.

Geodetické sdružení, s.r.o., 2012: KPÚ Bořislav, - Návrh společných zařízení 62s. „nepublikováno“ Dep.: Pozemkový úřad Teplice.

GEOPROGRES, spol. s r.o., 2013: KPÚ Bílka - Návrh společných zařízení, strany, 52s „nepublikováno“ Dep.: Pozemkový úřad Teplice.

Geodetické sdružení, s.r.o., 2010: KPÚ Rtně and Bílinou, - Návrh společných zařízení, 49s. „nepublikováno“ Dep.: Pozemkový úřad Teplice.

LANDPRO Praha projekce v investiční výstavbě, 2006: KPÚ Žalany, - Návrh společných zařízení, 24s. „nepublikováno“ Dep.: Pozemkový úřad Teplice.

Obrázky a tabulky

Obrázky

Obrázek č.1- Mapa okresu Teplice v Ústeckém kraji – Český statistický úřad

Obrázek č. 2 - Mapa okresu Teplice (Wikipedia, ©2023)

Obrázek č. 3 - Mapové zobrazení stavu pozemkových úprav v okrese Teplice (eAgri 2023)

Obrázek č. 4 Grafické znázornění KoPÚ

Obrázek č. 5 - HPC5 po realizaci, zdroj: autorka, 2024

Obrázek č. 6 - VPC7 po realizaci, zdroj: autorka

Obrázek č. 7 - VPC8 po realizaci, zdroj: autorka

Obrázek č. 8 - VPC8, zdroj: SPÚ, 2018, zdroj: autorka

Obrázek č. 9 - začátek cesty VPC16, zdroj: autorka

Obrázek č. 10 - VPC20, zdroj: autorka

Obrázek č. 11 – stezka C23, zdroj: autorka

Obrázek č. 12- nádrž na Szabatzerově potoce, zdroj: autorka

Obrázek č. 13 - nádrž nad Bořislavi, zdroj: autorka

Obrázek č. 14: suchý poldr, zdroj: autorka

Obrázek č. 15: cesta C23, včetně doprovodné výsadby, zdroj: autorka

Obrázek č. 16: cesta HPC2, zdroj: autorka

Obrázek č. 17: cesta VPC5, zdroj: autorka

Obrázek č. 18: cesta VPC8, včetně doprovodné výsadby, zdroj: autorka

Obrázek č. 19: cesta VPC10, zdroj: autorka

Obrázek č. 20: vodohospodářské opatření Rтынě nad Bílinou, zdroj: Státní pozemkový úřad

Obrázek č. 21: Informační tabule vodohospodářského opatření Rтынě nad Bílinou, zdroj: autorka

Obrázek č. 22 výsadba Z1 lípy podél silnice 25822, zdroj: autorka

Obrázek č. 23: výsadba Z2 borovice, zdroj: autorka

Obrázek č. 24: výsadba Z3 podél odvodňovacího kanálu, zdroj: autorka

Obrázek č. 25: cesta HPC8, zdroj: autorka

Obrázek č. 26: cesta HPC9, pohled na obec Lelov, zdroj: Státní pozemkový úřad

Obrázek č. 27: cesta HPC9, pohled ze silnice 258 směr Bukovice, zdroj: Státní pozemkový úřad

Obrázek č. 28: cesta HPC9, pohled od obce Lelov, zdroj: Státní pozemkový úřad

Obrázek č. 29: cesta HPC9, brod, zdroj: autorka

Obrázek č. 30: cesta HPC10, zdroj: autorka

Obrázek č. 31: cesta VPC7, zdroj: autorka

Obrázek č. 32: začátek cesty HPC1, zdroj: autorka

Obrázek č. 33: cesta VPC1, zdroj: autorka

Obrázek č. 34: cesta VPC4, zdroj: autorka

Obrázek č. 35: cesta VPC7, zdroj: autorka

Obrázek č. 36: cesta VPC15, zdroj: autorka

Obrázek č. 37: začátek cesty VPC15, zdroj: autorka

Obrázek č. 38: cesta VPC17, zdroj: autorka

Obrázek č. 39: cesta DPC5, zdroj: autorka

Obrázek č. 40: cesta DPC6, zdroj: autorka

Obrázek č. 41: cesta VPC18, zdroj: autorka

Obrázek č. 42: pohled na vodohospodářské opatření Žim – Záhoří, zdroj: autorka

Obrázek č. 43: informační tabule vodohospodářského opatření Žim – Záhoří, zdroj: autorka

Obrázek č. 44: Žimský potok – viadukt, zdroj: autorka

Obrázek č. 45: odvodňovací příkop, zdroj: autorka

Obrázek č. 46: výsadba vrby bílé podél odvodňovacího kanálu, zdroj: autorka

Obrázek č. 47: pohled na květnatou louku zdroj: autorka

Obrázek č. 48: IP 3, výsadba ovocných stromů, zdroj: autorka

Obrázek č. 49: výsadba IP 4, zdroj: autorka

Obrázek č. 49: IP 5 – výsadba javor, vrb, zdroj: autorka

Obrázek č. 50: Pláž rybníka – střemchy, zdroj: autorka

- Obrázek č. 51: Grafické znázornění prvků PSZ KoPÚ Bořislav
- Obrázek č. 52: Grafické znázornění prvků PSZ KoPÚ Bílka
- Obrázek č. 53: Grafické znázornění prvků PSZ KoPÚ Rтынě nad Bílinou
- Obrázek č. 54: Grafické znázornění prvků PSZ KoPÚ Žalany
- Obrázek č. 55: Grafické znázornění prvků PSZ KoPÚ Žim
- Obrázek č. 56: Grafické znázornění prvků PSZ ve všech sledovaných KoPÚ

Tabulky

- Tabulka č. 1 – Přehled pozemkových úprav v okrese Teplice (upraveno dle Pozemkového úřadu Teplice 2023)
- Tabulka č. 2 Základní informace KoPÚ Bořislav, zdroj: Státní pozemkový úřad Teplice
- Tabulka č. 3 Základní informace KoPÚ Bořislav (zdroj: eagri.cz)
- Tabulka č. 4 navržené polní cesty, zdroj: upravila autorka
- Tabulka č.5 KoPÚ Bořislav prvky ÚSES navržené, (Vernerová dle Geodetické sdružení, s.r.o., 2012)
- Tabulka č. 6 prvky ÚSES stávající (Vernerová dle Geodetické sdružení, s.r.o., 2012)
- Tabulka č. 7 – realizované polní cesty KoPÚ Bořislav (Vernerová dle Geodetické sdružení, s.r.o., 2012)
- Tabulka č. 8 - Základní informace o KoPÚ Bílka, zdroj: Státní pozemkový úřad Teplice
- Tabulka č. 9 - KoPÚ Bílka navržené vodohospodářské opatření (Vernerová dle GEOPROGRES, spol. s r.o. 2013)
- Tabulka č. 10 - KoPÚ Bílka navržené polní cesty (Vernerová dle GEOPROGRES, spol. s r.o. 2013)
- Tabulka č. 11 - KoPÚ Bílka navržené prvky ÚSES (Vernerová dle GEOPROGRES, spol. s r.o. 2013)
- Tabulka č. 12: KoPÚ Bílka polní cesty realizované (Vernerová dle GEOPROGRES, spol. s r.o. 2013)
- Tabulka č. 13 - KoPÚ Bílka prvky ÚSES realizované (Vernerová dle GEOPROGRES, spol. s r.o. 2013)
- Tabulka č. 14 - Základní informace o KoPÚ Rтынě nad Bílinou, zdroj: Státní

pozemkový úřad Teplice

Tabulka č. 15: KoPÚ Rtně nad Bílinou navržené polní cesty (Vernerová dle Geodetické sdružení, s.r.o., 2010)

Tabulka č. 16: KoPÚ Rtně nad Bílinou navržené prvky ÚSES (Vernerová dle Geodetické sdružení, s.r.o., 2010)

Tabulka č. 17 - KoPÚ Rtně nad Bílinou navržené vodohospodářské opatření (Vernerová dle Geodetické sdružení, s.r.o., 2010)

Tabulka č. 18 - KoPÚ Rtně nad Bílinou realizované polní cesty (Vernerová dle Geodetické sdružení, s.r.o., 2010)

Tabulka č. 19: realizované vodohospodářské opatření (Vernerová dle Geodetické sdružení, s.r.o., 2010)

Tabulka č. 20: KoPÚ Rtně nad Bílinou realizované prvky ÚSES (Vernerová dle Geodetické sdružení, s.r.o., 2010)

Tabulka č. 21 Základní informace KoPÚ Žalany, zdroj: Státní pozemkový úřad Teplice

Tabulka č. 22: KoPÚ Žalany navržené polní cesty, (Vernerová dle LANDPRO Praha, 2006)

Tabulka č. 23: KoPÚ Žalany navržené prvky ÚSES, (Vernerová dle LANDPRO Praha, 2006)

Tabulka č. 24: KoPÚ Žalany realizované polní cesty, (Vernerová dle LANDPRO Praha, 2006)

Tabulka č. 25: Základní informace KoPÚ Žim, zdroj: Státní pozemkový úřad Teplice

Tabulka č. 26: KoPÚ Žim navržené polní cesty, (Vernerová dle AgroGeo s.r.o., 2011)

Tabulka č. 27: KoPÚ Žim navržené vodohospodářské opatření, (Vernerová dle AgroGeo s.r.o., 2011)

Tabulka č. 28: KoPÚ Žim navržené prvky ÚSES, (Vernerová dle AgroGeo s.r.o., 2011)

Tabulka č. 29: KoPÚ Žim stávající prvky, (Vernerová dle AgroGeo s.r.o., 2011)

Tabulka č. 30: KoPÚ Žim realizované polní cesty, (Vernerová dle AgroGeo s.r.o., 2011)

Tabulka č. 31: KoPÚ Žim realizované vodohospodářské opatření, (Vernerová dle AgroGeo s.r.o., 2011)

Tabulka č. 32: KoPÚ Žim realizované prvky ÚSES, (Vernerová dle AgroGeo s.r.o., 2011)

Seznam příloh

Příloha č. 1 - Plán společných zařízení k.ú. Božislav - hlavní výkres (volná příloha)

Příloha č. 2 - Plán společných zařízení k.ú. Rtně nad Bílinou - hlavní výkres (volná příloha)

Příloha č. 3 - Plán společných zařízení k.ú. Žalany - hlavní výkres (volná příloha)

Příloha č. 4 - Plán společných zařízení k.ú. Žim - hlavní výkres (volná příloha)